

Irene Cavatorta Cardinale de Sindreu

morí cristianament el 24 de novembre proppassat, a l'edat de 45 anys

(A. C. S.)

El seu espòs Joan Sindreu Suñer, fills Roc, Irene, Neus, Joana, Susanna i Joan, germans, germans polítics, nebots, cosins i parents tots (presentes i absents), i la casa Comercial **SALVADOR SINDREU**, preguen als amics i coneguts l'assistència als funerals que en sufragi de la seva ànima se celebraran dimarts, 13 del corrent, de deu a dotze, a l'església de la Casa Provincial de Caritat.

No es convida particularment

El dol es dona per despatit

EL SENYOR

D. PERE ARNAU I RIBAS

advocat, notari jubilat de l'Il·lustre Col·legi
de l'Audiència de Barcelona

morí el dia 8 de l'actual a l'edat de 63 anys
havent rebut els Sants Sacraments

(A. O. S.)

Els seus afligits nebots Josep, Josefa i Joana Says i Arnau, nebot polític Conrat González i parents tots tenen el sentiment de participar als amics i coneguts tan sensible pèrdua i els preguen que li tributin un record en llurs oracions

Per expressa i terminant disposició del finat, no s'ha avisat l'hora de l'enterrament, com tampoc podrà avisar-se el dia dels funerals

CRISTALLERIA - PISA - PORCELLANA

Tallers de decoració, Tallats i Gravats
Metalls per a servei taula i adornament
Majòliques - Articles Fantasia, País i Estranger
Despatx i Exposició: Magatzems i Tallers:
Ronda Universitat, 6 Carrer de Cortis, 413
Telèfon 5510 A.

GRANS MAGATZEMS

FRANCESC FERRER ANGLADA

Aquesta casa rep continuament, de les més importants del país i estranger, les últimes novetats en **Cristall, Pisa, Porcellana, Articles fantasia, Bomboneres, Majòliques** pròpies per a presents, etc. Grans existències en **Vaixelles, Jocs cafè, dolços i tasseria en blanc**, decorant-se a gust del comprador en els seus **TALLERS DE DECORAT**

Jocs de Cafè i te, Vaixelles de Pisa i Porcellana (formes modernes, decorats novetat, especialitat de la casa).

Jocs de taula de cristall Baccarat, Val St. Lambert i Païe, en llis, gravat i tallat. Serveis per a restaurants, col·legis i comunitats religioses.

EXPEDICIONS A PROVÍNCIES

Vendes al major i detall: Ronda Universitat, 6

BANCA MARSANS

Valors - Cupons - Girs - Canvi - Cotons - Viatges

Rambla de Canaletos, 2-4

BARCELONA

Direcció telegràfica:

MARSANBANK

Apartat de Correus núm. 1

SUCURSAL A MADRID

Avinguda del Comte de Peñalver, núm. 18

TAQUIGRAFIA

CATALANA

DE

J. ELIAS JUBERT

El millor llibre de taquigrafia

De venda en totes les llibreries i en la nostra Administració

Cafè Torrefacció Americana.
Venda a particulars.
J. QUER, Plaça Montcada, 10

Hipofosfits Sant Jordi

reforça,
san gana
i sang nova

De venda: Farmàcies i Centres d'especialitat

VARICES

Externes i internes, inflor de les cames, fatigues, llagues. Magnífic tractat per a cuidar-se i aconseguir un alivi total i immediat sense medicament, degut a la ploma de l'eminent especialista francès A. CLAVERIE, de París. Envieu avui mateix el vostre nom i direcció ben clara i llegible a la Agència Cebrián, Llibria, 26, Barcelona, i rebreu aquest tractat completament de franc i amb absoluta reserva.

ELS TAN ANOMENATS CARMELS I BOMBONS MARCA "SOL" REGISTRADA
Es venen a les principals confiteries i colmados de Barcelona, Madrid i províncies. - J. BERNABÉ, BARCELONA - Proveïdor de la Reial Casa.

DR. BREMON Sols Raigs X. Radiografia instantània visceral. Instal·lació transportable a domicili. BRUCH, 46. - De 4 a 6.

Capses de luxe per a bodes i bateigs. Antiga Casa BARGUÉS, Sant Pau, 33.

Nadal amb els soldats de Melilla

Excursió col·lectiva a preus reduïdíssims comprenent l'allotjament dels passatgers a bord del vaixell durant la seva estada a Melilla pel magnífic i ràpid vapor

MALLORCA

(cedit galantment per la Companyia Transmediterrània)

Travessia directa de Barcelona a Melilla en 30 hores

Sortida el dia 22 del corrent a la tarda

Arribada a Barcelona el 27 a primera hora del matí, romanent a Melilla els dies 24, 25 i 26, celebrant-se a bord la REVETLLA DE NADAL DEL SOLDAT.

Grans salons de primera, segona i tercera classe. — Cabines individuals de luxe. — Sala de música. — Cambres per a senyores

El vaixell estarà en constant comunicació radiotelegràfica amb Barcelona i Melilla

NOTA. — El vaixell portarà gratuïtament tots els donatius de la subscripció per al Nadal del Soldat.

Per a passatges i informes: ASSOCIACIÓ DE NAVILERS DEL MEDITERRANI. -- Ample, 23, pral. -- Telèfon 3847 A

Notícies

Observatori Meteorològic de la Universitat de Barcelona. — Dia 10 de desembre de 1921.

Hores d'observació: A les set del matí, a la una i a les sis de la tarda.

Baròmetre a 0° i al nivell del mar: 761.3, 764.8, 764.3.

Termòmetre sec: 10.2, 16.0, 12.8.

Termòmetre humit: 8.5, 12.3, 10.8.

Humitat (centèsimes de saturació): 63, 71, 78.

Direcció del vent: SO, SE, SE.

Velocitat del vent en metres per segon: 0, 0.5, 0.

Estat del cel: Seré.

Núvols: Classe: C.S.

Temperatures extremes a l'ombra: Màxima, 15.6, mínima, 8.8; mínima prop del sol, 0.8.

Oscil·lació termomètrica, 9.8.

Temperatura mitja, 13.6.

Precipitació aquosa, des de les set del matí del dia anterior a les set del dia de la data, 0.0 mm.

Recorregut del vent en igual període: 15 km.

Observacions particulars: Boira a la matinada.

El director, E. Alcóbé.

-Paraigües Cardús Portafer-

rissa, 30

Ahí, a les cinc del matí uns guàrdies de seguretat que rondaven pel moll de la Barceloneta sorprenen tres individus que robaven blat.

Velut venir els guàrdies fugiren els lladres, i com no es deturaven a les intimacions fetes, un dels guàrdies disparà la tercera ferint un dels furtius, Roc Martínez Arderiu, de 38 anys, qui rebé una lesió de pronòstic reservat a la mà dreta.

Fou detingut i portat al dispensari de la Barceloneta, essent després posat a disposició del jutjat.

Jerseys i bufandes llana, per a senyora i nena.

MAGATZEMS SANTA EULALIA

A un garatge que hi ha a un solar del carrer de Ribes, 17, s'inicià un incendi degut a que al xofer Jús Revilla se li inflamà un llum de petroli que duia a les mans i el tirà a terra, calant foc a uns draps imprugnats d'oli.

Aquidren els bombers i apagaren el foc en pocs moments. Les pèrdues són de valor escàs.

-El Dr. Champin

ha traslladat el seu consultori de

destorber sin en la interessant tasca de fer-se mal, i agafant una ampolla d'estrella pel cap de la mare fent-li una ferida al front que necessita la intervenció del metge del dispensari.

La tia repantia ha estat denunciada al jutjat.

- RUM BELLESA treu la blancor al cabell tornant-li el seu color primitiu amb extraordinària perfecció. És inofensiu; no embruta; és el ideal. Venda en perfumeries.

La rifa que se celebra al Poble Nou és a profit de la Comissió Delegada de la Protectora de l'Ensenyança Catalana.

- VANOS per a present **CLAPÉS** Fernando, núm. 14, Casa

Ha estat detinguda al carrer de Robador una noieteta de 14 anys, per haver-se apoderat d'una bata d'una veïna. Ha quedat a disposició del tribunal de nois.

Avui es posa a la venda el

Calendari de LA MAINADA

per a l'any 1922

Magnífic volum de 200 pàgines impreses a diverses tintes, amb elegant coberta a vuit colors. Més de 350 treballs, artístics i literaris, deguts a uns 120 dels nostres primers escriptors i dibuixants. 325 gravats. Paper excel·lent. Valdrà DUES pessetes i ens hi farem més savis que rics

Als locals de l'Auto-Saló, a la plaça de Catalunya, està exposat la maqueta del projecte de l'Hotel-Casino Montalegre per a la Colònia Bosch de la Conreria de Montalegre, obra original de l'arquitecte Alfred Baeschlin.

L'exposició ha estat visitada, i tant l'esmentada entitat com l'autor han estat felicitats.

Atenent als desigs es prolongarà l'exposició fins al dimecres, 14 del corrent, mes.

- A la interminable llista de robatoris de que venim donant compte cal afegir-hi el comès la matinada del dia 8 a l'establiment de material elèctric que D. Alfred Hiescher posseeix al carrer de Casanoves, núm. 136.

L'esmentat senyor havia estat víctima del robatori amb anterioritat; però aquesta segona vegada, afortunadament, estava assegurat.

La societat Unió d'Industrials Matallassers, seguint el costum d'anys enrera de festejar sa Patrona Santa Lúcia, el present any acordà els següents actes:

Dia 13, a les deu del matí, solemne ofici dedicat a Santa Lúcia a l'església del Bonsuccés.

A les dues banquet de germanor al restaurant Modern de Badalona.

A les nou de la nit extraordinària vetllada de teatre al local de l'Esquerda de l'Elxampla, finalitzant la festa amb un ball de societat.

Dia 13, a les deu del matí, solemne ofici dedicat a Santa Lúcia a l'església del Bonsuccés.

A les dues banquet de germanor al restaurant Modern de Badalona.

A les nou de la nit extraordinària vetllada de teatre al local de l'Esquerda de l'Elxampla, finalitzant la festa amb un ball de societat.

Darrers models per a senyora i nena **MAGATZEMS SANTA EULALIA**

Demà, a les set del vespre, En Pere M. Bordoy Torrens, donarà a la Sala de Lectura de l'Editorial Poliglota, una conferència íntima sobre «El Nexe del Dant amb Virgili».

- Grans rebaixes

del 1 al 15 del corrent, en focs d'olles, casseroles, pots, bullidors de llet, etc., en alumini extra. Llorens germans, Rambla Flor, 30.

Amb motiu de celebrar-se demà, diàluns, la reunió de presidents al Palau Episcopal, a dos quarts de cinc, queda suprimida la conferència que, com cada diàluns, s'havia de celebrar demà, al Círcol d'Estudis de la Lliga d'Acció Catòlica de la Dona (Parròquia Major de Santa Anna).

Cristalleries J. Llorens, R. Flor, 30

A la darrera sessió celebrada a l'Acadèmia i Laboratori de Ciències Mèdiques de Catalunya, el doctor Gil Vernet, desenrotllarà el tema «Posicions quirúrgiques del cec i de l'apèndix», fonamentant-lo amb gran nombre de preparacions anatòmiques.

Intervingueren en la discussió, aportant detalls molt interessants d'observació personal, els doctors A. Morales, Soler Dopfi, Enric Ribas i Ribas i Martínez García.

Hotel Ritz

Avui, diumenge, **TES DE MODA**

Al Centre Obrer de Sant Josep (Durant i Bas, 9), ha quedat reconstituït l'Orfeó Pirene, sota la direcció dels seus nous mestres En Marian Mayral i Na Marta Martí de Briansó.

JOIES VILANOVA Unió, 6

Per a l'Hospital de la Santa Creu, s'han rebut dels senyors següents, les quantitats que a continuació s'expressen:

Mitjançant «La Vanguardia»:

L. V. C., 25 pessetes; J. D. P., 100; P. F. G., 100; J. J. P. P., 250. Círcol del Liceu, 15; Lluís Arbat, 10; N. N. per mà del reverend senyor Prior, 25; Antoni Bach, 250. Total, 775.

FORN del CISNE

Pastryeria i Confiteria

Neules selectes de llimó, llet, vainilla, cacau, en elegants envasos metàl·lics.

Servet a domicili

Pelayo, 38. - Telèfon A. 2973

Avui, a dos quarts de sis de la

Ahí matí, pujava pel torrent no-

menat de «Can Roda», el carro número 7103, de la matrícula de Barcelona, i feu una falsa maniobra, matant el carreter Josep Casas, casat, domiciliat al carrer de Coralina, 31, segon, segona.

El jutjat va ordenar la conducció del cadàver al dipòsit.

Confeccions per a nen.

MAGATZEMS SANTA EULALIA

L'inspector de la brigada de serveis especials, senyor Verdesoto, amb alguns agents a les seves ordres, practicà un registre en un magatzem del carrer de Petons, incantant-se de 90 quilos de bacallà, procedents de robaris efectuat al moll.

L'amo del magatzem, Marc Creus, que havia comprat el dit bacallà, fou detingut i conduït al jutjat.

Joc sorpres.

Els inspectors de policia senyors Marin i Verdesoto van sorprendre anit passada i clausuraren una timba al cafè del Casino Industrial de Sarrià, on es jugava als prohibits.

Els esmentats inspectors s'incantaren de focs de cartes i diners dels jugadors.

Els Mossos d'Esquadra de Montcada donen compte que un tren de la línia del Nord va agafar el veí del dit punt Higini Gil, de 23 anys, deixant-lo mort a l'acte.

L'infeliç era sord i volgué travessar la via, no sentint que tenia el tren a la vora.

El jutjat municipal de Montcada procedí a les diligències de recollir el cadàver.

-DEPENDENT

per a sastreria i confeccions de senyor i nen, es desitja amb immillorables referències i que conegui bé la venda al detall. Ofertes per escrit al número 5484, Rambla d'Estudis, núm. 6 (anuncis), indicant edat i cases on hagi prestat els seus serveis

Al dispensari del carrer de Barba- ra fou auxiliada ahir tarda Obdulio Cantero, de 33 anys, la qual presentava intoxicació per gasos irritants, pronòstic reservat.

Aquesta dona tregava un pis del carrer de l'Est, i havent tirat lleixiu a una galleda on hi havia saltant, la barreja va produir gran quantitat d'aquells gasos.

Dues dones que viuen en unes barraques del carrer d'Aragó, van qüestionar ahir tarda, i una d'elles, armada d'una massa de fusta va escometre la seva adversària com qui mata jueus per Setmana Santa i li va produir algunes ferides de consideració al cap.

La víctima dels cops de massa, que va ésser curada al dispensari d'Hospital, trobava que la seva contrincant n'havia fet un xic massa.

Ahí a la tarda, un barquer del port, va emportar-se'n a passejar la seva dona, malalta, per indicacions facultatives. Passant pel costat de la hèlix d'un vapor en el precís moment que s'engegava, el bot fou agafat i fet astelles, calent a l'aigua el dissortat matrimoni. Els mariners del vapor se'n adonaren, llançant-se a l'aigua de seguida i salvant-los tots dos.

Sardanes

PER A AVUI

Festes Populares del Montjuich. — Sardanes per notables cobles empor- dades, entre elles, «L'Art Gironès», «L'Allança» de Ripoll, «La Principal» de Perelada, i també hi tocarà la cobla «Catalònia» d'aquesta ciutat.

L'Agrupació «Montseny», en atenció a les festes populars del Montjuich, ha suspès l'audició de sardanes que havia de celebrar-se aquest matí, a la plaça del Diamant.

Probablement aquesta audició se celebrarà el dia primer de l'any vinent.

Higiene en les portes **Camaló**

Plaques cristall

Llúria, 9 - Exposició i venda

Todas las **FIEBRES PELIGROSAS**

Viruela, Sarampión, Escarlatina, Tifus, Erisipela, Influenza, Fiebre puerperal, etc.

se curan en algunos días, con frecuencia en algunas horas, por la

BOISSON BLANCHE

DEPOSITO GENERAL: F. GARCIA GUZMAN, P. Santa Catalina, 4, VALENCIA

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Telegrams i conferències de LA VEU)

LA RUPTURA COMERCIAL AMB FRANÇA

Madrid, 10, 2 tarda.
L'assumpte del qual es parla avui preferentment a Madrid és el de la ruptura de relacions comercials amb França.

A primera hora de la tarda el ministre d'Estat ha estat visitat pels periodistes que li han preguntat si havia rebut alguna notícia de França, relacionada amb la greu qüestió.

— No hem de rebre cap nota — ha contestat el ministre. — Com a resultat de les últimes proposicions espanyoles i de les últimes conferències celebrades pel nostre ambaixador a París, amb el ministre de Negocis estrangers, i per l'ambaixador de França amb mi, es reuneix, com ja sabem, el Govern francès, deliberant sobre l'assumpte, i la seva decisió fou mantenir els punts de mira que el Govern francès havia sostingut en aquestes negociacions, i aquell punt de vista era oposat al que manté el Govern espanyol.

La decisió del Govern francès ens fou comunicada pel nostre ambaixador i el ministre d'Estat ha contestat prenent nota d'aquesta declaració, i de la situació que crea.

Des d'aquesta nit, per tant, a les dotze, començarà l'aplicació de les tarifes duaneres ordinàries a les mercaderies dels dos països.

Ara, el ministre d'Estat s'excusa de fer declaracions sobre el fons de l'assumpte, considerant que ha de reservar-se per a fer-ho davant les Cambres, i remeten-se al que resulta dels documents que es publicaran.

Mentrestant, ha pregat que s'acullin amb reserva les explicacions i interpellacions que circulin sobre les preguntes i contrapreguntes espanyoles i franceses.

DE LA PRESIDENCIA

El subsecretari de la Presidència ha manifestat al migdia que havia rebut telegrams de diverses entitats de Pontevedra demanant que no fos reemplaçat el governador civil, cosa que no s'ha efectuat.

També s'han rebut altres telegrams d'algunes societats mercantils aplaudint el Govern per la seva actitud respecte les pretensions comercials de França.

EL GOVERNADOR DE BARCELONA

Aquest matí, en l'express de Barcelona, ha arribat a Madrid el governador de Barcelona, senyor Martínez Anido.

A l'estació l'esperava el ministre de la Governació, el qual l'ha acompanyat en el seu automòbil fins a l'hotel on s'estaja.

A dos quarts d'una, el general Martínez Anido, després de fer algunes visites, ha anat al ministeri de la Governació, on ha conferenciat amb el ministre.

El comte de Coello de Portugal ha manifestat després als periodistes que el viatge del Governador de Barcelona obria, entre altres coses, el projecte de realitzar gestions prop del Govern, per a obtenir el reconeixement legal d'alguns sindicats.

Ha afegit que el senyor Martínez Anido romandrà a Madrid cinc o sis dies.

DETENCIONS

El ministre de la Governació ha manifestat avui que, segons telegrams de Tarragona, per infondre sospites foren perseguits dos subjectes, que, en fugir, foren tirotejats per un agent.

Aquest fet tres disparats en l'aire, aconseguint detenir a Pere Flores García, de Cuevas (Almería).

L'altre subjecte, anomenat Miguel Guillot, de Honda (Castelló), fou detingut a l'estació de Tarragona.

Els dos detinguts manifestaren que havien anat a Reus per a proporcionar la fugida als sindicalistes presos a la presó d'aquella ciutat, per a la qual cosa portaven armes.

VALORS POLONESOS

El ministeri d'Estat han facilitat la següent nota:

«El Consolat de la nació a Viena informa, per a coneixement dels interessats, que les cèdules hipotecàries emeses en corones a Lemberg (avui Polònia), abans de la dissolució de l'Imperi austro-hongarès, passen a ser i són avui, valors polonesos. De conforment amb el que ha disposat el

ministeri d'Hisenda de Varsòvia estan estampats en llur part superior, fixant així el valor en marcs polonesos, en lloc del que en corones austríagues es feu constar en aquelles en ser emeses.»

ELS PREVISORS DE L'ESDEVENIDOR

Al ministeri del Treball han facilitat la següent nota:

«Ahr fou signat per S. M. el Rei el decret aprovant el nou estatut de la important associació «Els Previsors de l'Esdevenidor» redactats pel ministeri del Treball.

Es una reforma molt extensa que comprèn 96 articles i va precedida d'un llarg preàmbul que constitueix més bé una exposició de motius.

LA «GAUETA»

La Gaceta publica:
Relat ordre del ministeri de Finances declarant lliure l'exportació de puntes de panyo de damasc inferior a 25 centímetres.

Relat ordre d'Instrucció pública i Belles Arts disposant que es convoqui als constructors nacionals de moblatge escolar perquè en el termini de trenta dies presentin models de taules-bancs bi-personals.

D'Estat. — Anunciant l'adhesió de Lituània a la Unió telegràfica internacional.

Anunciant oposicions per a la provisió de la Càtedra d'Orfologia i la seva clínica vacant a la Facultat de Medicina de la Universitat de Barcelona.

Idem idem d'una càtedra de l'Institut de Girona.

SORTIDA DE TROPES

Madrid, 10, 4'15 tarda.
Una companyia del regiment de sapadors minadors ha marxat aquest matí a Màlaga, on embarcarà cap a Melilla.

Des de la caserna fins a l'estació ha estat acompanyada per tot el regiment amb bandera i música.

Les tropes han desfilat davant del Palau, presentant la desfilada el Rei des del balcó principal.

Una gran gentada estacionada als carrers del trànsit ha ovacionat els soldats.

A l'estació hi han acudit les autoritats civils i militars.

DESPATX AMB EL REI

El senyor Maura ha despatxat amb el Rei a l'hora de costum.

A la sortida ha dit que no hi havia res de particular.

Havia signat un Decret de promulgació de la Llei de Cases barates.

El ministre de la Guerra també ha estat despatxant amb el monarca.

A la sortida ha repetit les manifestacions optimistes de costum.

NOTES DEL PALAU

Han complimentat el Rei el general anglès Rie-Rubkins, autor de la carta de «The Times» rectificant els suposats mals tractes als legionaris anglesos.

L'acompanyaven els seus germans, aviadors anglesos, que es proposen donar la volta al món. Han vingut a pendre part en una festa benèfica.

Ha jurat el càrrec de gentil-homme don Félix Churruarín.

ELS AGRICULTORS I L'ARANZEL

L'Associació d'Agricultors d'Espanya ha dirigit als senyors president del Consell de ministres i ministre de Finances una carta fent constar la seva protesta contra la composició de la Junta d'Aranzels i Valoracions, i per la forma com els treballs d'aquesta s'han realitzat i demanant que se sotmeti a l'estudi i informe del Parlament, abans d'entrar en vigor, un aranzel que de no procedir-se així seria il·legal a judici seu, i sumant-se a les proteccions ja formulades per les representacions de l'Institut de Reformes Socials, Unió General de Treballadors, Cambra Oficial de Comerç de Madrid i altres entitats econòmiques espanyoles, de Saragossa i Soria respectivament.

ATEMPTAT SOCIAL A BILBAO

Bilbao. — Ahr, en sortir del treball alguns obrers alemanys de la fàbrica de joieria i plateria d'Anduza foren agredits per alguns vaguistes que estaven a l'agual al carer de l'Automina.

Resulta mort Josep Wolf, de 24 anys, que rebé una bala a la regió occipital.

Quedaren ferits Otto Ziller, de 24 anys, amb una ferida d'arma de foc a la regió temporal dreta, sense orifici de sortida, i una altra a la regió mastoidea, amb al·lòtament del projectil al pectoral dret, de pronòstic gravíssim; Aloí Ifill, ferit al terç inferior de la cama dreta. La fou extret el projectil.

Els agressors fugiren pel carrer de Iparraguirre, en direcció a la plaça d'Echazu, on el guàrdia municipal senyor Fajarnes els donà l'alto. Els respongueren amb diversos trets de revòlver, un dels quals tocà a Macari Pérez, que conversava amb l'esmentat guàrdia.

Macari Pérez rebé una bala a la regió temporal, de pronòstic greu.

Tots els ferits foren assistits a l'hospital de Basurto.

Els obrers de la fàbrica del senyor Anduza fa un any que estan en vaga, i com que el conflicte no es resol·lia, el patró contractà a Alemanya alguns obrers, tres dels quals han estat víctimes d'aquest atemptat.

S'ha ordenat la detenció de tots els vaguistes que pertanyen a la dita fàbrica.

A la matinal ha mort a l'hospital l'alemany Otto Ziller, el qual fou desahucat pels metges en practicar-li la primera cura.

Els altres dos ferits segueixen en estat de gravetat.

S'han practicat per la policia registres als domicilis de dos individus del Comitè de vaga i a la Casa del Poble, sense resultat satisfactori.

Al barri de la Penya ha estat agredit a punyalades Josep Basaldúa. L'agressor fugí. La víctima acusa a Vicens Azarmi, que ha estat detingut.

EL GOVERNADOR DE TOLEDO

Madrid, 10, 5'15 tarda.
En l'express d'aquesta tarda surt cap a Madrid el governador civil de Toledo, senyor Fatguell.

Avui ha conferenciat amb el ministre de la Governació i amb el senyor Martínez Anido.

SOCIETAT DE TIMADORS

La policia ha descobert fa alguns dies una societat de timadors pel procediment de l'enterrament, la qual tenia les seves oficines a Madrid i sucursals a Santander i Bilbao.

Sembla que el descobriment es degué a una detenció efectuada al ferrocarril entre les dites capitals.

El detingut pugnava per convèncer un estranger arribat de poc a la Península, perquè facilités cabals per a desenterrar un tresor. El detingut, apretat a preguntes, acabà per confessar totes les manobres que venia realitzant la banda. Donà les indicacions, seguint les quals es descobriren les agències de Santander i Bilbao, establertes amb tot luxe.

S'ocuparen en aquestes agències milers de cartes preparatòries dels robatoris.

En registrar-se al detingut, se li trobaren targetes d'algunes personalitats, i entre elles dels policies senyors Fenol i Tejero, corollari de Madrid i inspector de Santander, respectivament. Els dos han quedat suspesos d'empleu i sou fins que es depuri l'obscuretat.

NOTES DE MELILLA

Melilla. — Durant la visita que realitzà ahir el general Berenguer a la posició del Zato, es presentaren alguns caps indígenes que desitjaven complimentar-lo. El general s'hi negà.

Ha ordenat que marxi al Zato una companyia de senadors per a cooperar als treballs de reparació del campament.

Ha començat l'estesa de la línia telefònica des del Zato a Melilla.

Ahr els veïns del barri del Reial se sorprendrien davant grans detonacions properes, escampant-se l'alarma. Se suposa que eren dels enginyers que tiraven barrinades començant el camí que s'ha de construir des dels vessants del Gurugú fins al cim de la posició de Hardu.

Informes indígenes diuen que el germà d'Abd-El-Krim s'ha traslladat des de Gomara al territori dels bocots per a sol·licitar-los, però que aquests cabillens es mostren poc propensos a escoltar-lo.

Altres informes del camp diuen que la sorpresa que té reservada el kaid de Beni Said, Ben Kadur, sobre la qual tant s'ha fantasejat sobre el general Silvestre, consisteix en el lliura-

ment de tot el material intacte de la posició de Dar-Quebdani, que rendí el coronel Araujo, i gran part de l'armament d'altres posicions, en un total aproximat de 1.800 fusells, gran nombre de canons i bastant de camions automòbils.

S'establí a Zeluan un destacament d'autocamions destinats al proveïment de la posició del Zato.

Les esquadres d'avioris han realitzat vols damunt del camp enemic fent interessants observacions.

Els contingents de Beni-Buyagi que estaven a Candusi s'han internat més tement l'avangament de les nostres tropes i bombardeigs aeris.

El general Berenguer ha visitat la posició de Tauriat-Amel des de la qual es veu la concentració a l'altre costat del Keri de famílies indígenes.

S'han presentat a la posició de Taurima noves famílies indígenes amb molt bestiar, llurant armes i sotmetent-se incondicionalment.

Prop de la segona caseta volcà un automòbil particular resultant ferit el regidor Joan Montes, dos comerciants i el fotògraf Joan Luque.

El general Berenguer que tornava a la plaça cedi l'automòbil per a traslladar els ferits a l'hospital de Nador.

Procedent d'Alhucemas ha tornat el torpediner «Villami», havent deixat a la plaça queviures, correspondència i matalassets per als presos.

Ha millorat de la malaltia que patia l'infant don Alfons.

DE TETUAN

Tetuan. — S'espera al general Berenguer demà.

Ha començat l'organització de les columnes i la distribució de forces per a portar a cap les operacions projectades.

Es confia que seran ràpides i eficaces.

LA ORIGI HULLERA

Madrid, 10, 6'15 tarda.

Oviedo. — La Societat minera de Mieres ha publicat un manifest anunciant als seus obrers que el dia 16 cessarà l'explotació de les mines de la seva propietat.

Acaba dient que té la confiança que aviat els reprendran els treballs.

Altres empreses també anuncien el tancament de llurs mines, la qual cosa portarà un greu conflicte pel nombre personal minatre que quedarà parat.

LA REINA A GRANADA

Granada. — S'ultimen els preparatius per a rebre la Reina donya Victòria el diumenge vinent.

L'alcalde ha presentat al governador l'itinerari dels carrers que recorrerà la comitiva des de l'estació a l'Hotel Alhambra Palace.

Els carrers tindran llum extraordinària.

Els balcons estaran endomassats.

L'alcalde pensa publicar una allocució invitant els granadins a rebre la Reina, que arribarà a les set de la tarda, per haver de deturar-se a Antequera.

LES RELACIONS COMERCIALS AMB FRANÇA

Madrid, 10, 8'30 nit.

Com és sabut, a les dotze de la nit d'avui deixa de regir el «modus vivendi» provisional que venia regulant les relacions comercials entre França i Espanya.

Una personalitat que ha intervingut en les negociacions i que exerceix un alt càrrec, ha manifestat, parlant d'aquest assumpte:

«En denunciar-se la vigència del «modus vivendi» i fer-se la primera proposta per part de França i Espanya per a negociar la prorroga d'aquella forma provisional, es va veure per part del Govern francès certa intransigència. La seva primera proposta era inadmissible.

Demana tots els avantatges, i quasi no deixava als exportadors espanyols marge perquè poguessin, no ja desenvolupar llur comerç, sinó continuar-lo en les pocs felles condicions que el venien fent anteriorment.

La conversa seguí a París i Madrid, però es pogué observar que la disposició d'amb a la capital francesa no era propícia a un acord. Hi havia certa tendència a barrejar les negociacions econòmiques amb les qüestions polítiques i que continuaven plantejades a Espanya.

La situació interior d'Espanya i adue els esdeveniments del Marroc plantejaven a la Península un estat de coses que podia aprofitar-se per a obtenir avantatges en la negociació.

En aquestes condicions, els esforços del Govern espanyol foren inútils amb la intransigència de l'altre costat del Pirineu.

El dimecres passat, com se sap, se celebraren les últimes converses. A París el nostre ambaixador conferencià amb el ministre de Negocis, i a Madrid l'ambaixador francès parlà amb el senyor González Montoria. Després el Gabinet de París en el Consell conegut decidí mantenir les últimes propostes que havia rebutjat Espanya.

Des de demà, diumenge, començaran, per tant, de regir a les duanes franceses i espanyoles les tarifes ordinàries per a les mercaderies procedents de la veïna nació més el coeficient que ha de pagar-se per la diferència de valor de la moneda.

Això determinarà un augment considerable dels drets duaners i per consegüent en el preu dels productes que s'adquireixin.

A la nostra nació, de moment, els perjudicats més immediats el sofriran els exportadors de vi i de taronja; sobretot aquests darrers són els que tindran el més directe perjudici, puix coincideix l'exportació d'aquesta fruita amb la ruptura i encara que s'hagués pogut haver derivat aquella exportació a altres països, puix amb Txecoslovàquia s'ha concertat el trametiment de 25 milions de quilos, ara no hi ha temps de fer-ho, i és sabut que es tracta d'un fruit de poca conservació.

Els viticultors també sofriran gran perjudici, perquè no estan preparats per a emmagatzemar tot el vi produït. No obstant, aquest article és de més fàcil exportació que la taronja i pot sofrir transformacions utilitzables.

Els articles elaborats, que són els que importem de França, tindran, per tant, des de demà un augment de preu considerable.

Plantejat aquest conflicte, l'últim tràmit que queda pendent és el de la notificació oficial que de la ruptura es farà al Parlament.

Ens consta que el ministre d'Estat no té determinada la data en que farà aquesta declaració; depèn de la forma que es plantegi l'assumpte a les Cambres i depèn, també, de la impaciència dels diputats per conèixer el fons del conflicte.

L'anomenat Llibre Vermell conté tots els documents relatius a aquesta negociació s'està imprimint ja i la setmana entrant serà repartit.

Per part del Govern espanyol hi ha el projecte de posar fi a l'actual estat de coses el més aviat possible.

Ara bé: quan es repreguin les negociacions aniran encaminades a concertar un tractat comercial amb caràcter definitiu.

Segons els nostres informes, el gabinet de Madrid ha fet al de París una proposta en el sentit abans indicat.

Fins aquesta nit s'ignorava l'actitud en què es trobava el Govern francès respecte d'aquesta proposta.

S'assegura que una de les condicions que entraven en la negociació amb França era la de què en cas d'arribar-se al «modus vivendi», la prorroga del «modus vivendi» s'havia d'aplicar el primer de gener als nous aranzels.

ARBITRATGE

Amb motiu de l'arbitratge per a decidir si l'obra del mestre Millan «Glorias del pueblo» és òpera o sarsuela, la comissió arbitral ha dictat el següent curiós veredict:

«Interessa fer constar que no pot considerar-se la sarsuela com un gènere inferior a l'òpera, ja que donant-los aquest nom de sarsueles s'indiquen en substància les que en l'obra dramàtica alternen equilibradament el declamat i el cantat, cabent en elles des del pas còmic fins al drama i la tragèdia lírica.

En el cas present és indubtable que la forma de l'obra és la d'òpera bufa, no podent, assimilar-la a la sarsuela o òpera perquè la petita part declamada, simple lectura de documents fora de l'acció dramàtica, i simplement estranya a ella, no pot ésser su-

PELLETERIA LA SIBERIA

Rambla de Catalunya, 15

**Noves creacions, continuament miren les
escaparates i visiteu la Gran Exposició.**

Demaneu els nostres catàlegs amb els últims models i preus.

SECCIO ECONOMICA

Corts, 624

Visiteu aquesta secció on trobareu preus veritablement inversemblants

Renards naturals. . . Des de 60 ptes.

Renards de Mongòlia. " 45 "

Abries " 375 "

Pells per adornaments a preus de la nostra Fàbrica

ficent a canviar la justa denominació de l'obra, de la mateixa manera que no la canvia la petita part cantada que amb freqüència s'intercala en les comèdies no musicals.

No podem menys d'expressar el dolor pel fet lamentable en relació amb aquesta mena de conflictes, purament econòmics, en els quals brilla per llur absència tot llinatge, d'ideal artístic. La música espanyola, sempre tan desvalguda de qualsevol classe d'auxili, necessita per al seu engrandiment el sacrifici de tots, però principalment dels que fan una glòria d'ésser els seus fills.

Sense el desinterès dels professors d'orquestra no hauria estat possible la fundació ni ho seria el sosteniment de les magnífiques agrupacions simfòniques, honra de la cultura musical espanyola.

Esperem confiadament per a l'esdevenidor que mai petites qüestions, estranyes a l'art, solament defensades per interessos d'amor propi, han de destorbar els futurs progressos del teatre líric nacional.

NOTIFICACIO DE LA RUPTURA

A última hora de la tarda s'ha rebut al ministeri d'Estat una nota de l'ambaixador de França participant, per encàrrec del seu Govern, que a conseqüència de la ruptura del «modus vivendi» a partir de les 24 hores de la nit del 10 a l'11 de desembre serà aplicada automàticament a França els productes espanyols la tarifa general.

Al mateix temps els principals dels dits productes estaran subjectes a una sobretaxa «ad valorem», i el còmput d'aquests drets serà cobrat a la frontera francesa amb un augment d'una taxa igual a la diferència entre el curs mitjà del franc i de la peseta.

ELS VINS ESPANYOLS A FRANÇA

Al ministeri de Finances han facilitat aquesta nota:

«Relació de les quantitats de vins exportats a França des de novembre de 1919 al mateix mes de 1920 i des del propi mes de 1920 fins a setembre de 1921, o sigui des de la importació del coeficient francès a novembre de 1921, març de 1921 i agost del mateix any:

Primer. — Vi negre ordinari, en pils o vagonets dipòsits: any complet sense coeficient, 2.388.380 h.; idem en els onze mesos amb coeficient, 947.426.

Segon. — Vi blanc comú, en idem idem: any complet sense coeficient, 265.285; idem en els onze mesos amb coeficient, 280.924.

ELS DEMOCRATES

I LA «GUILLOTINA»

Es dona aquesta tarda als passadissos del Congrés que al matí havia visitat el President del Consell el marqués d'Albuñeras, conferenciant sobre l'aplicació de la guillotina al projecte d'Ordenació Bancària.

Potser s'ha tractat de l'actitud de hostilitat a l'aplicació de la guillotina en què s'ha col·locat el senyor Villanueva, cap de la minoria demòcrata del Congrés.

MANIFESTACIONS DEL GENERAL CAVALCANTI

Madrid, 10, 10'30 nit.

El general Cavalcanti ha fet a Melilla unes manifestacions sobre la campanya.

—No crec que es puguin imposar més castigs dels imposats als moros.

Poques, per al que desitjarem, han estat les sancions imposades a les persones, i no crec, ho dic amb gran sentiment, que siguin més nombroses les que puguin exercir-se en l'esdevenidor, perquè el que hagi pres part en els assassinats, més o menys significatius, els que se senten amb la més petita participació de culpabilitat, aquesta, no han de tornar mai més, ja que tenen la convicció que Espanya no ha de perdonar-los.

Afirmo que està identificat amb el general Berenguer.

Sobre la realització del protectorat, digué:

—Tenim dues zones ocupades i dominades en els extrems i una de central, a influir: la zona occidental, per raó de la llibertat de trànsit i futur enllaçament entre Europa i Àfrica, és a dir, per suprem interès internacional; la zona oriental, aquesta de Melilla, per seguretat de la nostra plaça i per tenir la frontera natural del Muluia. El restant, deixar-ho a la penetració pacífica.

—Només a la política?

—A la política i als nostres canons i avions. Hem estat sempre pensant d'anar a Alhucemas i mai en què Alhucemas vingués a nosaltres; i no obstant, apolant-nos en les cables aetes, amb una vigilància costera, que impedís el comerç absolut, i uns quants avions que sistemàticament i sense interrupció, cada dia i cada mes fessin sentir la seva presència als zocs i duars, aquelles cables es mostrarien cada vegada més raonables i acabarien per obrir el seu país a la civilització. El nomenament, després, de cònsuls i altres autoritats polítiques i administratives, ben pagades i ben responsables de la seguretat personal dels que transitin o visquin en llurs cables respectives, seria el complement. En fi, això no és nou. Lyautey pot dir-nos com amb escassos batallons de territorials i unes quantes esquadres d'aeroplans sostingué tots els territoris del Marroc en la passada guerra europea, desprenent-se de les seves millors forces indígenes per a enviar-les al front. No tenim sinó de fer aprendre de l'il·lustre general francès, mestre en guerres colonials.

Considero que seria molt exposat i costós el domini de la zona central mitjançant la conjunció de forces de Melilla i Tetuán.

El general Silvestre no fracassà; fracassà el sistema: va ésser una víctima d'ell. Ha tingut, està clar, la part de responsabilitat del càrrec que exercia. El que ha fracassat veritablement és el sistema de l'ocupació militar sense la creació d'interessos ni la cooperació del país en l'obra civilitzadora, a base de llocs i posicions que sorgien indispensables en puigs i garrotes, lluny de les algu-

és un sistema de puntes al cordi en les quals a la més petita agulla que es desprenen es desfà tota l'obra.

Preguntat sobre els presoners, digué:

—Les gestions de llur rescat, per raons d'alta política, les porta personalment l'Alt Comissari i el Govern. Estic absolutament al marge d'elles. Això no vol dir que em sigui indiferent, any: al contrari, la llibertat dels d'Àrdit i Annual; per humanitat, per decòrum, i per sentiment general de posar a aquests companys en situació que puguin defensar llur honor militar, desitjo llur tornada a la mare pàtria, com ho desitja segurament el Govern.

Si per la nostra desorganització militar no vam poder salvar als que encara es defensaven arran del desastre de juliol, no els hem de deixar morir, per por, de fam, de febre o a mans d'aquests jaivaques. Per temor s'ha dit que era per evitar que amb els diners del rescat adquirissin elements de guerra per a combatre'ns... I li sembla a vostè poc temor l'abandonar a la mort alguns centenars d'homes per tal de no sofrir els que estan llurs unes quantes baixes més? Això suposant que no tinguem mitjans d'impedir la suposada compra de material de guerra o que a ells la cobrança no els porti a una major desavinença en fer el repartiment...

EL NADAL DEL SOLDAT

En el ministeri de la Guerra han facilitat la següent nota:

Per a vèncer les dificultats d'ordre econòmic i material que s'oferien a les famílies dels que lluiten a l'Àfrica per al trametrement de paquets amb els articles de consum corrent en les vintenes festes pasquals, el Govern ha requerit a les Companyies de ferrocarrils, per tal d'aconseguir el transport ràpid i a preus reduïts fins els ports de Cádiz, Algeciras i Màlaga, respectivament, per als trametrements destinats als territoris de Larraix, Ceuta i Melilla.

Les esmentades companyies han respost patriòticament a la crida, concedint aplicar les tarifes de petita velocitat per a les facturacions que es facin en gran, i aplicar la meitat de les petites per a les que es demanin en aquesta velocitat.

La persona o persones que desitgin beneficiar-se d'aquest servei caldrà que observin les següents regles.

Primera. — Els paquets s'admetran a facturació a totes les estacions de la xarxa espanyola, tenint de dimensions màximes 45 x 30 x 25 centímetres.

Es tindrà cura que vagin confeccionats en forma que ofereixin seguretat, precintats, no contenint en cap cas material ni bitllets.

Segona. — Els paquets es trametraran per a cada un dels territoris de Melilla, Ceuta-Tetuán i Larraix, en la forma que indiquen els següents esquemes:

Agüinaldo para el soldado. — Gobierno militar de Cádiz (Para Larraix). — Batallón expedicionario... compañía... soldado...

Agüinaldo para el soldado. — Gobierno militar de Cádiz (Para Larraix). — Batallón expedicionario... compañía... soldado...

Agüinaldo para el soldado. — Gobierno militar de Algeciras (Para Ceuta-Tetuán). — Regimiento de... compañía... soldado...

Agüinaldo para el soldado. — Gobierno militar de Algeciras (Para Ceuta-Tetuán). — Regimiento de... compañía... soldado...

Agüinaldo para el soldado. — Gobierno militar de Algeciras (Para Ceuta-Tetuán). — Regimiento de... compañía... soldado...

Agüinaldo para el soldado. — Gobierno militar de Algeciras (Para Ceuta-Tetuán). — Regimiento de... compañía... soldado...

Agüinaldo para el soldado. — Gobierno militar de Algeciras (Para Ceuta-Tetuán). — Regimiento de... compañía... soldado...

Agüinaldo para el soldado. — Gobierno militar de Algeciras (Para Ceuta-Tetuán). — Regimiento de... compañía... soldado...

Agüinaldo para el soldado. — Gobierno militar de Algeciras (Para Ceuta-Tetuán). — Regimiento de... compañía... soldado...

Agüinaldo para el soldado. — Gobierno militar de Algeciras (Para Ceuta-Tetuán). — Regimiento de... compañía... soldado...

Agüinaldo para el soldado. — Gobierno militar de Algeciras (Para Ceuta-Tetuán). — Regimiento de... compañía... soldado...

Agüinaldo para el soldado. — Gobierno militar de Algeciras (Para Ceuta-Tetuán). — Regimiento de... compañía... soldado...

Agüinaldo para el soldado. — Gobierno militar de Algeciras (Para Ceuta-Tetuán). — Regimiento de... compañía... soldado...

Agüinaldo para el soldado. — Gobierno militar de Algeciras (Para Ceuta-Tetuán). — Regimiento de... compañía... soldado...

Agüinaldo para el soldado. — Gobierno militar de Algeciras (Para Ceuta-Tetuán). — Regimiento de... compañía... soldado...

Agüinaldo para el soldado. — Gobierno militar de Algeciras (Para Ceuta-Tetuán). — Regimiento de... compañía... soldado...

Agüinaldo para el soldado. — Gobierno militar de Algeciras (Para Ceuta-Tetuán). — Regimiento de... compañía... soldado...

Agüinaldo para el soldado. — Gobierno militar de Algeciras (Para Ceuta-Tetuán). — Regimiento de... compañía... soldado...

Agüinaldo para el soldado. — Gobierno militar de Algeciras (Para Ceuta-Tetuán). — Regimiento de... compañía... soldado...

Agüinaldo para el soldado. — Gobierno militar de Algeciras (Para Ceuta-Tetuán). — Regimiento de... compañía... soldado...

Agüinaldo para el soldado. — Gobierno militar de Algeciras (Para Ceuta-Tetuán). — Regimiento de... compañía... soldado...

Agüinaldo para el soldado. — Gobierno militar de Algeciras (Para Ceuta-Tetuán). — Regimiento de... compañía... soldado...

Agüinaldo para el soldado. — Gobierno militar de Algeciras (Para Ceuta-Tetuán). — Regimiento de... compañía... soldado...

Agüinaldo para el soldado. — Gobierno militar de Algeciras (Para Ceuta-Tetuán). — Regimiento de... compañía... soldado...

Agüinaldo para el soldado. — Gobierno militar de Algeciras (Para Ceuta-Tetuán). — Regimiento de... compañía... soldado...

Agüinaldo para el soldado. — Gobierno militar de Algeciras (Para Ceuta-Tetuán). — Regimiento de... compañía... soldado...

Agüinaldo para el soldado. — Gobierno militar de Algeciras (Para Ceuta-Tetuán). — Regimiento de... compañía... soldado...

Agüinaldo para el soldado. — Gobierno militar de Algeciras (Para Ceuta-Tetuán). — Regimiento de... compañía... soldado...

Agüinaldo para el soldado. — Gobierno militar de Algeciras (Para Ceuta-Tetuán). — Regimiento de... compañía... soldado...

Agüinaldo para el soldado. — Gobierno militar de Algeciras (Para Ceuta-Tetuán). — Regimiento de... compañía... soldado...

tat el Crist de l'Agonia pel cos de portants d'aquesta parròquia.

A les sis, continuació de la Novena a Maria Immaculada, Rosari, exercicis de quaranta Avearies, Novena amb canis pel oïr de senyores de la Felicitació, sernó pel P. Valdepares i besamans a la Verge.

—Solemnes cultes que en honor a Santa Lúcia, verge i màrtir, se celebraran en la seva pròpia capella d'aquesta Santa Església Catedral Basílica, el present any:

Dia 12, vigília de la Santa. A dos quarts de quatre de la tarda, després del cant de Vespres i Completos, tindrà lloc la visita a la Santa, en el seu propi altar, pel capítol i clerecia catedral; immediatament, un sacerdot passarà les relíquies de la Santa pels ulls dels fidels que ho desitgin.

El dia 13, festivitat de la Santa, se celebraran misses des de les cinc del matí, cada mitja hora, fins a les deu, essent cantada la missa de dos quarts de vuit, en la qual oficiaran senyors capitulars. Per a més comoditat dels fidels, les misses, des de dos quarts d'onze fins a les dotze, continuaran a l'altar de la Puríssima Concepció.

A la tarda, a dos quarts de sis, es cantarà el Rosari per la capella de música d'aquesta Catedral, finalitzant amb el cant dels goigs.

Dia 14 i següents, a la tarda, a les sis, es donarà començ a una Novena en honor de la Santa, amb el cant dels goigs.

Bisbat

—Han estat nomenats vicaris: de Sant Sadurní, el reverend don Ramon Dalmau; de Sant Cristòfol les Fonts, el reverend don Josep Prat Sacrest; i de la Beguda, el reverend don Gonçal Capdevila.

—Els sermons de la vinent Quaresma a la Catedral de Tarragona han estat conatats al P. Joan Baptista Arqués, C. M. F.

—A la casa matriu de Santa Teresa de Jesús, de Tortosa, hi ha fet els vots religiosos la M. Maria de la Clota del Sagrat Cor.

Hi ha predicat el doctor Garmund.

—El bisbe de Tortosa, doctor Rocamora, ha adreçat una pastoral als seus diocesans, exhortant-los a preparar-se dignament per a la propera festivitat del Naixement del Fill de Déu.

—Avui, dimecres, començarà la Santa Missió a la parròquia de Fogas, sota la direcció del popular missioner de l'F. C. de M. P. Josep Sirvent.

—El darrer número del Butlletí Oficial Eclesiàstic del bisbat de Vic publica el següent sumari: «Benedicció Papal — La infància espiritual (discurs pontifical). — Reial ordre del ministeri d'Instrucció Pública. — Subscripció a favor del soldat de l'Àfrica: Resumen del recapitat a la diòcesi i oficial del capítol general. — Propagació de la Fe. Almohades recollides en aquest Bisbat. — Crònica de la diòcesi. — Necrologies.»

—Esgotats alguns volums de la col·lecció de «Propaganda Catòlica», del doctor Sardà i Salvany, on figuren les obres completes d'aquell il·lustre apòlogista, que per espai de mig segle va defensar, amb una brau i constància singularíssims, totes les causes nobles i santes, la llibreria pontificia d'En Miquel Casals, del carrer del Pi, es proposa fer una nova edició de les obres esmentades.

Sembla que aquesta edició serà feta amb una especial cura, i que en ella figuraran solament aquells treballs que tractin problemes i qüestions generals, suprimint tots els que es refereixen a temes d'actualitat.

No cal dir que aquesta iria, feta amb el respecte que es mereix l'obra del mestre, avaloraria d'una manera extraordinària l'edició definitiva de les seves obres, que tots els catòlics esperen amb veritable darrer, i li donarà un aspecte d'obra definitiva.

LA MODA

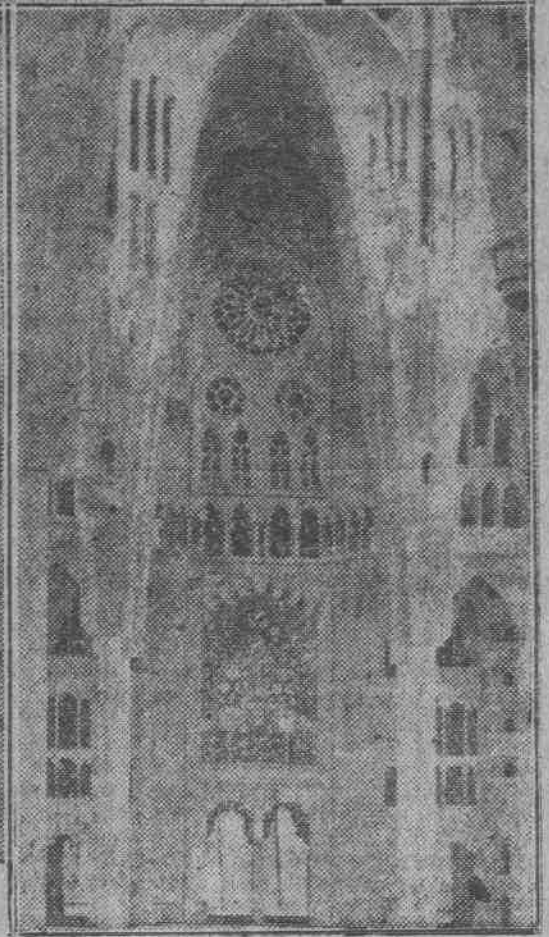
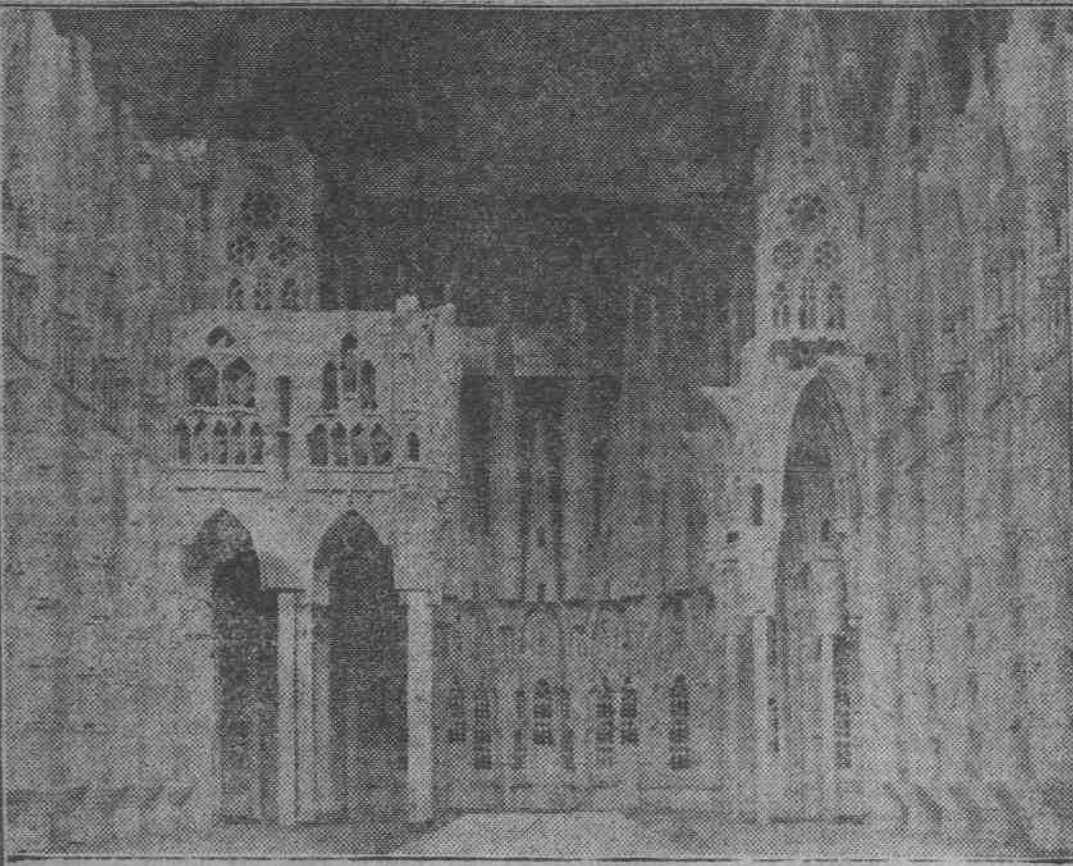
12 - PORTAL DE L'ANGEL - 12

AVIS:

Final de la LIQUIDACIO el 31 desembre

Preus de REMATE

El temple de la Sagrada Família

VISTA PARCIAL DEL MODEL 1x25 DEL TEMPLE

Model de l'interior del Temple segons la disposició estàtica actual

Model de l'interior del Temple segons la disposició estàtica anterior

Temple Expiatori de la Sagrada Família

Diumenge, 11 desembre
Dia final de l'Any Jubilar

Missa de Comunió General, a les vuit. — Serà celebrant el M. I. Sr. Director de l'Associació Espiritual de Devots de Sant Josep, d'Espanya, Dr. D. Francesc de P. Parés, Vicari General de la Diòcesi de Barcelona.

Solemnissim Pontifical de S. Emma, el Cardenal Arquebisbe de Tarragona. — El Cant de Terça, a dos quarts de deu. L'Ofici, a les deu. S. Emma, el Sr. Cardenal pronunciarà l'homilia.

Benedicció de la primera pedra de la Columna-Record. — Inmediatament es beneirà la base de la Columna-Record de l'Any Jubilar; serà migdia; mentre tant un

Grandiosos coral, l'«Aleluia», d'Haendel, es cantarà per una massa imponent, dirigida pel mestre Millet, formada per les entitats: Orfeó Català, Schola Cantorum de la Pia Unió de Sant Miquel Arcàngel, Orfeó Montserrat, Orfeó de Betlem, Eco de Catalunya, Orfeó Pompeu, Orfeó Renaixement, Orfeó de Núria, Schola Coral Martinenca, L'Atlàntida, Orfeó Gracienc, i seguiran Nadalés i altres produccions.

Una gràcia de caritat!

Moltes vegades em sento tan orgullós d'esser barceloní, com pogués estar-ho un antic ciutadà romà de la seva ciutadania; però hi ha altres vegades que me'n dono vergonya, i aquesta d'ara és una.

Aquell home que fa el Temple de la Sagrada Família m'ha dit que van esgotant-se els recursos per a continuar aquella obra; que els donatius minyen. És a dir, que la idealitat desapareix d'entre nosaltres. Sempre m'he maiat d'aquesta gasiva idealitat, que és la tara més grossa, la tara essencial de la nostra naturalesa; però que ara em diguin que la idealitat encara minva, és cosa que em fa pendre la serenitat. Perquè el dia que les obres de la Sagrada Família restin

parades per manca de recursos serà per a Barcelona, serà per a Catalunya un dia més funest que el dia que esclata una bomba a la via pública, o que el dia que es tanquen cent fàbriques. Car un poble en sangonant anarquia, un poble en la misèria, és encara un poble i té dret a tota esperança; però un poble sense idealitat ni és res, ni té dret a res.

El Temple de la Sagrada Família és el monument de la idealitat catalana a Barcelona, és el símbol de la pietat eternament ascendent, és la concreció patrí de l'anhel envers les altures, és la imatge de l'ànima popular; i tantes esglésies i capelles i palaus i convents com se van alçant d'aquí d'allà, al voltant seu són petites idealitats i petites pietats respectables i fins plausibles en llur mesura, però a condició de no ofuscar la gran. És que som un poble que esmerça tota la seva idealitat i riquesa a fer moltes coses petites? Però és que si som incapaces de fer-la major, totes les altres s'ensorraran qualsevol dia. Car és en ella que hi ha la mesura de les nostres forces i al del dia que ella, paralitzada, digui plorosa: No podem més!

Mirau que hi ha senyals del sentit providencial d'aquella obra. Quan el sentiment de la personalitat catalana inicia la seva expansió ideal, i la ciutat de Barcelona la seva expansió material, del fons obscur d'una rebotiga de ciutat vella ix un home petit amb una idea gran: fer una catedral nova. I comença una obra humil i tenaç, i empen, amb almoines infimes, l'obra gloriosa: la fonamenta sota terra allà en el raval llunyà que és encara camp desert; la ciutat n'és encara lluny i no en sap res; passen anys, les petites almoines augmenten, les pedres van apretant-se sota terra per tal de sostenir la grandiosa molé que vindrà; res no se'n veu encara, la ciutat va avançant majestuosament cap allí, però encara no sap res — i allí es va laborant la seva glòria. I al bell punt que la llavor germinada olivella el crestam i la planta està a punt d'aparèixer a flor de terra per a alçar-se a la llum, sorgelx, com enviat de Déu, un altre home, un visionari amb la visió d'allòs.

Com que és un visionari, ningú no s'en capta, ni ell de ningú; però comença de teixir sa visió a soles, com una gran floració dels segles el temple comença d'aixecar-se. La ciutat, que va avançant envers ella, s'adona un dia de la màgica aparició i queda esbalada, després s'hi va atansant amb anhel, i com més s'hi atansa, més el temple s'aixeca, i el visionari, ocult dins d'ell, va donant el seu teixit d'i-

dea amb pedres que s'alcen bategant encara de la vida que les havia engendrades, la vida catalana, puix que aquell home és el geni de Catalunya. I la ciutat va avançant encantada la seva onada d'edificis fins al peu de les agulles que, tromfants, enlairen vers el cel un pomell de flors i espigues. La ciutat creix i creix el temple, tots dos informes, perquè l'ànima és molt endins encara. La ciutat ensenya orgullosa a tots els forasters el temple en marxa; el temple ennobleix la ciutat en la seva expansió material; prompta Barcelona serà la ciutat d'aquell temple, i sembla que el temple no pot ésser sinó el d'aquella ciutat: estan lligats per sempre.

Heu's aquí que ara l'obra del temple quedarà paralitzada. No sentiu córrer per les vostres venes la terror dels presentiments? O és que no la sabeu, aquesta solidaritat? No; no la sabeu pas. Encara no el coneixeu el Temple de la Sagrada Família: no us l'heu mirat bé; la vostra solidaritat és encara amb l'església i amb el palauet i amb tota idealitat migrada i amb tota pietat petita. L'ànima és encara molt endintre. Perquè jo he sentit a parlar de donatius molt grans per a coses molt petites, però per aquesta cosa gran de la Sagrada Família, només he sentit a parlar de petites almoines, d'allò que se'n diu l'òbol del pobre, el més precís, el més rehedor per Déu, el més gloriós per a l'obra: una obra així, per subscripció popular! Però, i vosaltres, no sou poble també? Voleu que el poble sigui només el pobre rectorat de pagès i la pobre «beatucha» — que diu vosaltres, les beates riques — i la mare que va poder fer la prometença de dos rals per la salut del fill, i el jornalier que té una devoció oculta, i la donzella per un favor demanat al sant, i el camperol que posa solemnement a la calxeta una moneda petita i fina amb la seva mà grossa i rústega? Voleu que el poble sigui sols aquest? No voleu ésser poble vosaltres? Ai! L'ànima és encara molt endintre!

Doncs heu de saber que el poble s'ha cansat de donar, o no pot més. El poble feia el seu temple; ens feia el temple gran, però venent que vosaltres no voleu saber res amb el temple ni amb el poble, ha començat de cansar-se del temple i de vosaltres, o és que tanmateix no pot més. El poble no pot més... no us fa tremolar això tampoc, si teniu encara quelcom de poble dins de vosaltres? I si no en teniu res, no us fa tremolar encara més?

Temps era temps que tot bon burgès de Barcelona, en disposar dels

seus béns en testament, es creia obligat a fer un llegat a favor de l'Hospital de la Santa Creu. L'hospital era de fundació particular, com ho és ara el temple, i per això cada ciutadà el sentia com quelcom seu, perquè dintre de si mateix s'hi sentia tota la ciutat; i és que aquella ciutat antiga tenia els seus ciutadans, i la ciutat nova encara no en té que sentin la nova i gran ciutadania; aquella sentien la piadosa utilitat de l'hospital general, i aquests, no senten la utilitat del Temple? Doncs jo als dic que el Temple és més útil que un Hospital, i més que un asil i més que un convent; perquè en la gesta d'aixecar-lo hi ha la virtut que fa tots els hospitals i tots els asils, i tots els convents, i els dic encara que el Temple és tan urgent com donar socors a la major necessitat material. Suposeu que a la clàssica Atenes molta gent visqués i morís amb gran pobresa, i us dolidrà, però suposeu que no arribés a construir-se el Partenon, i no sabreu el que us passa. Què feia més falta al poble grec? Què feia més falta a l'esperit humà?

Doncs aquí teniu ara el nostre Partenon a mig fer i que no pot més. Mireu que amb ell som tots nosaltres que quedem a mig fer. Mireu que aquell home que fa el temple, tot fent-lo, ens fa també a nosaltres: ai si no arribem a veure clar aquest misteri! Mireu que la cosa no admet dilacions, que els anys passen, que l'home providencial es pot morir, i allavors, què? Prou diu ell molt bé que no hi fa res i que el temple pot ésser obra dels segles; però jo crec que ell no té dret a morir-se llegant als segles la seva visió incompleta. Ai si davant dels segles apareixem com un poble frustrat, amb un temple frustrat! — Heu's aquí, diuen, el poble del temple frustrat. Heu's aquí l'avara pobresa del catalan! — I l'estigma del Poeta restarà inextinguible sobre el front de Catalunya.

Oh! Perquè no surt l'Antoni Gaudí al carrer, a mig dia, amb el barret a la mà demanant a tots en veu alta almoines per al seu temple? Jo ho voldria veure, això, i voldria veure aquesta gent nostra, massa entenimentada, embogir amb aquesta santa bogeria i arrencar-se els joietes del pit i dels braços i els bitllets de l'urterat amagatall i els pobres donar llur pobresa i els nens llurs joguines en una explosió de deliri que cenyís d'una aureola el pas del vident. Jo crec que, al compàs d'aquest deliri, el temple s'aniria aixecant tot sol, les pedres treuen florida de pedres, les columnes brosta d'arcs, com a branca de la volta es corbaria suau i la visió seria, perquè el poble

seria. I llavors si que Catalunya entraria en els segles amb la majestat d'un poble que ha fet el seu novell temple. Oh visió, visió, jo vull creure en tu. Vull finalment provocar-te dient ço que En Gaudí cridaria en veu alta pel carrer, a migdia: «Una gràcia de caritat per l'amor de Déu!»

JOAN MARAGALL

(«Diario de Barcelona», 7 novembre 1905.)

L'estabilitat en el temple de la Sagrada Família

El Temple de la Sagrada Família, la concepció admirable del nostre benivolunt i venerat mestre don Antoni Gaudí, no és un fet isolat, sinó que és fill dels seus antecedents i ve a continuar la llarga sèrie dels temples cristians.

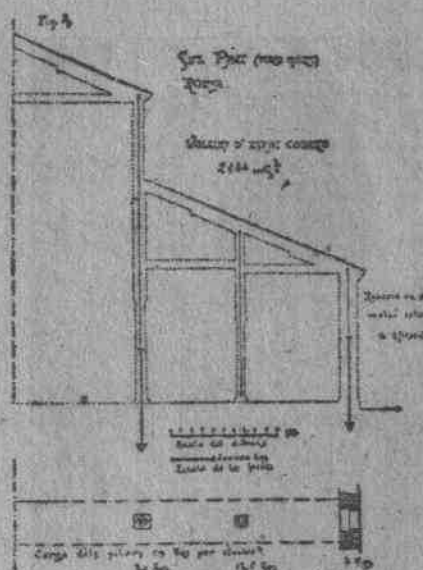
El que intentarem demostrar, és que aqueixa obra portentosa que ha nascut en els nostres dies i que lentament va prenent forma i creix sota els nostres ulls, si bé, com hem dit, és continuació d'un fet que va evolucionant, marca en aquesta evolució una fita, és una monjoia del llarg camí de l'art cristià; i ho és per molts conceptes, encara que ara ens fixem tan sols en un dels aspectes que més caracteritzen les obres arquitectòniques, és en el sistema d'estabilitat que les informa.

Per a demostrar el que ens proposem, serà indispensable fer un examen, encara que sigui sumari, dels fets precedents: per tant, passarem revista dels distints tipus que s'han succeït en l'arquitectura cristiana.

EL TIPUS BASILICAL

Deixant de banda les discussions a què a donat lloc l'esclerament de l'origen de la disposició basilical, (no és el nostre objecte l'estudi arqueològic de la mateixa, i si semblant l'estudiar el sistema d'equilibri que regira aquest ordre d'edificis), pnedrem la basílica de Sant Pau fora murs, una de les principals de Roma, i veurem la disposició dels seus elements estructurals, disposició que amb petites variants és la dominant en els Temples cristians d'Occident durant els segles del IV al X, encara que l'esplendor i magnificència de les grans basíliques romanes fos considerablement disminuït en els països que sofriren la

gran sotragada que es produí en el segle VI amb la invasió dels barbares i conseqüent destrucció de l'imperi romà d'Occident.

Sant Pau, extramurs (Roma)

Aquestes basíliques, estaven cobertes amb encavallades de fusta, les quals transmetien directament les càrregues als punts d'apoi, o sia a les columnes interiors o als murs exteriors, actuant damunt d'ells en sentit vertical, i anant a parar a terra pel camí més curt possible. Aquesta breu, en la trajectòria recorreguda pels esforços, significa una grandíssima economia en els elements sustentants, essent, par tant, molt avertada. En el gràfic A es representa esquemàticament la secció transversal de Sant Pau, amb indicació de les forces que hi actuen; com es veu, l'amplada de les naus, és extraordinària: 24 metres la nau central i 65 metres entre les cinc naus; malgrat aquestes mides, la construcció té un aire de gran lleugeresa, degut a la manera d'actuar les càrregues i al material emprat en les cobertes. Aquesta disposició, que amb facilitat permetia cobrir espais tan amples com els indicats de les naus de Sant Pau, i les encara més grans de Santa Maria la Major i Sant Pere ad Vincula, hagué d'ésser abandonat pel gravíssim inconvenient que representa la facilitat de destrucció que tenen les cobertes de fusta, ja sigui pel foc, ja per altres causes.

TIPUS BIZANTI

Amb la fundació de l'imperi d'Orient per Constantí, prengué gran importància un nou tipus de Temple cristià, el qual se separa totalment de la disposició basilical, per la qual cosa no el podem considerar directament formant part de la cadena de la qual la Sagrada Família és una nova anella. Per això passem ràpidament, dient que aquell tipus es caracteritza per l'ús de la cúpula, la qual ve a constituir el centre de la construcció.

L'obra magna de l'art bizantí, així anomenat per haver pres son increment en fixar la seu de l'imperi a Bizanci, és Santa Sofia; aquest temple és prou conegut perquè no ens calgui descriure'l. Té els seus antecedents en el Panteó d'Agrippa i en la rotonda de les termes de Caracalla: la gran cúpula central de 32 metres de diàmetre ve a descansar damunt quatre robustos pilars, essent contrastades les reaccions que produeix, per uns grans nínxols en quart d'esfera en dos dels costats del quadrat i per uns fortíssims esperons en els altres dos costats.

L'art bizantí influenciat l'art occidental, i de la seva influència, junt amb la necessitat unànimement sentida d'evitar les freqüents ruïnes per causa d'incendi que es produïen en les basíliques amb coberta de fusta, en nasqué el que s'anomena art romànic.

I aquí hem de fer notar que, si bé el Temple de la Sagrada Família no es lliga amb el tipus bizantí per la seva disposició, puix, com veurem, respon a la planta basilical, no obstant s'hi lligarà, i ben estretament, per la seva plasticitat i per la seva rica decoració policroma, és a dir, per aquells sentit de forma i de color, tan propi de les gents mediterrànies.

TIPUS ROMANIC

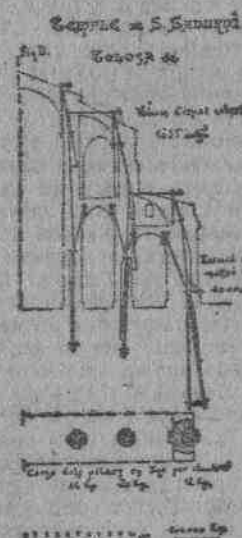
La tradició llatina perdurà a l'occident en la disposició basilical amb coberta de fusta, ja fos aquesta sostinguda per encavallades o bé seguit els tipus nascuts a la Síria en els quals se substituïen les encavallades per arcs, aconseguint així que, en cas d'incendi, la ruïna no fos total; de totes maneres, els accidents

sovintejaven, i principalment la invasió dels normands produí una tal ratxada d'incendis de temples, que feu que els constructors es preocupessin assiduament de donar-los una estructura que els fes més resistents a l'acció destructora dels homes i del temps. I llavors vingué tota una llarga sèrie d'assaigs i provatures per arribar a cobrir totalment els temples amb voltes.

Però llavors vingueren també les grans dificultats per a contrarestar les reaccions produïdes per aquelles voltes, i d'aquí el reduir les amplades de les naus i l'engruixir desmesuradament els punts d'apoi, augmentant el cost de les obres, per l'enorme quantitat de materials que en elles havien d'emprar-s'hi i pels costosos cimbratges que es feren precisos.

No és el nostre objecte seguir pas a pas aqueixa llarga sèrie de provatures. Citarem tan sols com a exemple curiós la manera com fou resolt el difícil problema de cobrir amb voltes les tres naus d'una església per l'enginy dels constructors del segle XI: l'església de Sant Savi, que té el seu precedent en la basílica de Constantí. En aquesta església la nau central està coberta amb una volta en canó seguit, apoiada i contrarestatada per les voltes per arista de les naus laterals, les quals, a llur torn, són contrarestatades per massissos esperons.

Durant molt de temps fou pràctica constant el cobrir amb voltes per arista les naus laterals, deixant amb coberta de fusta la nau central, que així podien aixecar, permetent-los l'existència de les finestres necessàries per a la il·luminació. En tractar de cobrir amb volta la nau central, per a contrarestar l'empenta d'aquesta no trobaren altre recurs que aixecar les voltes de les naus laterals al nivell de l'arrencada de la central; però en aqueix cas sols podien disposar, per a la il·luminació natural del temple, de les finestres obertes en els murs exteriors, resultant aquella excessivament deficient. No desmaiaren per això els constructors i altres provatures vingueren a substituir aquesta.

Sant Serni (Tolosa)

Així veiem que, a finals del segle XI, a Sant Pau d'Issoire, el problema dels contrarestos de les empentes de la volta de la nau central té ja la solució, que, afinada i perfeccionada, passà al tipus de Sant Sadurn de Tolosa (gràfic B) i que essencialment és la mateixa que després adquirí el seu màxim esplendor en l'art gòtic.

En el gràfic B es presenta esquemàticament el sistema d'accions i reaccions a que dona lloc el contrarest de les expansions de la volta en canó seguit de secció circular que cobreix la nau central de Sant Sadurn. Hi ha a cada costat unes voltes en quart de cercle que traslladen la resultant al matrió exterior, el qual, amb el seu enorme pes, la fa caure dintre de sa base, i assegura així l'estabilitat de la construcció: de manera que les reaccions provinents de la volta central es veuen obligades a recórrer una llarga trajectòria, clarament indicada en la figura, per anar a parar a terra en la part forana de l'últim contrafort.

La comparació dels gràfics A i B mostra amb claredat que la impressió de lleugeresa i simplicitat que feiem notar en parlar de Sant Pau s'ha convertit en pesadesa i complicació; els gruixuts pilars, els espais estrets, els murs massissos, tot just toradats per petites finestres, sembla que oprimeixin l'ànim amb la pesantor de la matèria.

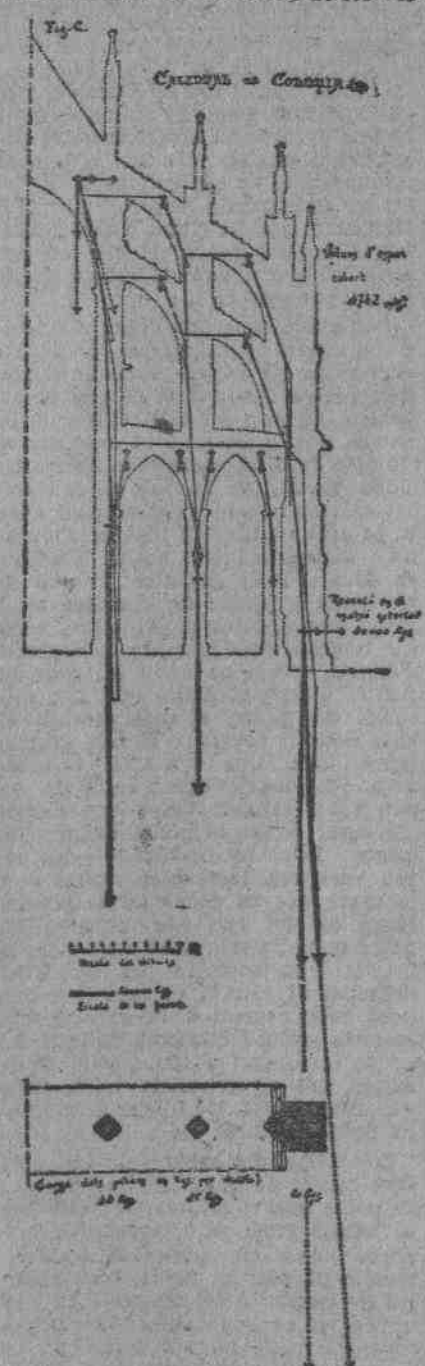
La cúpula, element predominant de l'art bizantí, exercí, com hem dit, una considerable influència en l'occident, puix, a part dels temples aquí

construïts a imitació exacta dels bizantins, entre els més notables dels quals podem citar Sant Vital de Ravenna i Sant Marc de Venècia, donà lloc a un tipus com Sant Front, a Perigueux, el qual, si bé com a disposició de planta, és bessó de Sant Marc, difereix d'aquell en sa disposició constructiva, puix, mentre l'ossatura de Sant Marc, com la de les cúpules romanes i pròpiament bizantines, estava formada per una estructura de conglomerat, destinada a rebre una decoració de marbres i mosaics, la de Sant Front fou construïda amb pedra aparellada i destinada a quedar vista. La transcendència de Sant Front rau principalment en les petxines que serveixen per a passar de la planta quadrada a la circular, puix en elles hi ha l'embrí dels arcs diagonals que vingueren a solucionar les greus dificultats amb què topaven els constructors d'esglésies dins el tipus romànic. Aquestes dificultats consistien principalment en els grans massissos que es veien obligats a emprar a causa d'haver de contrarestar les reaccions a tot el llarg de les voltes.

EL TIPUS GÒTIC

Un pas molt considerable envers la solució, fou donat a l'introduir-se l'ús dels arcs diagonals a fi de concentrar les càrregues en punts determinats, donant lloc a l'aparició de les anomenades voltes ogivals o gòtiques, que tingueren la seva màxima esplendor en les grans catedrals dels segles XIII, XIV i XV.

Junt amb l'extensió de l'ús de la volta sobre arcs torals, formers i aristons, es propagà l'emprament dels arcs botants o botarells, per a contrarestar les reaccions per elles produïdes, i aquí és ho de fer notar que, si bé la volta gòtica o en «croisèe d'ogives», com en diuen els francesos, tingué una ràpida propagació, puix en menys de 50 anys el seu ús es féu extensiu a tota l'Europa occidental i fins a l'Orient, l'èxit del botarell fou molt més lent i el seu ús més restringit, puix mentre assolí una gran voga en els països galats i germanics, en els de tradició llatina costà molt la seva introducció, i sempre que es troba emprat, ho és com una cosa exòtica, perdurant l'emprament de massissos contraforts per a neutralitzar les reaccions de les vol-

Catedral de Colònia

tes amb aristons, prevenint així un fort perill que després veurem. Entre els innombrables exemples que podríem citar, hem escollit la

catedral de Colònia, per a fer l'estudi estàtic del sistema, per ser aquell un tipus complet, i, demés, perquè en ses mides generals quasi coincideix amb les mides del Temple de la Sagrada Família.

El gràfic C presenta esquemàticament el sistema estàtic de la referida Catedral; essencialment és el mateix de Sant Sadurn, com es veurà comparant els gràfics B i C. La diferència està en què, concentrant-se en el tipus gòtic, les càrregues, en punts determinats, i no actuant a tot el llarg de la volta, com succeïa en el tipus romànic, les voltes en quart de cercle, que contrarestavien la central, han estat substituïdes per dos ordres d'arcs botants que transmeten els esforços del centre a l'exterior.

Indubtablement, el tipus gòtic és superior al romànic, puix resol el problema amb una major precisió, permet alleugerir els murs fins a deixar-los trepats pels grans finestrals, concentrant les masses d'obra en els contraforts; però, en canvi, té el grandíssim desavantatge de deixar a l'exterior els botarells, que són els veritables punts que mantenen l'estabilitat de l'edifici; quedant aquests, que són argues essencials a l'existència de la fabrica, reduïts a elements isolats, deixats a l'exterior i exposats a totes les causes de destrucció.

EL TIPUS DEL TEMPLE DE LA SAGRADA FAMÍLIA

El tipus gòtic, malgrat haver-se reconegut el gravíssim inconvenient dels botarells, s'havia perpetuat fins ara, exactament com l'acabem d'examinar. Però ja al començar a concretar don Antoni Gaudí el seu pensament, en iniciar els estudis per al Temple de la Sagrada Família, partint el fet del tipus gòtic, solucionà el defecte esmentat, puix els botarells es feren interiors, transformant-se en uns aristons molt volats i molt peraltats, amb l'objecte d'obtenir que la resultant dels pesos alts (voltes i coberta de la nau central) fos poc inclinada perquè la reacció de la nau baixa bastés a posar-la vertical.

Aquesta disposició d'aristons (fig. 1), que indubtablement té grans avantatges damunt l'empleu dels arcs botants, tenia, no obstant, l'inconvenient de produir unes grans pantalles, que, avançant-se vers el centre de la nau, robaven bona part de la claror dels finestrals, per la qual cosa es feien calats per aminorar el seu inconvenient i per alleugerir la seva massa.

En aquesta disposició s'hi sentia, però la mateixa preocupació que va dominar els constructors d'altres temps, és, mantenir el suport vertical, i per aquesta preocupació s'afuà l'enginy com hem vist en la ràpida excursió històrica que acabem de fer, per aconseguir la verticalitat de la resultant final de les composicions de forces provinents de les voltes.

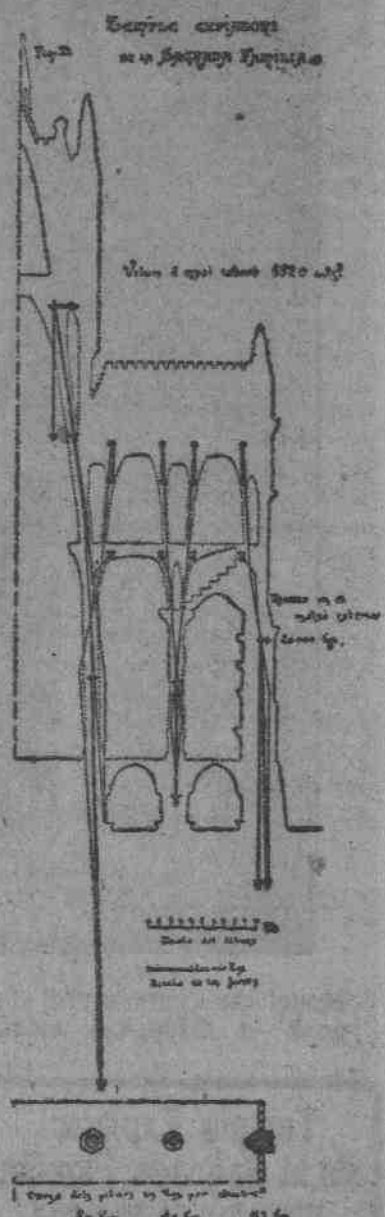
En la disposició actual (gràfic D), aquesta preocupació ha desaparegut, i el suport té la inclinació que li assenyala la resultant de la composició de les càrregues que damunt d'ell actuen. I quina inclinació és aquesta? Doncs és una inclinació d'un 3 %, és a dir, que una columna que tindrà 15 metres d'alçada; el seu eix es desviarà de la vertical 45 centímetres, i amb aqueixa lleugerríssima inclinació ha quedat resolt d'un cop el complicat sistema d'accions i reaccions que feia necessari emprar massissos contraforts de grandíssim cost, per l'enorme cubus d'obra que requerien, o de complicats sistemes de pinacles i botarells que, si bé alleugerien l'obra, l'exposaven als perills de fiar l'estabilitat de l'estructura a aqueixos arcs, veritables fils d'aranya que un accident pot rompre.

Així, doncs, en la disposició estàtica actual del Temple de la Sagrada Família, s'aprofiteu les ensenyances que es desprenen de l'estudi dels sistemes anteriors, salvant-se els seus inconvenients i conservant els avantatges que cada un té damunt els seus precedents. Es porten a l'interior els elements essencials de l'estabilitat a fi que estiguin degudament protegits; s'alleugereixen aquelles masses de construcció que hem vist que eren necessàries en el romànic, i es torna al tipus basilical, en alio que ho permeten les diferències radicals en què es desenrotllen les cobertes de l'edifici.

Examinant el gràfic D, veiem que cada columna, com en la basílica, suporta la part de coberta que li correspon, independentment de les altres; de manera que la resultant inclinada, produïda per la combinació de pesos de la nau central i nau lateral (1.035 tones), va directament a terra, sense que hagi de recórrer un llarg camí a través dels arcs de les naus laterals.

Comparant els gràfics C i D s'ob-

serva la tranquil·litat que dona el diagrama de les forces de la secció del Temple de la Sagrada Família; aqueix produeix una sensació de repòs que satisfà l'ànim, com la contemplació d'un arbre, el tronc del qual es ramifica i cada branca va a sostenir la seva porció de fullam, com pensant-se les unes amb les altres i

La Sagrada Família

gent inclinar el tronc segons elles siguin. En canvi, en el diagrama de Colònia, hi veiem tota la complicació de l'estructura gòtica, fent passejar les reaccions a través dels arcs botants i contraforts per anar a parar a terra, lluny del lloc on s'han produït; és una combinació enginyosa, rebuscada, però que no satisfà l'ànim, puix la permanència de l'edifici depèn que no es trenqui un fil del complicat teixit de forces.

Podríem mostrar encara la superioritat del Temple de la Sagrada Família damunt la Catedral de Colònia, i en general de totes les del seu tipus, parlant del problema de les cobertes, que s'havien fet sempre de fusta, incoerent, en part, en els inconvenients que ja hem dit que aquestes tenien, per no ésser possible la introducció de l'augment de càrrega que representen les cobertes fetes amb materials petris, sense exagerar d'una manera notabilíssima la massa del contrafort, com pot veure's en el gràfic C, en què la part ratllada indica la secció que hauria de tenir el contrafort de ser la coberta de la catedral de Colònia com serà la del Temple de la Sagrada Família.

Criem, però, que amb el que queda exposat hauríem fet patent que el Temple nou, que la Catedral de la Catalunya renaixent, no és un Temple més, sinó que és una fita, una monjoia en la llarga sèrie dels temples cristians.

D. SUGRANES.
Arquitecte.

En el Temple de la Sagrada Família, avui, després de la col·locació del bloc, basament de la primera columna (la dedicada a la diòcesi metropolitana de Tarragona, en l'acte de cantar l'«Al·leluia» de Haendel hi pendran part els orfeons següents: Orfeó Català, Orfeó Gracienc, Orfeó Montserrat, Schola Cantorum de Sant Miquel, «Renaixement» de Sans, «Eco de Catalunya» de Sant Andreu, Orfeó Pompei, Orfeó del Centre Social de Betlem, Orfeó Núria.

Després cantaran «nadales» populars.

Tots els orfeonistes es reuniran a les deu en el local del Patronat Nostre Casal, davant del temple de la Sagrada Família, per a fer un assaig de conjunt.

NOTICIES DE L'ESTRANGER

L'adob necessari

En el casal de l'amistat anglo-francesa hi ha, fa temps, goteres nombroses i amples. Tot sovint en surten de noves. Plou dins el casal, i aquest és tot ple de fredor. Si no es posa aviat remei al mal, si un nou teulat no s'opuja les relacions entre França i Anglaterra, aquest casal, obra del rei Eduard VII, es farà inhabitable, i França i la Gran Bretanya hauran d'anar cadascuna pel seu cantó.

Però si les relacions anglo-franceses s'han refredat, resta encara per ambdues parts un fort interès a evitar la ruptura. Per això, quan els motius de desacord i les mutuelles recriminacions fan témer el perill d'una pròxima separació, es produeix, tant a París com a Londres, una reacció favorable al manteniment de les bones relacions. Es posen uns quants pedaçs a les esquerdes de la teulada, i s'espera l'ocasió d'obrir-hi esquerdes noves.

Tantes goteres s'han obert darrerament, que els dos Governos senten ja la necessitat de converses i negociacions que posin un adob a la situació actual. Disputar és cosa fàcil. Rompre ja no ho és tant. Després d'una baralla forta, quan no es pot o no es vol rompre, ha de venir un esforç de reconciliació.

Tal és l'objecte del recent viatge de M. Loucheur a Londres. Es parla, a més a més, del viatge de lord Curzon a París. I es diu així mateix que Mr. Lloyd George ha manifestat desigs de tenir un canvi d'explicacions amb M. Briand. Fa una mica estrany que hagi d'ésser lord Curzon qui vagi a París, fresc encara el record del seu agressiu discurs contra França.

Es evident, però, que si França i la Gran Bretanya no estan disposades avui a renyir completament, han d'esforçar-se a adobar les goteres de l'esquerdada amistat.

A. ROVIRA I VIRGILI

La Conferència de Washington

París, 10. — L'enviat especial de l'Agència Havas a Washington comunica que M. Viviani va rebre ahir vespre la contestació de M. Briand acceptant la participació de França en l'acord de les grans potències sobre la qüestió del Pacífic.

A les onze d'aquest matí se celebrà la sessió pública de la Conferència per a donar compte del text de l'acord, el qual serà llegit pel senyor Lodge, segon delegat americà.

Washington, 10. — Avui ha celebrat sessió plenària la Conferència, i en ella s'ha donat lectura al text sobre la quadruple Entente sobre el Pacífic. El dilluns probablement es quan aquest document quedarà signat pels representants de les potències interessades. — Havas.

Washington, 10. — En la darrera sessió celebrada per la Conferència i després de tractar-se del projecte presentat pel delegat americà senyor Root, el senyor Hughes va donar lectura a una altra resolució, també coneguda ja i adoptada per la Comissió que entén en l'afar d'Extrem Orient, el qual es referia al dret de extra-territorialitat i disposa que vagi a Xina una Comissió informadora per a estudiar les esmentades possibilitats que s'ofereixen a les potències per a minuciar en aqueix dret. Aquesta proposició restà adoptada. — Havas.

Temporal

Perpinyà, 10. — Aquesta matinalada ha descarregat a tota la comarca un gran temporal, que ha causat greus destruccions.

Fins ara no es té notícia que hi hagi hagut cap desgràcia personal. — Havas.

Aldarulls a Atenes

Atenes, 10. — Durant la matinalada passada, un grup d'insurgents assaltà i saquejà l'arsenal de Paos. Les autoritats pogueren rebutjar als assaltants, però no ha estat possible recuperar els objectes robats.

Amb aquest motiu les autoritats militars han pres grans mesures de precaució. — Havas.

El procés d'uns malfactors espanyols.

Bordeus, 10. — Avui ha acabat la vista que se segueix davant l'Audiència de la Gironda, contra una banda de malfactors espanyols, composta de cinc homes i una dona.

Els processats són: Fidel Garcia, de 38 anys; Donat Garcia, de 25; Pere Baldomero, de 26; Enric Moya, un altre processat, i la mulier del Baldomero.

Aquests bandolers robaren en diversos indrets sumes verament considerables, i el veredict, a conseqüència de la varietat de llurs malifetes, és ben xic extens, i no s'ha publicat encara. — Havas.

La reunió dels ministres d'Estat

Londres, 10. — En els centres ben informats s'opina que és poc probable que la projectada conferència de ministres de Negociis estrangers d'Itàlia, França i Gran Bretanya, pugui celebrar-se abans de fi d'any; però es dona per segur que a començos de 1932, si no sorgeix cap dificultat, celebrà una reunió plenària el Consell Suprem per a discutir la qüestió de les reparacions. — Havas.

Els comissionats alemanys

París, 10. — El corresponent a Londres del «Petit Parisien», telegrafia al seu diari que aquesta tarda surten cap a Berlín els comissionats alemanys senyors Rathenau i Simons. — Havas.

Els xinesos protesten

Shanghai, 10. — Aquest matí, una manifestació de més de deu mil xinesos ha recorregut els carrers, per a protestar de les negociacions entaulades pel Japó en la qüestió de Chan-Tung.

Una comissió dels manifestants va remetre a les autoritats un missatge en el qual es demana que l'esmentada qüestió sigui tractada exclusivament per la conferència del Pacífic, que s'està celebrant a Washington. — Havas.

La conspiració de von Kapp

Leipzig, 10. — A l'Alt Tribunal ha començat la causa seguida contra von Jagow per haver pres part en el cop d'Estat de von Kapp. — Havas.

L'acord del Pacífic

Washington, 10. — La durada de l'acord del Pacífic serà de deu anys. Aquest acord podrà ser denunciat amb un any d'anticipació. — Havas.

Alemanya i Polònia

Cattowitz, 10. — Avui han començat les negociacions germano poloneses. — Havas.

Discurs de Wirth

Berlin, 10. — Demà, diumenge, el canceller Wirth pronunciarà un important discurs polític a l'Assemblea dels sindicats catòlics, que s'inaugurarà a Kinster. — Havas.

Decomis d'armes a Dusseldorf

Dusseldorf, 10. — Les autoritats d'ocupació han requisat en un quarter d'aquesta ciutat 3 ametralladores, 147 fusells i 30.000 cartutxos d'infanteria.

Ha estat facilitada una nota en la qual es declara que les dites armes havien estat amagades en aquell lloc pels comunistes durant l'última insurrecció. — Havas.

Les relacions comercials d'Espanya i França

París, 10. — «Le Journal des Débats» s'ocupa avui extensament de la qüestió referent a la possibilitat d'una ruptura de relacions comercials entre França i Espanya.

L'esmentat diari fa veure perquè aviat s'arribi a una fórmula que solucioni l'actual conflicte. — Havas.

París, 10. — A conseqüència dels insistents rumors circulats últimament i que afirmen que les negociacions sobre les tarifes duaneres s'han fet molt difícils entre França i Espanya, la majoria dels diaris fan observar que no es tracta per part de França d'establir tals o quals negociacions amb un determinat Govern espanyol o amb determinades persones, sinó que es tracta d'interessos comercials que per igual afecten a ambdós països. Per tant, com que les dues nacions amigues — següen dient els diaris francesos — resulten per igual interessades en aquesta qüestió, és precis resoldre-la ràpidament, no sense deixar d'afegir que cap Govern francès s'ha barrejat mai en assumptes relacionats amb la política espanyola. — Havas.

Oficialment es recorda que Espanya va instituir el pagament en or dels drets aranzelaris i va imposar, demés, un recàrrec per compensació de moneda depreciada.

Per això resulta que mentre que els productes francesos serien gravats a la seva entrada a Espanya pels drets de la tarifa general augmentats per aquesta sobretaxa compensadora i es pagués tot això en or, Espanya beneficiaria l'entrada dels seus productes a França, d'una tarifa general, sense cap recàrrec, i, demés, es beneficiaria de la prima que per a ella constitueix el que el pagament dels drets aranzelaris francesos s'efectuï en paper moneda.

No hi ha, doncs, l'equilibri i és precis restablir-lo, mitjançant mesures autoritzades per l'article tercer de la llei de 1910, que són objecte d'un Decret, que publicarà demà el «Diario Oficial».

Aquestes mesures entraran en vigor transcorregudes vint-i-quatre hores de la seva publicació en l'esmentat periòdic.

Aquestes mesures determinen que no hi pot actuar la clausula anomenada de «transició» i que, per tant, les mercaderies remeses abans de publicar-se l'esmentat Decret, no beneficiaran a la seva entrada a França de les tarifes duaneres que han regit fins ara.

Sobre aquest particular, Espanya ha donat l'exemple en denunciar els seus tractats comercials amb Suïssa i Noruega.

Aquesta és la situació duanera que resulta de la denunciació del «modus vivendi», però no pot de cap manera tenir el caràcter de guerra econòmica. Restablerta entre tots dos països una situació de perfecta igualtat, van ara a entaular-se negociacions que seran portades amb el més amfós esperit per a arribar a una solució satisfactòria, l'abans possible.

Chalons, 10. — La Federació vitícola d'aquest departament ha celebrat una important Assemblea, acordant oposar-se amb tota energia a qualsevol modificació duanera que es pretengui introduir en qüestió de referència als vins estrangers, especialment als espanyols. — Havas.

Terratrèmol al Japó

Washington, 10. — Notícies procedents del Japó diuen que el terratrèmol que es va sentir ahir a Tòquio ha estat d'una violència molt més notable que la del que hi va haver fa 20 anys. El nombre de morts i ferits és aterrador. Són també moltíssimes les cases que han quedat destruïdes i incalculable el valor de les pèrdues materials. — Havas.

El Tercer estranger d'Espanya

Washington, 10. — El diari «Christian Science Monitor» publica un article rectificat les notícies desfavorables publicades per alguns diaris sobre les condicions i tracte de que són objecte els legionaris aliats al Tercer estranger espanyol. Atribueix a invencions de certs corresponents aquestes falses notícies i atorga que per la seva part pot fer constar que la Legió estrangera espanyola constitueix la nota més alegre i simpàtica de la campanya del Marroc. — Havas.

El nou règim irlandès

Dublin, 10. — Un tren especial que conduïa 400 sinn-feiners alliberats d'un camp de concentració i procedents del Sud-oest, ha estat atacat a trets i cops de pedra poc abans d'arribar a Dublín.

Entre els expedicionaris hi ha quatre ferits a conseqüència de l'agressió. — Havas.

Londres, 10. — Comuniquen de Thurlo (Irlanda) que un tren que conduïa uns sinn-feiners procedents del camp de concentració de Ballykinlar i recentment alliberats, ha estat atacat amb bombes en entrar a l'estació. Tres dels ex-presoners han resultat ferits. — Havas.

Londres, 10. — Tots els periòdics expressen llur convicció que el Daily Eireann ratificarà l'acord anglo-irlandès. — Havas.

Londres, 10. — Els diaris diuen que l'acord anglo-irlandès serà llegit al Daily Eiream i després seran examinades les solucions que sobre ell adoptin el Parlament i el Govern sinn-feiner. — Havas.

El patriarca grec de Constantinoble

Atenes, 10. — L'elecció al patriarcat canònic de Constantinoble de monsenyor Meletius, antic metropolita destituït per ésser afecte a la causa venizelista, és considerat per alguns diaris com un ret al govern. Diversos diaris asseguren que el govern no entrarà en relacions amb el nou patriarca. — Havas.

Les gestions de M. Loucheur

París, 10. — Comentant els diaris les gestions portades a cap a Anglaterra pel ministre de les Regions alliberades, M. Loucheur, fa constar la cordialitat amb què el primer ministre i els seus companys reben el ministre francès. Afegeixen que tot fa suposar que la pròxima conferència entre els governs francès i anglès constituirà un altre acte de reciprocitat bona voluntat i un gran pas per al restabliment de l'equilibri econòmic europeu.

París, 10. — Interrogat novament pels periodistes el ministre de Reparacions senyor Loucheur, sobre els resultats del seu viatge a Londres, diu que cada vegada se'n sent més favorablement impressionat.

Després digué que durant les seves converses no es va fer cap referència a la qüestió de la moratòria demandada per Alemanya.

Afegí que havia canviat impressions amb el ministre d'Hisenda anglès sobre els acords de Wiesbaden i que amb Lloyd George tracta de la qüestió econòmica mundial i ambdós estigueren d'acord en la necessitat de realitzar un examen de conjunt de la dita situació. Aleshores — ha afegit el senyor Loucheur — fou quan Lloyd George em pregà que em fes interpet, prop del senyor Briand, dels desigs del primer ministre anglès tendint a què el nostre president del Consell passés a Londres, per a tractar d'aquestes qüestions, preferentment abans de Nadal.

La dita entrevista no ha de tenir sinó un caràcter oficiós, ja que Lloyd George no vol sinó donar-se compte dels principals punts de vista de França, sobre la qüestió econòmica mundial.

El senyor Loucheur acabà les seves declaracions manifestant que és molt probable que acompanyi al Sr. Briand en son viatge a Londres. — Havas.

Bèlgica contra les moratòries

París, 10. — El corresponent del «Petit Parisien» a Brussel·les comunica que el govern belga s'oposarà energicament a que siguin concedides unes moratòries a Alemanya. — Havas.

Segueix la crisi a Bèlgica

París, 10. — El corresponent del «Echo de Paris» a Brussel·les telegrafia que M. Theunis ha renunciat a formar gabinet. — Havas.

Brussel·les, 10. — El diari «Le Sol» diu que arran de rebre una comissió de l'esquerra liberal, el senyor Theunis va demanar audiència al Rei per tal de manifestar-li que es veia obligat a renunciar al seu intent de formar nou Govern. — Havas.

Derby substituirà a Curzon

París, 10. — Telegrafia de Londres a «Le Matin» que Lloyd George té la intenció de prescindir de lord Curzon i reemplaçar-lo per lord Derby en el ministeri de Negociis estrangers. — Havas.

Els pagaments alemanys

Berlin, 10. — El Consell econòmic de l'imperi s'ha ocupat del projecte d'associació de la indústria i el comerç alemanys amb l'objecte d'aconseguir crèdits per a l'imperi, i de la moció votada ja per la Comissió de Reparacions demanant la immediata validació dels crèdits oferts pels industrials i l'adopció de mesures encaminades a la disminució del dèficit, però sense cap de les dues qüestions fos lligada amb les condicions formulades pels industrials.

El canceller ha demanat amb insistència a la Comissió que votés a la vegada aquesta moció, per considerar-la beneficiosa per al govern, i ho ha aconseguit. — Havas.

Normalitat a Creta

Atenes, 10. — La situació a Creta és completament normal. — Havas.

Acord comercial d'Itàlia i Espanya

Roma, 10. — El diari «La Epoca» diu que les negociacions iniciades entre Itàlia i Espanya per a concertar un acord comercial en substitució del denunciat el 26 de juliol han arribat a una conclusió satisfactòria sobre la base d'aplicar-se mútuament tots dos països tarifes de favor.

El nou tractat entrarà en vigor a primers del mes de gener vinent. — Havas.

Smeetz, alliberat

Colònia, 10. — El tribunal de justícia examina ahir, ajornant-lo «sine die», l'assumpte Smeetz. Aquest ha estat posat en llibertat per la policia. S'ha comunicat la decisió en aquest sentit a l'Alta Comissió interaliada. — Havas.

Captura a Terrassa

La guàrdia civil de Terrassa comunica al governador civil que, fent recerques respecte del robatori d'una màquina d'escriure comès la nit del dia 8 del corrent al magatzem de llana de don Joaquim López, va tenir notícia que un guàrdia jurat havia detingut, en un bosc d'aquell terme, un individu sospitós.

Hi va anar una parella de civils, els quals van interrogar l'esmentat subjecte, manifestant aquest dir-se Joan Moragas Martínez (a) «Negre», de 40 anys, de Caldes, sense domicili.

Fet un registre en aquells encontorns, els civils van trobar una cova que servia d'amagatall del «Negre», i allí hi havia ampolles de xampany, pots de lleit, un paraigües i altres objectes. Preguntat al «Negre» sobre la procedència, va declarar que ho havia robat d'una botiga de queviures propietat de Pere Campos.

La guàrdia civil té motius de creure que el «Negre» és el que va ser vist saltant una paret de la fàbrica de païes per a sota del carrer de Sant Pere, amb l'intent de robar, la qual cosa no va poder efectuar.

Respecte de la construcció de la màquina d'escriure, el «Negre» nega la seva culpabilitat.

Ha completat tres condemnes per robatori, la darrera de vuit anys, havent sortit de presidi el dia 12 d'agost últim.

Ha estat posat a disposició del jutjat.

La Veu de Catalunya

DIARI NACIONALISTA CATALA D'AVISOS I NOTICIES

Diumenge, 11 de desembre de 1921

Una altra campanya

L'EXPIRACIÓ del termini del *modus vivendi* comercial amb França ha estat l'excusa d'una nova campanya política contra el Govern. Val a dir que d'aquesta qüestió molts comentaristes en tenen una ignorància parella a la del problema del Marroc, per exemple.

França i Espanya tenien regulades llurs relacions mercantils per un *modus vivendi*. Ni l'una ni l'altra consideraven que semblant règim pogués durar. En tractes per a concertar un nou règim i no arribant per ara a un acord, ha expirat el termini de duració del *modus vivendi*, i, automàticament, han restat sense regulació contractual les relacions mercantils entre ambdós països.

No es tracta, per tant, de cap ruptura de negociacions ni de relacions, com diuen alguns que arriben a suposar que la frontera dels Pireneus està tancada. Les negociacions continuaran i continuïn; les relacions mercantils, sotmeses, és clar, al règim privatiu de cada Estat, podran continuar i continuaran, també, amb més o menys dificultats i restriccions.

Molt menys afecta això a les relacions d'amistat política que relliguen Espanya i França. En l'ordre internacional, més encara que en l'ordre particular, l'amistat no exclou la defensa dels propis interessos. Episodis molt més aguts que el d'ara s'han produït, en l'ordre comercial, entre països amics i fins aliats.

I enlloc, semblants episodis han produït, com aquí, manifestacions de caient histèric. No és amb escarafalls de por ni de patriotisme com ha de rebre l'opinió aquest episodi, sinó amb serenitat. L'èxit final de les negociacions amb França — de les quals l'incident d'ara és, potser, una jugada tàctica — dependrà, en gran part, de què una sensació de pànic irracional no reproduïxi, en aquest ordre, desastres com els que fa poc es produïren en la campanya militar del Marroc.

Arren del món, en casos semblants, s'atorga als governs la màxima confiança. En tractar-se d'un problema exterior, com el d'ara, certes crítiques serveixen només per a donar arguments a l'adversari; certes maniobres constitueixen una mena de traïció.

Altrament, pocs governs com el que avui en dia regeix l'Estat espanyol podrien merèixer tanta confiança. Per la seva textura i pels elements que l'integren, ofereix les majors condicions de patriotisme i de competència. Regatejar-li la confiança, estaria més injustificat que mai.

Anotacions

Els ferros i la poesia

L'Exposició de ferros artístics, projectada i amb tant d'èxit duta a terme pel Gremi de Serrallers i Ferrers de Barcelona, ha tingut, per a nosaltres, un fort poder d'evocació. Cada ferro exposat, ultra el seu valor actual i les esperances que fa concebre, ens ha pujat com si diguéssim a flor d'aigua l'enyorament d'unes hores tranquil·les i llunyanes.

Aquests ferros, domenyats amb tant d'amor, vibren encara de la percussió del mall i de la carícia salvatge de la llima, i duen com una tènue aurèola de la fornal llunyan. Són un cant a l'esforç i un monument a la voluntat.

La tarda suau, el carrer sense altra presència que la de l'enclusa i la dels ardits forjadors, però ple de l'harmonia de les eines de l'ofici, són dins aquesta sala de l'Exposició, amb la seva mitja llum, amb llur resso inconfusible.

No sé què ho fa, però es diria que a Barcelona no hi ha ferrers, ni fusters, ni tants d'altres oficis. Potser se'n trobarien a les barriades, potser es perden entre les caòtiques remors i els embalsams ciutadans, però el cas és que un barceloní no percep aquelles sensacions.

Seria curiós de saber on va acudir-se a En Maragall l'elogi de la fusta olorosa i dòcil, comparant-la amb el ferro i altres matèries ofertes al treball de l'home. Nosaltres asseguràvem, sense por d'equivocar-nos, que no fou pas Barcelona la que li suggerí, sobretot la Barcelona moderna, la Barcelona-ciutat.

Per això, nosaltres, si tinguéssim alguna autoritat, aconsellàvem als poetes joves que, com feia En Maragall, se'n allunyessin una mica; que sortissin a veure fusters i ferrers i a conèixer els pins i els pollaneres i a assabentar-se de quan fruiten els arbres. És a dir, que alliberessin la seva ànima de la misèria de l'estereotip.

Estem segurs que produiria un gran bé a la novíssima Poesia catalana, salvant-la del risc en què es troba de perdre's per asfixia de mesura i per falta de dalit de caminar.

BLAI

AL DIA

Els cridaners

Les campanyes a favor dels presoners del Marroc i a propòsit de les relacions comercials amb França, després de les el·lèctriques manifestacions del Govern, no fan sinó agreujar ambdós problemes, donant armes al Govern francès i als cabinyers.

La passió política, que és la que atia els sentiments i els interessos que juguen en aquests conflictes, no té entranyes: cau en delícies de lesa pàtria i de lesa humanitat; en cap país del món es farien aquestes campanyes. Comptem que els parents i amics dels presoners, que els exportadors d'articles espanyols a França, se sentin ferits per l'actualitat; tots ens en sentim. Però el seny ens diu i molts que, essent el propòsit del Govern alliberar els presoners i tractar amb França, donar la raó a la veïna república i demanar, exigir, per damunt de tot, el rescat dels captius, és no sols restar força a Espanya, sinó donar-ne a França i a Abd-El-Krim.

Els que mouen l'opinió, falsejant els fets, alterant les xifres, oblidant l'alt interès de la pàtria, desconeixent les conseqüències d'una acció barrejada, forçada, obeeixen a interessos mesquins i fan servir de joguina de llurs bastards finalitats, als qui els sentiments o l'interès els ceguen. Aquests atiadors de passions són part de l'artificialitat en què es mou a Madrid la política, són les forces que manegen els que de la política viuen i de la desgovernació de l'Estat prosperen i campen. És, tot això, res més

Els «admiradors» de Catalunya

AMB motiu de la recent visita dels polítics i els periodistes madrilenys a les obres de l'Exposició de Barcelona, s'ha repetit un fenomen molt curiós i significatiu. Hi ha elements que senten contra el fet viu de Catalunya una hostilitat instintiva. Aquests elements, que són ètnicament estranys al nostre poble, no tenen el sentit de la comprensió que caracteritza la civilitat contemporània, que caracteritza, també, essencialment, la civilització cristiana. I, posats davant la realitat catalana, elogiaven generalment totes les concrecions materials de la nostra cultura, mentre blasmen, inconscients o deslleials, el nostre esperit, la nostra ànima, el motor ideal de la nostra vida.

Reten homenatge d'admiració a la nostra riquesa, al nostre progrés material, a la nostra modernitat. Però menyspreuen o agreugen el nostre contingut espiritual, la nostra idealitat, la nostra essència. Elogiaven les coses que els criden l'atenció i per a explicar-les ens atribuïen virtuts que no tenim o nosaltres no considerem virtuts, i en canvi ens neguen la nostra realitat, la causa radical del nostre progrés, el nostre propi ésser.

Cal que tots aquests elements, mancats de la possibilitat i l'eficàcia de l'adaptació, s'adonin que uns elogis a les manifestacions externes de la vida d'un poble, barrejats amb el menyspreu o el greuge dels seus sentiments més pregonos, més íntims, constitueixen veritables insults. El senyor foraster que, visitant, com a exemple, el Centre de Dependents, la Universitat Industrial, l'Institut de Cultura o el Palau de la Música Catalana, resta admirat de la magnitud i l'eficàcia creadora de l'esforç realitzat i deplora, però, el fet que el vehicle únic d'aquestes concrecions de civilitat sigui l'idioma català, ens desconeix i ens insulta: ens desconeix, i palesa amb la seva incomprensió la seva ignorància, car aquestes esplèndides manifestacions de cultura, i altres d'anàlogues, no haurien estat possibles — i com de fet no han estat possibles —, sinó per la virtut essencial del nostre propi verb. I ens insulta, car menysprea el que constitueix la nostra essència, la nostra ànima, la nostra vida.

Nosaltres tenim els braços oberts a tots els pobles d'Ibèria i a tots els pobles del món. Però, nosaltres. Volem ésser nosaltres mateixos. I per a tothom que vingui a Catalunya amb aquest esperit de comprensió i respecte al nostre propi ésser no hi haurà aquí sinó afecte germanívol, correspondència amorosívola.

EL CENTRE CATALA D'HORTA I SANTA EULALIA

La nova Junta per al bien de 1921 a 1923 del Centre Català d'Horta i Santa Eulàlia, és com segueix: President, Joan Oliver Janer; vice-president, Pere Barlet Fitó; tesorers, Miquel Cortès Urpi; vocals: Rosend Níale Font, Francesc Quantjoch Farré, Josep Casals Duran, Agustí Giralt Camps, Jaroní Colomines Bonet i Joan Raurell Sabadell; secretari, Francesc Huguet Ravellat; vice-secretari, Joan Duran Oliva.

Doncs aquests tenen la majoria de la premsa d'Espanya, aquests tenen els cànecs i caciquets que fan diputats, aquests tenen a cada organització de l'Estat un apoi i una defensa... i per xafarderia insana, per inconsciència, per lligams de parentiu i de negocis, fins tenen una part d'opinió que per temperament o conveniència és sempre protestatària... I tenen, sobretot, la indiferència de molts que no es mouen per peresa o per egoisme. Es grossa l'obra a realitzar contra aquestes forces: però s'ha de provar, per carregar-nos de raó, almenys, quan arribi l'hora de salvar-se, si no s'aconsegueix, abans, salvar-ho tot.

POL

Polítiques

PER LA LLIBERTAT D'IRLANDA

Ha estat cursat el següent telegrama:

«Miss Molly O. Brien.—Ayala, 144. — Madrid.

Ateneu Nacionalista Verdader es congratula triomf assolit heroica Irlanda i li desitja vida lliure i perenne. — President, Salillas. — Secretari, Aymami.»

EN CAMBÓ A BARCELONA

Amb l'express d'ahir matí arriba de Madrid el ministre de Finances senyor Cambó.

Com no era coneguda la seva arribada, solament l'esperaven a l'estació de França alguns dels seus amics més íntims.

També arribaren en el mateix tren el regidor senyor Barbey, el governador del Banc d'Espanya senyor Sedó i els diputats senyors Montañés i González Figueroa.

La Universitat

Han visitat el Rector l'alcalde de Sant Llorenç d'Hortons, i l'alcalde i una comissió de Sant Bartomeu del Grau per a parlar-li de construir nous edificis escolars.

També l'ha visitat una comissió d'auxiliars de la Universitat.

—Ha estat nomenat director provisional de l'Escola graduada de Matador don Joan Canizares i mestressa substituta de Gerri de la Sal donya Ester Díaz Roig.

—Durant els dies que serà a Madrid el marquès de Carulla s'encarregarà del rectorat el vicerector doctor Magí Fàbrega.

—Els empleats subalterns d'aquesta Universitat han telegrafiat al ministre d'Instrucció Pública preguntant-li que atengui la proposta de millorament de situació que li ha presentat el senador senyor Gil Casares.

Artístiques

En a Barcelona s'il·lustre pintor don Daniel Vázquez Díaz.

Prepara una Exposició dels seus quadros a les Galeries Dalmat, que s'inaugurarà demà, dilluns, a dos quarts de sis de la tarda.

La circumstància d'ésser la primera vegada que el senyor Vázquez exposa a Catalunya, i l'anomenada que l'esmentat artista gaudeix, contribuiran segurament a que les seves obres siguin visitades pel públic que a Barcelona segueix aquestes manifestacions d'art.

Entre els quadros exposats figuren l'elogiat retrat de Rubén Darío i el del senyor Unamuno.

Una «nota còmica»

DIU L'A B C:

«PARA LA VEU DE CATALUNYA. — Insidiosamente, como todo el que discute de mala fe, LA VEU DE CATALUNYA contesta con torpes palabras a nuestros argumentos.

Le hemos preguntado ya varias veces al periódico separatista cuáles son las razones particulares que, a su juicio, nos han obligado a combatir el ARANCEL DEL HAMBRE y DE LA MUERTE, pues no puede llamarse de otro modo al que ha elevado más de 300 veces los derechos de algunos medicamentos y enormemente otros productos, para que algunos señores puedan continuar la franquicia de los beneficios alcanzados durante los años de la guerra.

Diganos, pues, LA VEU de una vez cuáles son esos intereses nuestros, para que podamos contestar adecuadamente.

En cuanto a que somos enemigos de Cataluña porque hemos sostenido y sostenemos que el catalán no es la lengua oficial de España — jamás hemos dicho que no deba ser hablada en Cataluña —, es una simpleza digna del «cráneo privilegiado» que la ha discutido.

El catalán — como el vasco, el valenciano y el gallego — es, en efecto, el idioma familiar y literario de una región española, pero no el idioma oficial de ESPAÑA.

Si el criterio y el ejemplo de LA VEU prevaleciesen y en cada población se escribiesen los periódicos en el idioma o dialecto regional, España llegaría a ser una nueva torre de Babel.

Si cada uno de los ministros imitara la conducta del señor Cambó, escribiendo en su lenguaje regional

los membretes y el texto de sus cartas, haría falta que el Estado sostuviese un Cuerpo de intérpretes para que los ciudadanos pudiesen entenderse con los ministros.

El idioma es el más firme lazo que une a los pueblos, y de ahí el interés mil veces demostrado por los separatistas catalanes — la intención está conocida — de aislar al pueblo catalán del resto de España, inculcándole la idea de que no debe hablar el español. Si llegaran a lograrlo, sus aspiraciones estarían satisfechas y su ideal conseguido, pues al aislamiento intelectual seguiría necesariamente la separación política.

Porque sabemos que es esta la aspiración de LA VEU y sus amigos, nos oponemos a ello, a título de españoles, como se opone igualmente la inmensa mayoría del pueblo catalán, que ha hecho de los periódicos escritos en español sus diarios predilectos, hasta el punto de ser LA VEU el de menor circulación e importancia de cuantos se publican en Barcelona.»

Tot el que pregunta i desitja saber l'A B C ho trobarà a la seva pròpia col·lecció. Quant a tot el demés que diu, és una nota còmica de la qual no volem privar els nostres lectors. Per això la reproduïm íntegrament. No sabem l'efecte que a Madrid i «provincies» causaran aquestes coses de l'A B C. A Barcelona, sí. Per això n'hi ha prou amb reproduir-les.

Recomanem a los entitats i als particulars que tenen a bé trametre'ns articles o notes suplicados, la necessitat absoluta (sense la qual no ens és possible fer-ne el menor cas) d'avaluar degudament els originals amb un segell o una firma

La gestió d'En Cambó

D'un article publicat al «Diario de Barcelona»:

«Las pasiones políticas y el Banco de Barcelona».

La economía catalana no está establecida aún del quebranto, de la enorme sacudida que recibió a últimos del año próximo pasado. La situación actual puede afirmarse que está prendida con alfileres. Las consecuencias de aquellas equivocaciones no están aun liquidadas. La culminación de aquel desastre, de aquel olvido momentáneo del sentido común, tan propio del pueblo catalán, fué la suspensión de pagos del Banco de Barcelona.

Han pasado once meses desde aquellos días de memoria triste, y no se ha encontrado aún solución que resuelva satisfactoriamente la situación del Banco. Y esa solución hay que encontrarla, pues de ella depende la consolidación de la economía catalana, como la quiebra fuera el desmoronamiento de ella.

Ningún desastre bancario, en ese período de desvarío especulativo que hemos atravesado, se iguala al del Banco de Barcelona. Ni el de la Banca Industrial de China, habido últimamente, alcanza las cifras de aquel. Porque el Banco de Barcelona, por su historia y sus prestigios, se consideraba como una institución ciudadana incommovible, inspirado al público catalán tanta o mayor confianza que el mismo Banco de España. Por esto, la suspensión de pagos alcanzó las proporciones de un desastre. El número de cuentacorrentistas asciende a 14 mil, y la cifra de dichas cuentas monta 84 millones de pesetas. El activo y pasivo, descontando los depósitos, asciende a unos 1.000 millones. Y con un Código de Comercio incompleto como el nuestro, se explica perfectamente que no se encuentre solución. Hay muchos millones a pagar y muchos también a cobrar. Y al rededor de tantos millones, de tanto dinero, revolotean los egoísmos, las codicias y los apetitos más desenfrenados, como cuervos en torno de la carne muerta.

Y para complicar más tan delicado y espinoso asunto, a las mil combinaciones y estratagemas de todas clases, ya al amparo del Código, ya al margen del mismo, sugeridas por el egoísmo y la codicia, hay que añadir las pasiones políticas y las apasionadas campañas de prensa contra un ministro, que han encontrado, en el asunto del Banco, materia apropiada para mortificar y perjudicar al adversario los unos, y los otros pretexto para ataques apasionados y violentos, cuyos motivos iniciales ellos se saben y se callan. Son verdaderamente lamentables tales derivaciones que, avivando las pasiones en asunto de tanta importancia, siempre violentas, dificultan una solución de concordia y empujan al Banco a la quiebra que de todos modos debe evitarse.

La quiebra del Banco de Barcelona que unos conscientes y otros inconscientes propugnan, fuera una catástrofe, porque arrastraría en su caída a centenares de industriales, comerciantes y entidades que no podrían cumplir sus compromisos e irremisiblemente caerían; la caída de esos industriales, comerciantes y entidades que fuera también de muchos otros que hoy van tirando gracias a la estabilidad, aunque interina, que gozamos; fuera un cataclismo que ocasionaría el desquiciamiento del crédito y de la economía catalana, y cuyas consecuencias repercutirían fuertemente fuera de Cataluña.

La quiebra del Banco, significaría para los acreedores la muerte de toda esperanza de cobrar cantidad alguna de sus créditos, la pérdida total de ellos; pues, el dinero existente y el que produjese las realizaciones del activo, se evaporarían en la serie de pleitos, que durarían mientras hubiesen pesetas en las cajas del Banco. Esto está en la convicción de todos. Pero la fórmula para evitarla e ir a una situación normal no ha cristalizado aún. La fórmula no hay duda que existe, pero para que cristalice pronto y puedan volver a la circulación los millones inmovilizados a causa de la situación del Banco, a impulsar energías, a crear nueva riqueza fruto del trabajo, y estimular actividades e inteligencias, hay que vencer muchos obstáculos y resistencias, tanto más fuertes cuanto mayor es el interés particular que las mueve.

Y para vencerlas hay que colocarse en un plano superior al que revolotean los buitres en espera de la carnea para devorarla. Hay que actuar con vistas al interés general, y en el asun-

to del Banco de Barcelona no hay duda que por la cuantía de los intereses que se ventilan, afecta de un modo directo al interés general de nuestra región. Por esta razón no puede el gobierno desentenderse de este asunto. Ha de intervenir, para hacer posible una solución que garantice los intereses de todos; por medio de disposiciones que subsanen deficiencias del Código. Porque no hay duda que, en esta situación del Banco de Barcelona, tienen una parte de culpa las deficiencias de nuestras leyes, de nuestra legislación.

En materia bancaria, nuestra legislación es casi nula. Cuando en todas las naciones de Europa y América, en estos últimos años se ha legislado para ordenar y garantizar la función del crédito y evitar en lo posible las graves consecuencias de las crisis económicas, ordenando y reglamentando, y creando una verdadera política bancaria que rigiese la actuación y desenvolvimiento de la banca, a fin de responder debidamente en toda ocasión a las necesidades de su economía. En España, de parte de los gobiernos, no se ha hecho nada en este sentido. La poca organización existente es obra espontánea de la misma banca, y en esta organización no hay, por lo tanto, intervención alguna del gobierno, que pueda evitar o corregir ciertas desviaciones en su funcionamiento.

Con algunas disposiciones, como la atribución dada por las leyes de los Estados Unidos a la Federal Reserve Board, que la autorizan para examinar a discreción los libros y negocios de los Federal Reserve Banks, o de los Hember Banks, o la de suspender o separar de su cargo a cualquier Director o empleado de un Federal Reserve Bank, se hubiera evitado la crisis bancaria en nuestra ciudad a últimos del pasado año, sin necesidad de acudir al Banco de España, y al aval, así como la situación del Tesoro, crítica con las grandes pérdidas que significa la suspensión de pagos del Banco de Barcelona.

Al gobierno le toca borrar el tanto de culpa que cabe al Estado de esta situación que hoy todos en Barcelona lamentamos. El gobierno ha de actuar con serenidad y energía, colocándose por encima, haciendo caso omiso de las pasiones políticas que todo lo trastornan y envenenan, atendiendo preferentemente al interés general, que medios encontrará en nuestra nutrida legislación, o precedentes, para actuar en defensa del interés de los débiles, hoy amenazado.

Y si no les encuentra, debe crearlos, adelantándose a las leyes que puedan dictarse a fin de poner nuestro Código en armonía con los Códigos de las naciones que marcan la orientación del derecho en las cuestiones económicas, porque el Parlamento español demuestra estar incapacitado para elaborar leyes o cosa provechosa para la nación. De nuestros parlamentarios sólo podemos esperar garrulerías, palabras y palabras. El Parlamento sólo sirve para laborar en sentido negativo, entorpeciendo la marcha de los negocios públicos, no dejando que los gobiernos puedan gobernar, y dando al espectáculo más deplorable o de locura.

Como nada puede esperarse del Parlamento, ante las graves consecuencias que acarrearía no resolver urgentemente conforme demanda el interés público lo del Banco de Barcelona, el gobierno ha de tomar resoluciones adecuadas a la importancia del mal que trata de evitarse, como se tomaron en diciembre de 1920 para detener la catástrofe que entonces amenazaba a la banca de Barcelona. El gobierno ha de prescindir de campañas tendenciosas o apasionadas. Porque ciertos políticos y ciertos periódicos dan muestras de haber perdido el sentido común. Lo que pasa en España en los graves momentos que atravesamos muestra la demencia de tales hombres y tales periódicos y el gobierno debe obrar prescindiendo de ellos. — J. Martí y Bosch.

Diu «El Debate»:

«El afán iconoclasta. — Vesania política».

Contra el señor ministro de Hacienda se hace una campaña violentísima en el Parlamento y en la Prensa; una campaña personal, en la que se acumulan conceptos gravemente injuriosos.

No discutimos los móviles de la campaña. Sin duda son puros y patrióticos.

Ni aun los procedimientos discuti-

mos, y esto, entre otras razones, porque la apelación a las injurias... no es discutible...

Convenimos también en que cuanto más alejados vivan los políticos de los grandes negocios y empresas (intimamente y universalmente ligados con el interés público y con la marcha general del Estado), tanto mejor.

No obstante, la carta de los señores Cambó y Leonardo Rodríguez, que se ha leído en el Congreso, y publicado en algún periódico, no prueba absolutamente nada y es arma de mala ley. Basta para convencerse de ello saber que está fechada en marzo del año 1920, cuando el señor Cambó no era, ni podía presumir que sería, ministro de Hacienda.

No es nuestro propósito defender al conjunto de la política del señor Cambó, al que hemos combatido con frecuencia. Mas ¿cómo desconocer realidades patentes, abrumadoras?

Y una de estas realidades es la competencia y la superioridad sobre el nivel medio de los diputados y ex-ministros y primates, demostrada en el Congreso por el señor Cambó en cuantos asuntos ha examinado a fondo. ¡Si lo reconocen sus más acerbos enemigos! ¡Si al vibrar, en el tono y palabras del político catalán, suena a «desdén», que hiere cruelísimamente a sus adversarios!

Otra realidad no menos notoria es que el señor Cambó fué un notable ministro de Fomento. Ahí está, para testimoniarlo, su libro: «Ocho meses en el ministerio de Fomento»; ahí están los más capacitados de sus antiguos subalternos y colaboradores.

Y cuando, más que al presente, se manifiesta, a prueba de negaciones y sañosos ataques, que el señor Cambó es un buen ministro de Hacienda? Desde agosto ha sabido sortear escollos peligrosísimos, conjurar serias crisis, mejorar la situación del Tesoro y granjearse la gratitud de España. El proyecto de Ordenación bancaria es un proyecto bien pensado, sólido, en el que no logran abrir brecha los contradictorios obstruccionistas.

Y cuando más que al presente necesitó España un ministro de Hacienda, digno de tal nombre, que sepa algo más que calcar o gravar tributos y partidas?

No comprendemos el afán iconoclasta que se ha apoderado de los políticos y de parte de la Prensa española. O, mejor, lo comprendemos en los agitadores, y no lo comprendemos en los hombres públicos y en los periódicos antirrevolucionarios.

Nos encontramos ante un fenómeno de vesania, que diríase «patológico».

¡No! No abundan entre nosotros los estadistas, los políticos de altura, para que sea tolerable esa labor negativa de desprestigiar, inutilizar y aniquilar a los escasos que poseen méritos relevantes... es decir, de pretenderlo. Porque, si son muchos los que peroran fuera de las Cámaras, en los hemisferios, la casi totalidad enmudecen, y los que se aventuran a hablar, lo hacen en vano, sin efecto ni... «gloria».

Ni les vale llegar a donde no puede llegar, es indecoroso e ilícito que lleve la fiscalización del Parlamento y de la Prensa: a la insidia..., a bordear la calumnia.

¿Que el señor Cambó incurra en equivocaciones? ¿Desde luego!

Mas, podemos asegurar dos cosas: que cuanto se propala de negocios escandalosos, es completamente inexacto; y que se equivocan los que juzgan que combaten tan sólo a Cambó acusándole en tal sentido. Si el ministro de Hacienda negociase ilegítimamente, correspondientes al señor el señor Maura y el Gabinete todo, que demostraría estar integrado de imbéciles o de canallas. Ambos supuestos, igualmente falsos, los excluyen la buena fe y la conciencia honrada; y los rechazaría la opinión pública...»

L'expansió catalana

A Anglaterra

Hi ha hagut injustícia en no posar de relleu el veritable mèrit de l'obra del nostre sincer amic J. B. Trend «A Picture of Modern Spain: Men and Music». (Constable, London). La major part de les 250 pàgines que conté el volum està dedicada a Catalunya o a terres que afecten a la història de les nostres arts. Per primera vegada — deixant de banda el punt de vista especial de l'autor — es feia en l'anglès, i dins un llibre destinat al gran públic, un anàlisi de la qüestió catalana i es donava detall de les discussions

La mort d'En Goula

ERMENGOL GOULA

En Goula en «Els tres toms»

L'ENTERRAMENT

La mort d'En Goula ha produït, com ja vam dir en les darreres edicions, un general condol, no solament entre la gent de teatre, sinó entre tots aquells que havien tingut ocasió de tractar l'il·lustre actor, o tan sols de veure'l a l'escena on tanta triomf havia conquerit.

Durant el dia d'ahir, entre còmics i empresaris i periodistes va constituir el tema de totes les converses el record agradable del que va ésser genial artista i amic excel·lent.

En molts teatres els actors li van dedicar afectuosos records.

Per la cambra mortuòria hi va desfilar una gran gentada. La família del difunt, i en nom d'ella l'actor senyor Llano, han rebut nombrosos proves de condol.

L'enterrament d'En Goula s'efectuarà avui, a les nou del matí. La processó es dirigirà a la parròquia de Sant Joan i d'allí al carrer Major, acompanyant-se al dol davant del Teatre del Bosch.

Elavors la comitiva, composta dels íntims, es dirigirà al cementiri Nou, passant per davant del Teatre Romea, on les actrius dipositaran flors damunt el fèretre.

En Goula i la Mercè Abella en «Les esposales de la mort» estrenada l'any 1870 a Romea

suscitades pel nostre problema nacional. Ultra això, pels qui volguessin jutjar per compte propi, s'oferia com apèndix bibliogràfic, una «Guide to the Catalan Question». Aquest sumari donarà idea de la multiplicitat d'aspectes catalans que considera M. Trend.

I. Languages in Spain. — II. Catalan Characteristics. — III. From the Expulsion of the Moors to the Union with Aragon. — IV. From James I of Aragon to the Union with Castile. — V. Effects of the Discovery of America. — VI. Joan Bosch. — VII. Seventeenth-Century Diversions. — VIII. The Eighteenth Century. — IX. War, Opera and Shadow Shows. — X. The Beginnings of the Catalan Revival. — XI. Making a Literary Language. — XII. The Theatre in Barcelona. — XIII. Catalan Aims and Aspirations. — XIV. Federation and Economics. — Bibliographical Guide to the Catalan Question. — The Mystery of Elche. — The Cloisters at Tarragona. Etc.

«The Soul of Spain» (Constable, London) és la darrera obra del psicòleg anglès Havelock Ellis, on el lector trobarà curiosíssims comentaris sobre l'estada de l'autor a Mallorca, seguint les petjades de Ramon Llull.

La «bona fe» de l'«A B C»

Diu l'A B C:

Una circular interessant. — He aquí el text de la circular dirigida per el ministre de Hacienda a los banqueros españoles, y que ayer leyó en la Cámara el diputado socialista señor Prieto:

«Muy señores nuestros: Tenemos el gusto de ofrecer a ustedes nuestro bufete, instalado en la calle de la Libertad, número 14.

Aunque nuestra labor profesional ha de comprender todos los aspectos de la abogacía, por razones de especialización anderezaremos, como hasta aquí, nuestra actividad, a las cuestiones económica y financiera. En este sentido, nos ofrecemos principalmente a ustedes para todos aquellos asesoramiento que puedan interesarles en materia de creación y funcionamiento de Sociedades mercantiles, consorcios industriales y financieros, sindicatos cartells y, en general, todas las modalidades jurídicas de las modernas organizaciones económicas y financieras.

Quedamos de ustedes muy atentamente, afectuosos y seguros servidores, que estrechan su mano. — Leonardo Rodríguez. — F. Cambó.

Aquest solt palesa la bona fe de l'A B C. Aquesta circular fou repartida PEL MARÇ DE 1920, data que l'A B C anaga curosament, afegint-li que ha estat endregada als banquers espanyols PEL MINISTRE DE FINANCES; i tot-hom sap, sense excloure l'A B C, que PEL MARÇ DE 1920 el nostre il·lustre amic NO ERA MINISTRE DE FINANCES.

Altament, si l'A B C enraonés lleialment, ni podria insinuar que l'especialització d'un polític en qüestions econòmiques i financeres, constituís un impediment per a ocupar la cartera de Finances.

A un país on no fos possible l'exhibició constant d'una mentalitat refinada, el fet d'una especialització en matèries econòmiques i financeres, hauria d'ésser un obstacle per a arribar al Ministeri de Finances, caldria que constituís una condició ineludible.

DARRERES INFORMACIONS

BARCELONA

En honor del mestre Vives

50ª representació de «El duquesito»
Ahir, dissabte, a la nit, la vetllada del Teatre Tivoli fou dedicada a honor de l'eminent mestre compositor Amadeu Vives, amb motiu de donar-se la 50ª representació de «El duquesito» o la corte de Versailles.

En acabar el segon acte el públic tributa una xaradorosa ovació obligant-lo a sortir diverses vegades a l'escena a rebre l'homenatge dels seus admiradors.

Tots els artistes foren molt aplaudits.

Abans de la representació d'«El Duquesito», els celebrats artistes Lluïsa Vela i Emili Sagi Barba cantaren el primer acte de l'òpera «Marxas», també composició del mestre Vives. Fou cantada exquisidament i el públic aplaudí entusiàsticament als intèrprets.

PENINSULA

COMUNICAT OFICIAL DEL MARROC

Madrid, 11, 12:30 matinalada.
El comunicat oficial d'aquesta nit, diu així:

«Segons diu l'AM Comissari, de Melilla, estant en el dia d'avui no ha ocorregut novetat en els territoris de Melilla, Ceuta-Tenim i Larraix.

L'oficina de policia indigena, des de El Zato Melilla) manifesta que els aduers d'Ulat Sent han remès els següents objectes i bestiar pertanyent al nostre exèrcit: 64 fusells mauser, 15 munteres de forces indígenes i una de regulars, 12 canones de policia, 43 cavells, que foren tramesos als cosos d'origen, així com també quatre matxos. En dies successius continuarà la remesa d'armes i objectes, fins a completar el que l'esmentada cabila tenia en son poder.»

CARTA DELS SENYORS SANCHEZ GUERRA I BUGALLAL

La carta que els senyors Sánchez Guerra i comte de Bugallal, han dirigit a llurs amics, diu d'aquesta faiso:

«Nostre volgué ambe:
Circumstàncies de termini que voté no desconeix i apreciació que el Govern ha fet del seu deure, han obligat al president del Consell a formular la demanda que s'apliqui al projecte d'Ordenació Bancària el règim extraordinari que autoritza l'article 112 del Reglament del Congrés.

Compromesos no altres d'ens que aquest Govern es va constituir a prestar-li el nostre concurs i sostenir-lo amb els nostres vots, acudim a voté, units com ho estem en el pensament i en la conducta, per a pregar-li amb gran interès que concordi a la sessió del vinent dimarts, vóli la proposta a la qual ens referim i acudi també assiduament a la Cambra durant la discussió d'aquest projecte, per a pendre part en totes les votacions que s'originin i contribuint així mateix a la votació definitiva, que segurament haurà de reclamar-se i que exigim, com voté no ignora, un «quorum» extraordinari.

Creiem, en dirigit-li aquesta petició, complir els nostres deures polítics i retre culte a la formalitat de que el nostre partit ha donat mostra en tota ocasió, però invòquem, demés, l'afecte personal de voté, que tant ens honora, per a esperar que no desatendi en aquest cas la nostra demanda.

Queden de voté afectíssims atencs: ss. g. l. e. i. m. — Josep Sánchez Guerra, Gabi Bugallal.

A L'ESCOLA SUPERIOR DE GUERRA

Aquesta tarda, a dos quarts de onze, s'ha realitzat amb gran solennitat, l'acte de la remesa a l'Escola Superior de Guerra, de les falxes dels caps i oficials morts en els actuals successos de Melilla.

A l'acte hi han assistit el ministre de la Guerra, senyor Cierva; el ministre de la Governació, comte de Coello de Portugal; el director de l'Escola, general Suárez Inclán; el cap de l'Estat Major Central de l'Exèrcit, general Weyler; els sotsecretaris del ministeri de la Guerra, general Ardanaz; el segon cap de l'Estat Major Central, general Lafan; els generals Bona, Inezga, Ochando, Cantó, Pico, Tejada i Santafé, i un germà i un nebot del difunt comandant Simeoni.

Les falxes que han estat remeses són les que pertanyien al coronel Morales, mort a Annual, comandant Simeoni i capità Sánchez Monje, morts a Mont-Arault.

En invitats han estat rebuts a la planta baixa, i després han pujat tots a una sala del pis principal, on han pronunciat discursos al·lusius a l'acte el coronel senyor Pardo, el director de l'Escola, general Suárez Inclán, el ministre de la Guerra, senyor Cierva, el ministre de la Governació, comte de Coello de Portugal, i el cap de l'Estat Major Central, general Weyler.

Després han baixat els invitats al peu de l'escala principal, on hi ha un monument amb l'emblema del cos i un lleó.

Allí en una urna, han dipositat les falxes el general Weyler i el ministre de la Guerra.

A l'acte, el coronel senyor Pardo ha llegit un discurs, retent un homenatge d'admiració i respecte, i sentida manifestació d'entranhable companyonia als que usaren en vida les falxes que remetien, perquè elles són el símbol del màxim sacrifici o del martiri, dintre del compliment dels seus sagrats deures amb la patria.

El general Suárez Inclán, director de l'Escola, ha llegit un discurs, contestant al coronel Pardo. Ha recordat l'època que va ésser creat el cos, des del qual moment els caps i oficials que a ell pertanyien començaren de donar amb la seva vida, un timbre de glòria al cos.

Això acredita les llegendes que corren les falxes que el monument encloï, evocació d'actes heroics i de sacrificis cruents realitzats i retuts en holocaust i servei de la causa espanyola.

A continuació ha fet un xaradoros elogi de la conducta heroica del coronel Morales, comandant Simeoni i capità Monje.

Després ha parlat el ministre de la Guerra, fent un gran elogi de l'exèrcit i afegint:

No necessito expressar el que aquest acte significa, que a tots ens embaua el perfum de l'heroic martiri en que foren immolats tants i tants militars en honor i glòria d'aquest uniforme i del de tots els cosos.

En aquest moment, que es parla de l'heroisme dels que sucumbiren en el camp recent de batalla, es recorda l'heroisme dels que sucumbiren en camps històrics. Això és una demostració de la virilitat de l'ànima nacional, disposada sempre al sacrifici, per tants títols gloriosos. Tot això és «que caracteritza les col·lectivitats».

Els pobles no viuen solament pel que fan en el moment present, sinó pel que feren els nostres antepassats, símbol de la raça.

En un altre paràgraf, al·ludint a les responsabilitats, ha dit:

Cal fer justícia, justícia no sols per a castigar, sinó també per a premiar, que en remoure entre aquests mlters de cadàvers que han romàs insèpuls en terra africana, segurament trobariem més herois i màrtirs que culpables.

Esbrinarem la veritat primer, perquè l'exemple no es repeteixi i segonament, per a conèixer les causes i posar-hi remei.

En últim terme, el ministre de la Governació, en breus paraules, s'ha associat també a l'homenatge que es tributava als nous heroies.

NOTA BURSATIL

Estan molt fermes els cabals públics, guanyant la partida de l'Interior 10 cèntims, en tancar a 8895. L'Exterior puja de 10 a 45 cèntims, i l'Amortitzable, de 5 a 30. Els Tresors i Cèdules, sostinguts.

En valors industrials i de crèdit, poc negoci.

Els Ferrocarrils baixen mig enter, l'Hispano-Americana dos, i les Sucretes, preferents, pugen dos punts. Els altres que es negocien, sense variació sensible.

Llevat dels marcs i les lires, que pugen 10 i 20 cèntims, i els dòlars, que no varien de 695, les altres divises estrangeres es tracten depreciantment i baixen els francs 60 cèntims, les lliures 22 i els francs suïssos, 50.

UNA PREGUNTA

El senador senyor Fabié es proposa el dilluns dirigir una pregunta al ministre d'Estat al Senat sobre la situació que es crea als exportadors de fruites fresques de Lleuant que tenien ja fets els encàrrecs per a França.

EL PRESIDENT DEL CONGRES

El president del Congrés, senyor Sánchez Guerra, es troba ja quasi restablert.

Avui ha sortit al carrer i ha fet una excursió al camp.

VISITA

La Reina Dona Cristina, amb la seva dama particular la senyora Martínez de Irujo, han estat aqueste tarda a l'hospital d'urgència del Bonsuccés, on es troben hospitalitzats alguns oficials i soldats ferits en l'actual campanya d'Àfrica.

INSTANCIA

El diputat a Cortis senyor Barcia ha estat aquest matí al ministeri de la Governació amb el propòsit de visitar al ministre i remetre-li una instància amb 1.200 firmes de veïns de Sevilla en la qual se sol·licita que s'aixequi l'exili que sofreix el metge Pere Vallina que fa deu mesos es troba en un poble de Badajoz complint la sentència que li imposà l'Audiència de Sevilla.

PER ALS SOLDATS FERITS

La subscripció de la Reina puja a la xifra de 4.937.422 pessetes.

VIATGE D'EN CIERVA

En l'express d'aquesta nit ha sortit cap a Múrcia amb la seva esposa i altres persones de la família el ministre de la Guerra senyor La Cierva.

EL GOVERNADOR DE BARCELONA

A la tarda el governador civil de Barcelona ha visitat el senyor Maura, amb el qual ha conferenciat extensament.

El senyor Martínez Anido s'absentarà per pocs dies de Madrid, reprenent després les seves conferències amb el president del Consell i ministre de la Governació.

—DIU L'«LIBERAL»—

«Amb motiu de l'arribada del senyor Martínez Anido, governador civil de Barcelona, a Madrid s'ha assegurat aquesta tarda que dit senyor serà pròximament nomenat comandant general de Ceuta, en substitució del senyor Alvarez del Manzano, pròxim a passar a un altre destí.

Aquesta especulació, està clar, que no passa d'un rumor, un de tants que han circulat en aquest sentit cada vegada que el senyor Martínez Anido ha arribat a Madrid.

A un ministre se li pregunta sobre d'això i segons sembla contesta el següent:

«La dificultat no està en què el general Martínez Anido vagi al Marroc, on prestarà grans serveis, sinó trobar qui substitueixi el senyor Martínez Anido a Barcelona.»

—I la candidatura del general Arlegui? — li preguntaren.

El ministre guardà silenci i canvià la conversa.

ELS SOLDATS DE QUOTA

Una comissió de mares de soldats de quota ha estat al ministeri de la Guerra, essent rebuda pel senyor Cierva, al qual han demanat la tornada de llurs fills a la península.

El ministre de la Guerra ha fet veure la impossibilitat d'accedir a aquesta demanda de moment.

L'ALCALDIA DE MADRID

Al matí ha celebrat una llarga conferència amb el senyor Maura, al seu domicili, l'alcalde dimissionari senyor comte de Limpías, que ha notificat al cap del Govern la seva ferma resolució de no tornar a encarrregar-se de l'alcaldia.

El senyor Maura, planyent-se'n molt, s'ha donat per assabentat, fent avinent que per la seva part no tenia candidat per al dit càrrec i que optava, a reserva del que s'acordés en Consell, que havia de mantenir-se la prerrogativa del Consell per a la designació d'alcalde.

NOTES DE MELILLA

Melilla. — Ha marxat cap a Madrid el capità del terç senyor Valcarcel, el qual resulta ferit en l'ocupació de Haraha.

En una barrancada propera al Zoco el Jemí de Beni-bu-Ifruror han estat trobats alguns contenars de porres de tots tamanyes procedents del saqueig dels pobles.

Des de Màlaga, on actualment es troba acompanyant la Reina, la duquesa de la Victòria marxarà a Aràlia i Algecres, amb l'objecte de visitar els hospitals de la Creu Roja. La baronessa de Casa Davallios ha rebut una carta del seu espòs, el general Navarro, manifestant que es troba bé.

S'han reduït algunes guarnicions, entre elles les de Ras Kibiana, tres blocs de Nador i els de Frajana.

En canvi s'han muntat llocs de vigilància a Beni-bu-Ifruror perquè puguin rependre's els treballs miners.

Segueix la tranquil·litat a totes les posicions.

El dia de Nostra Senyora de Loreto, Patrona de l'aviació militar, se celebrà una missa de campanya al camp d'aviació per a solemnitzar la festa.

Ha tornat a Melilla Sidi Dris Ben Said, que continuarà els treballs per a rescatar als presoners.

Demà marxarà a la península l'infant don Alons.

S'ha sabut que es troben presoners a Annual el caporal de la policia indigena Germà Pastor, que es creia mort.

A la posició d'Isbaten alguns pacos hostilitzaren, ferint al soldat del regiment del Príncep Manuel Díaz Rodríguez.

A Nador, nits passades, hi hagué un intent d'assalt a l'església per a robar-la, en el qual resultà ferit una sentinella.

Nits abans fou assaltada una cantina a mà armada, i amb grans esforços pogueren salvar la vida un matrimoni vell que l'habitava remetent als assaltadors el diner que tenien en poder seu.

Per aquest últim fet foren empresonats dos legionaris, confessos de llur delictes.

LA REINA A MALAGA

Màlaga. — A les nou del matí la Reina s'ha aixecat, demanant que li servissin per a esmorzar els clàssics saltons.

Terminat l'esmorzar s'ha dirigit en automòbil a visitar els hospitals, començant la visita per l'instal·lat per la institució de la Liga Antituberculosa, que presideix la marquesa de Guillor.

La Reina ha visitat les instal·lacions, elogiant-les i conversant amb les dames, a les quals ha excitat a què prosseguissin llur humanitària tasca.

Des d'allí s'ha dirigit la sobirana al sanatori de la Creu Roja, on s'estargen alguns sergents ferits i el capità de legionaris senyor Valcarcel.

La sobirana ha conversat amablement amb ell, així com també amb l'oficial Sr. Amador, arribat aquest matí, ferit, de Melilla.

La Reina s'ha assabentat de les ferides que sofreixen i d'alguns incidents de la campanya.

Després ha visitat l'hospital provincial de la Creu Roja, on els marquesos d'Urquijo costegen quatre sales, alabant la netedat i higiene que s'hi nota.

Després ha visitat una altra sala que costea la Companyia Hidro Elèctrica.

També ha visitat la sala d'operacions, costejada també pels marquesos d'Urquijo, feliçment-los per llur instal·lació.

Al pati de l'hospital, on està entronitzada una imatge del Sagrat Cor de Jesús, el bisbe ha pronunciat una sentida plàctia al·lusiva a l'acte.

La Reina ha tornat després al Palau dels marquesos d'Urquijo, essent acollida amb les mateixes ovacions que dies anteriors.

A les dues de la tarda s'ha assegut a la taula, acompanyada de la comtessa de Someruelos i altres distingides dames.

A la tarda, ha anat la sobirana al sanatori costejat per la marquesa de Najera.

Demà oirà missa la sobirana a l'hospital Reina Victòria, assistint a aquest acte el batalló de Garrellano, manat pel seu comandant, senyor Sánchez Gracia.

Després marxarà cap a Granada.

LA FACTORIA

Cadix. — Promet constituir una veritable solennitat l'acte, organitzat al Teatre Principal per la classe mitja, amb l'objecte de demanar treball per als obrers navals d'aquesta factoria.

Parlaran alguns diputats i senadors. Pels liberals parlarà el senyor García Navarro, pels reformistes el senyor Rodríguez Páez i pels radicals el senyor Sánchez Robledo, pels obrers Joan Santander i per la classe mitja l'albista don Valentí Vargas.

El governador ha ofert apolar en els diversos ministeris la favorable solució de les conclusions que s'adoptin.

HOSPITAL

València. — El governador, amb altres autoritats, s'ha traslladat aquest matí al veí poble de Paterna, per assistir a la inauguració d'un hospital per a malalts i ferits de l'Àfrica, que s'ha instal·lat, pel comte de Montornès, en una finca de la seva propietat.

CRIM

Huelva. — Al poble de Cala, i en virtut d'una denúncia, la guàrdia civil penetrà al domicili de Justí Rufino Carrero, de 52 anys d'edat.

Els guàrdies van haver de forçar la porta.

En una de les habitacions de la casa, trobaren a terra, en dos mataïssos, el cadàver de Fructuós Sánchez Rivas, el qual presentava, al cap, diverses ferides, i a Justí Rufino Carrero, amb el crani fracturat i una ferida al coll.

Aquest últim presentava senyals de vida.

Conduït a la casa de socors més pròxima, al ferit, va morir.

Sembla que Rufino tenia intimitat amb Fructuós, i que durant la nit última es va produir entre ells una baralla, per negar-se Fructuós a marxar a Sevilla, on Justí li proposava una ocupació de cambrer.

ARTILLERIA

Ceuta. — S'ha designat per a marxar a operacions en aquesta zona, a una bateria d'artilleria, a les ordres del capità don Joaquim Cantero.

L'EMIGRACIO CLANDESTINA

Sant Sebastià. — Ha visitat al governador el comissari de policia de la frontera, per a donar-li compte de les mesures que ha adoptat perquè la vigilància sigui més eficaç, pel que es refereix a l'emigració clandestina.

S'assegura que algunes persones es valien dels passaports que se'ls havia concedit per a traficar amb els emigrants.

CONFERENCIA

D'EN ROYO VILLANOVA

Organitzada per la Joventut de l'Esquerra Lliberal, ha donat al Palau Hotel una conferència el catedràtic i senador senyor Rojo Villanova, sobre el tema «La política liberal i el problema del Marroc».

TEATRAL

Madrid, 11, 3 matinalada.

Al Teatre de la Princesa s'ha estrenat aquesta nit el drama tràgic de López Pinillos titulat «Caudal de hijos», amb la qual obra la companyia Guerrero-Mendoza inaugura la temporada al dit teatre i que fou representada al Teatre Cervantes de Buenos Aires.

El teatre estava brillantíssim, assistint-hi el Rei, la Reina Cristina, els infants i el més sortint de la intel·lectualitat de Madrid.

L'obra ha tingut un èxit falaguer, sortint l'autor a rebre els aplaudiments del públic.

ELS ATENPTATS DE BILBAO

Bilbao. — La premsa protesta dels crims socials cometes abir quan semblava extingit llur origen.

El consol alemany ha estat al Govern civil per a protestar de l'assassinat dels subdits alemanys en nom del seu país i de la colonis. Ha demanat el càstig dels culpables.

Ha estat detingut un subjecte per sospitar-se que sigui un dels autors i se segueix la pista a des més. S'ha ordenat la detenció de tot el Comitè de vaga.

S'assegura que l'ambaixador alemany demanarà una indemnització per als subdits del seu país morts.

S'ha declarat oficialment la fallda de les drassanes Ardanaz.

Els obrers s'han presentat aquesta tarda al Jutjat per a reclamar el pagament dels jornals i una indemnització.

TELEGRAMA

D'UN AMIC DE CATALUNYA

Santander. — La fermesa d'Irlanda ha triomfat. El mateix desitjo per a Catalunya, i com que la seva causa és justa, la seva fe gran i l'ideal més gran encara, no tardarà a recollir el fruit de la seva perseverança. Tal vegada calgui fer sacrificis. No hi fa res. Tots semem pocs davant l'assoliment de les seves aspiracions. Sempre amb vosaltres i us saludem. Ruffi Felayo, regidor regionalista.

Generalitat

LA «CRONICA OFICIAL»

S'ha publicat el número de la «Cronica Oficial» de la Mancomunitat, que conté el següent sumari:

Presidència. — Consell Permanent. Assumptes generals. Palau de la Generalitat.

Cultura i Instrucció. — Centres acadèmics: Institut d'Estudis Catalans i Secció de Ciències.

Serveis científics i administratius: Conservació de Monuments. Mapa Geogràfic de Catalunya. Servei Meteorològic de Catalunya. La Mancomunitat de Catalunya a l'Exposició Internacional d'Astronomia.

Museus, Biblioteques i Arxius: Junta de Museus de Barcelona. Escola Superior de Bibliotecàries. Biblioteques populars de les Borges Blanques, de Valls i de Pineda. Biblioteques populars. Central de Biblioteques populars. Biblioteca de Catalunya. Biblioteques populars de les Borges Blanques, de Valls i d'Olot. Biblioteca del Consell de Pedagogia.

Ensenyament. — Ensenyament primari i secundari: Edifici escolar de Torroja. Ensenyament normal: Personal i Estudis Normals. Ensenyament professional: Escola d'Infermeres auxiliars de Medicina i Escola de Funcionaris d'Administració local. Ensenyament domèstic. Ensenyament tècnic-industrial: Escola de Directors d'Indústries Elèctriques i Escola Elemental del Treball. Ensenyament comercial: Escola d'Alts Estudis Comercials. Ensenyament artístic: Escola Superior dels Belles Arts. Serveis de difusió i vulgarització: Extensió d'Ensenyament tècnic i Exposicions. Concursos, etc. Varies.

Agricultura. — Escola Superior d'Agricultura. Serveis tècnics d'Agricultura. Direcció. Servei de Terra camps. Servei de Viticultura. Servei de Repoblació forestal. Servei d'Arbres fruiters. Servei d'Acció Social Agrària. Servei d'Enologia. Cursos: Curs breu de divulgació a Llagostera. Cursos a Constantí. Visita i conferència al Sindicat de Carverra. Servei de Ramaderia. Els Concursos de bestiar de la Mancomunitat de Catalunya. Varies.

Obres hidràuliques i de sanejament. Telefons. — Treballs en curs i obres acabades. Ferrocarrils.

Carreteres, camins i ponts. — Construccions, reparació i conservació, personal i material. Varies.

Beneficència i Sanitat. — Beneficència: Sessions de les Juntes de Govern dels establiments de Beneficència de Barcelona, Lleyda, Girona i Tarragona. Sanitat.

Política social. Hisenda. — Arbitris i emprèstits. Varies. Caixa de Crèdit Comunal.

L'ARBITRI SOBRE ELS AUTOMOBILS

Estat comparatiu de la recaptació de l'arbitri sobre automòbils entre els anys 1920-21 i 1921-22:

ANYS

1920-21 1921-22

En mes en

1920-21 1921-22

307.748'25 612.614'22 304.865'97

PARLA EL SENYOR SOL

Ahí a la tarda, en acabar-se la reunió del Consell Permanent, ha rebut els periodistes el conseller senyor Sol.

Aquest va manifestar que el senyor Puig i Cadafalch no havia pogut assistir a la reunió d'ahir per haver anat a una festa familiar.

Ha dit també que es facilitaria a la premsa una nota dels acords presos en la reunió.

Entre aquests hi figura el de que els consellers procuraran enllestir el més aviat possible els pressupostos parcials dels departaments amb l'objecte d'anar a la confecció del pressupost general.

També va manifestar el senyor Sol que amb motiu de l'organització de les brigades sanitàries de l'Estat es faran treballs per a coordinar els serveis que presta dins d'aquest nom la Mancomunitat, per a evitar una duplictat d'acció que no reportaria cap bé.

El Consell s'ha informat d'haver estat resolta d'una manera favorable per a la Mancomunitat la qüestió plantejada per l'Ajuntament de Granollers sobre la legalitat del

contingent, amb la qual resolució es decreta una vegada més la legalitat d'aquest i per tant l'obligació que tenen els Ajuntaments de satisfer-lo.

Finalment va dir el senyor Sol que a proposta del senyor Bonill i Matas s'havia acordat la conveniència d'iniciar molt aviat l'acció de la Mancomunitat sobre educació general, donant-se una tanda de conferències a totes les poblacions de Catalunya.

Va manifestar el senyor Sol que aquesta seria una obra que donaria saludables fruits. Ella va ésser iniciada per En Prat de la Riba.

Es procurará — ha dit — que les referides conferències, més que un aire de gran solemnitat, tinguin un valor d'eficàcia.

El senyor Vallès i Fajals va assistir ahir a una boda, havent deixat de concórrer per aquest motiu a la reunió del Consell Permanent de la Mancomunitat.

Ha complimentat al senyor Sol, en el despatx de la Presidència, el diputat don Ricard de Campmany.

Seguix essent greu l'estat del digníssim secretari d'aquesta Diputació provincial i prestigiós advocat don Lluís Janer i Blanco.

No cal dir que fem vots pel seu prompte i complet restabliment.

El Butlletí Oficial publica l'extracte de la sessió del Cos Provincial de Barcelona, corresponent al dia 21 de juny del present any.

El pròxim dia 20 del corrent mes, a les deu del matí, en el Departament d'Intervenció de la Mancomunitat de Catalunya, es començarà l'acte del sorteig per a l'amortització de 110 obligacions de l'Emprèstit de 15 milions de pesetes de la Mancomunitat de Catalunya i 50 obligacions del de deu milions de la Caixa de Crèdit Comunal.

El senyor Puig i Cadafalch no va assistir al Consell d'ahir matí, el qual va ésser presidit pel conseller d'Instrucció pública, don Ramon Sol.

El president de la Mancomunitat ha estat invitat a la inauguració de la «Residència d'Estudiants de Catalunya» que tindrà lloc aquest matí. En representació seva assistirà l'acte el diputat don Pelai Vidal de Llobatera.

També ha estat invitat el president per la Junta de la Casa Benèfica de Masnou a l'acte d'inauguració de l'Hospital pagat per don Romà Fabra, el qual acte tindrà lloc igualment aquest matí.

El senyor Puig i Cadafalch assistirà aquest matí als actes que se celebraran al Temple Expiatori de la Sagrada Família amb motiu de l'Any Jubilar Josep Estigué a invitar-lo a aquest acte al Rnd. senyor Parés, acompanyant una Comissió organitzadora dels esmentats actes.

Ha visitat al president de la Mancomunitat una Comissió de la M. L. Junta de Dames per a invitar-lo a les conferències organitzades a benefici de les seves escoles gratuïtes.

En representació del senyor president de la Mancomunitat de Catalunya assistirà a l'enterrament del malaurat actor don Ermengol Goula, el diputat don Josep Grané i Artigas.

L'Exposició de Barcelona

FESTA POPULAR

En les grans festes populars que organitzades per la Junta de l'Exposició, se celebraran ayut al Montjuich, hi pendran part bandes de música, cobles de sardanes i rondalles que estaran distribuïdes per la muntanya d'aquesta manera:

A l'Estadi, durant l'espectacle la Banda Martinec; a la plaça del Sol, del Parc Laribal, la cobla Barcino i un Esbart de ballets populars catalans; a la plaça del Polvorí, la rondalla valenciana i una banda; a la plaça de sota el Miramar Central, la cobla «L'Art Gironí», la rondalla aragonesa i la banda «La Joventut Filharmónica»; a la plaça Torreforta (estàtua del Dant), la banda militar de Jaén; a la plaça de Miramar, la banda de Vergara; a Els Muntanyans, la banda «La Marina»; a la font dels Tres Pins, la banda de Veterans; a la gran esplanada i Passell Central, les cobles «La Principal de Perelada», «L'Aliança de Ripoll» i les bandes de la Casa de Família i del Circol de Sans; al grandios Palau de l'Art Modern, una cobla empordanesa.

sa, al Passell Central, davant el Parc Laribal, la banda de la Bonanova; a la placeta del Soridor de la Font del Gat, la cobla «Catalonia»; i al jardí El Roser, la Banda Municipal.

Els bars estaran instal·lats a les places: Esplanada, Sota Mirador Central, Polvorí, Bòbila, Artes, Internacional, davant esplanada Vega, davant Parc Laribal, Torreforta i soridor de la Font del Gat.

El selectes esmorzars especials de 6 pessetes i 750 (un exquisit «diner») que tanta acceptació tingueren durant la temporada estiuenca, segueixen auralent públic a l'elegant menjador de l'hotel.

Aquest fou el primer d'ofertir aquesta innovació de preus tan reduïts en un hotel de primera categoria. Malgrat haver tingut imitadors la iniciativa, i ens congratulem, l'èxit de la dita iniciativa no pot ésser més fàgura.

Aquests dies s'han celebrat diversos banquets, entre altres el dedicat al Director de l'Escola de Nàutica, el «Sopar Intim» ofert i el de la lluita Antich-Mondon.

Seguix la preferència per a aquest hotel de les bodes distingides. Afegim a les anunciades per a aquest mes les de don Leopold Sandé i Corderch amb la bella Sra. Dolors Pinó i Cots, el banquet de la qual boda, donat aquesta tarda, ha estat de gran esplendor; la de don Ricard Bon Consolat amb la gentils Raquel Prunell Torrents; la de don Lluís Hernández i Hernández, amb la formosíssima Caritat Martín Miracle.

A ço que tenim informat sobre el recent enllaç de Quian-Cardona, afegirem que a tan distingida boda, per ser la núvia filla de l'inspector cap de Telegrafs d'aquesta regió, hi assistí, entre altra distingida concurrència, l'Excm. Sr. Governador civil, el secretari del Govern civil senyor Luengo, el director del Banc Urquijo i moltes altres personalitats.

El dia de la Puríssima Concepció va celebrar-se solemnement a la capella de Nostra Dona de l'Esperança el casament de la senyoreta Na Concepció Mondon i Colomer amb el jove En Joaquim Antic i Berenguer.

Foren padrins per part del nuvi don Lluís Martí i don Felu Campañá, i per part de la núvia don Josep O. Martí i don Celestí Estrany. El contri de noyes va celebrar-se amb intimitat i animació al Majestic Hotel Inglaterra.

Als nuvis, que han sortit de viatge, la nostra cora enhorabona i una interminable lluna de mel.

De Societat

INFORMACIONS DEL MAJESTIC HOTEL ANGLATERRA

El selectes esmorzars especials de 6 pessetes i 750 (un exquisit «diner») que tanta acceptació tingueren durant la temporada estiuenca, segueixen auralent públic a l'elegant menjador de l'hotel.

Aquest fou el primer d'ofertir aquesta innovació de preus tan reduïts en un hotel de primera categoria. Malgrat haver tingut imitadors la iniciativa, i ens congratulem, l'èxit de la dita iniciativa no pot ésser més fàgura.

Aquests dies s'han celebrat diversos banquets, entre altres el dedicat al Director de l'Escola de Nàutica, el «Sopar Intim» ofert i el de la lluita Antich-Mondon.

Seguix la preferència per a aquest hotel de les bodes distingides. Afegim a les anunciades per a aquest mes les de don Leopold Sandé i Corderch amb la bella Sra. Dolors Pinó i Cots, el banquet de la qual boda, donat aquesta tarda, ha estat de gran esplendor; la de don Ricard Bon Consolat amb la gentils Raquel Prunell Torrents; la de don Lluís Hernández i Hernández, amb la formosíssima Caritat Martín Miracle.

A ço que tenim informat sobre el recent enllaç de Quian-Cardona, afegirem que a tan distingida boda, per ser la núvia filla de l'inspector cap de Telegrafs d'aquesta regió, hi assistí, entre altra distingida concurrència, l'Excm. Sr. Governador civil, el secretari del Govern civil senyor Luengo, el director del Banc Urquijo i moltes altres personalitats.

El dia de la Puríssima Concepció va celebrar-se solemnement a la capella de Nostra Dona de l'Esperança el casament de la senyoreta Na Concepció Mondon i Colomer amb el jove En Joaquim Antic i Berenguer.

Foren padrins per part del nuvi don Lluís Martí i don Felu Campañá, i per part de la núvia don Josep O. Martí i don Celestí Estrany. El contri de noyes va celebrar-se amb intimitat i animació al Majestic Hotel Inglaterra.

Als nuvis, que han sortit de viatge, la nostra cora enhorabona i una interminable lluna de mel.

Estatjant-se al Majestic Hotel Inglaterra, ha arribat a aquesta ciutat la senyora marquesa de la Torre.

El primer acte col·lectiu d'amor a Déu, que celebrarà el Pomell Nou Esclat, tindrà lloc avui a la parroquial del Clot, i sota el següent ordre:

A dos quarts de vuit benedicció solemne dels distintius de Nou Esclat, pel reverend senyor econom, mossèn Rafel Mas.

A les vuit, missa de comunió amb plàtica preparatòria que dirà el reverend senyor econom. Durant aquest piados acte, el cor de Filles de Maria d'aquesta parròquia entonarà belles composicions sacres. L'altar major serà agraçat.

Un piados record serà repartit als concurrents. Ha promès la seva assistència el tinent d'Alcalde, senyor Lluís Massot.

A les quatre de la tarda, a l'estatge de l'Ateneu Obrer Català de Sant Martí (Plaça Mercat, 2, principal), cedit gentilmente per la Junta directiva d'aquesta patriòtica entitat, hi haurà festa d'art i de pàtria, amb l'assistència de les autoritats populars i el fundador i director dels Pomells, En Josep Maria Folch i Torres.

FESTIVAL DE CARITAT

Molt uida promet ésser la vetllada que els Pomells de Joventut, Roselles de la Pàtria i Poncelles Blanques, celebraran aquesta tarda, en el local del Centre Moral Instruïu del Poble Nou, amb motiu de tenir exposades les peces de roba que les pomellistes dels esmentats Pomells han confeccionat amb destinació als pobres.

En la dita vetllada representaran la bonica comèdia en dos actes «La molinera del moll bonic», per diverses senyoretes del Pomell Roselles de la Pàtria. La part de piano, a càrrec de la senyoreta P. Baile.

La primera part serà interpretada per les nenes del Pomell Poncelles Blanques, les quals cantaran la «Cançó de setembre», del mestre Morera, recitant-se una poesia original de la pomellista P. Capellades i Poch. «La bella cançó», per la senyoreta M. Riera.

El fundador dels Pomells de Joventut, En Josep Maria Folch i Torres, hi assistirà.

El segon partit entre aquests dos bàndols, que tindrà lloc avui, diumenge, al camp dels campions de Catalunya, promet resultar interessantíssim i competitiu; puix els madrilenys, que en el primer encontre tan fàgura impressió causaren, estan decidits a millorar el resultat del dijous i s'empraran a fons per tal d'aconseguir-ho. D'altra banda, els blaugranes, no satisfets de l'actuació i resultat assolits el primer dia, tenen ganes de demostrar la seva potència i consolidar una vegada més la fama de que gaudixen.

L'equip del Barcelona l'integraran: Bruguera, Planas, Surroca, Torralba, Sando, Cella, Vinyals, Homs, Martínez, Piers i Mallorquí.

En Zamora sortí el divendres cap a Madrid, i l'Alcantara, Gràcia i Martínez-Sagi es troben indisposats.

R. S. DE SANT SEBASTIA-EUROPA

Avui, diumenge, a la tarda, tindrà lloc al camp del C. D. Europa el segon dels encontres concertats entre aquells dos clubs, el qual promet revestir excepcional importància, donada la igualtat de forces dels dos equips contendents. La R. Societat, sortirà a la lluita disposada a aconseguir una victòria decisiva, motiu que esperonarà l'Europa a contrarestar el joc impetuós dels donostiarres i a demostrar a l'afició que, davant la tàctica avassalladora, és d'indiscutible eficàcia el joc ras i de passades curtes, emprant el qual creuen els europeus aconseguir un resonant triomf.

Uns i altres alinieran l'equip complet, la qual cosa fa esperar que el partit superará en molt l'interès que el del passat dijous despertà, tot i que aquest complagué en gran manera l'afició.

DORREQUITA

El concurs d'aviram del Prat

L'Ajuntament de Prat de Llobregat ha acordat donar, en el Concurs que celebrarà la Mancomunitat el dia 18, tres premis als millors parells de capons que es presentin de la raça «Prat ros».

Així, demés de les 900 pessetes que destina la Mancomunitat hi haurà els tres premis de l'Ajuntament de Prat, als quals solament poden optar-hi els veïns d'aquell municipi i que seran un de 35 pessetes, un altre de 25 i finalment un de 15.

Aquest Concurs promet ésser molt lliut.

El cap dels Serveis de Ramaderia, en la visita d'inspecció als exemplars premiats en el Concurs de l'any passat, ha tingut ocasió de parlar amb molta gent del Pla de Llobregat, cridadors d'aviram, manifestant-li la creència que el Concurs del diumenge serà molt superior al de l'any passat acudint-hi un gran nombre de magnífics exemplars de pura raça.

Govern civil

INCENDI A CALDES

La guàrdia civil de Caldes de Montbui comunica que es va declarar un incendi a la casa del veí Silvestre Masip, carrer de Sant Domingo, 8, cremant-se els mobles continguts en una habitació que es calcula valien unes 5.000 pessetes.

Va poder ser salvada una caixa que contenia 2.850 pessetes, un resguard de dipòsit de 19.000 pessetes i documents d'interès.

Hores abans s'havia encès el suge de la xemeneia i havia estat apagat aviat. Sens dubte el foc havia agafat una viga i es va anar propagant fins a determinar el segon incendi.

No hi va haver cap desgràcia personal.

DE SANITAT

Una circular del governador diu que, acordada per la reunió d'alcaldes, celebrada en el Govern civil, la creació de la Brigada Sanitària provincial, queda per nomenar el delegat de cada partit judicial, per a formar la Junta de Govern i administrativa de la dita Brigada. Per a complir aquest fins es reuniran els alcaldes dels partits judicials a les capitals respectives, el dia 14 de l'actual, a l'hora que assenyali l'alcalde del cap del partit, el qual ho comunicarà per escrit a tots els alcaldes del mateix.

Com que les Brigades Sanitàries han de disposar dels elements de defensa contra les malalties evitables, el governador indicarà els punts més principals que motiven la seva creació, perquè tots els alcaldes tinguin coneixement de la importància d'aquesta organització.

La Brigada Sanitària té com a principal funció la de disposar d'elements d'hospitalització i de desinfecció transportables, de laboratoris provincial i químic-bacteriològic complet amb elements per a produir sèrum i vacunes, principalment les vacunes antivaricel·la i antífica, laboratoris portatils per a poder fer els anàlisis que convingui, vigilar la puresa de les aigües potables i dels aliments. També disposarà d'elements de transport per a malalts infecciosos, de cambres transportables per a la desinfecció gasosa, etc., etc.

En la impossibilitat d'establir en el primer any el complet dels serveis, es dotarà la Brigada de tots els elements que siguin més essencials, que permetin adquirir els mitjans econòmics de que es disposin.

La Comissió executiva serà autònoma per a lo que es relacioni amb l'organització i el funcionament de la Brigada.

La Comissió executiva serà autònoma per a lo que es relacioni amb l'organització i el funcionament de la Brigada.

La Comissió executiva serà autònoma per a lo que es relacioni amb l'organització i el funcionament de la Brigada.

La Comissió executiva serà autònoma per a lo que es relacioni amb l'organització i el funcionament de la Brigada.

La Comissió executiva serà autònoma per a lo que es relacioni amb l'organització i el funcionament de la Brigada.

La Comissió executiva serà autònoma per a lo que es relacioni amb l'organització i el funcionament de la Brigada.

La Comissió executiva serà autònoma per a lo que es relacioni amb l'organització i el funcionament de la Brigada.

La Comissió executiva serà autònoma per a lo que es relacioni amb l'organització i el funcionament de la Brigada.

La Comissió executiva serà autònoma per a lo que es relacioni amb l'organització i el funcionament de la Brigada.

La Comissió executiva serà autònoma per a lo que es relacioni amb l'organització i el funcionament de la Brigada.

La Comissió executiva serà autònoma per a lo que es relacioni amb l'organització i el funcionament de la Brigada.

La Comissió executiva serà autònoma per a lo que es relacioni amb l'organització i el funcionament de la Brigada.

La Comissió executiva serà autònoma per a lo que es relacioni amb l'organització i el funcionament de la Brigada.

La Comissió executiva serà autònoma per a lo que es relacioni amb l'organització i el funcionament de la Brigada.

La Comissió executiva serà autònoma per a lo que es relacioni amb l'organització i el funcionament de la Brigada.

La Comissió executiva serà autònoma per a lo que es relacioni amb l'organització i el funcionament de la Brigada.

La Comissió executiva serà autònoma per a lo que es relacioni amb l'organització i el funcionament de la Brigada.

La Comissió executiva serà autònoma per a lo que es relacioni amb l'organització i el funcionament de la Brigada.

La Comissió executiva serà autònoma per a lo que es relacioni amb l'organització i el funcionament de la Brigada.

La Comissió executiva serà autònoma per a lo que es relacioni amb l'organització i el funcionament de la Brigada.

DE L'ORIENT

Bulgària.—Una crida als nostres industrials i comerciants.—Importació i exportació a Bulgària.—El comerç del tabac.

En un dels discursos inaugurals de les tasques de la Mancomunitat, l'il·lustre President de Catalunya, remembrava la necessitat de reprendre el nostre comerç al camí de l'Orient. Aquesta afirmació, que revela una consciència política plenament desenvolupada, no és altra cosa que la visió de la nostra posició mundial, corroborada a l'Estat Mitjà pels nostres avantpassats, llavors que Catalunya disposava lliurement dels seus destins, i, com ara, havia trobat els noïlles més planers del seu desenvolupament i progrés.

Per ajudar en aquesta tasca els nostres comerciants, creiem avui raonable extreure d'un bell estudi publicat per N. Micalloff les següents dades sobre la importació i exportació a Bulgària:

Durant el primer trimestre d'aquest any el moviment d'importació, respecte les principals matèries, fou:

	Tones	Valor en levs
Matèries i productes		
Textils.	8.601	228.478
Metalls i llurs productes.	5.097	59.083
Pells i productes de pell.	910	54.453
Reines, otis minerals, etc.	7.283	36.302
Paper i productes de papereria.	9.527	32.007
Maquines.	1.278	26.939
Pedres, terres, vidres, etc.	1.517	22.513
Productes químics.	1.518	19.955
Olla, grasses, etc.	848	17.866
Colors, vernissos, etc.	571	15.446
Articles colonials.	963	11.111
Vegans, cartrulges, etc.	24	5.854
Medicaments.	89	5.776
Conserves i condiments.	377	4.836
Cereals i llurs productes.	373	8.943
Matèries i productes de la indústria de la fusta.		
Fruta, llegums.	230	3.378
Productes alimentaris d'animals.	135	2.202
Cautxú i aces productes.	148	1.897
Articles de literatura.	15	1.460
	23	1.389

Les exportacions foren, durant el mateix trimestre, com següent:

	Tones	Valor en levs
Tabac en fulles.		
Biat de moro.	7.539	214.818
Biat.	16.673	56.729
Sagol.	5.871	43.331
Farina de blat.	1.847	13.000
Essència de roses.	1.333	8.778
Alcohol.	275	5.244
Coca.	185	4.350
Hulla.	23	4.085
Pells de be en brut.	8.114	3.798
Carbó de llenya.	78	3.629
Llavors.	1.733	2.559
Pells de cabrit.	277	2.375
Tabac fabricat.	33	2.355
	40	2.198

Els Jocs Florals de Sant Andreu

El dia de la Festa Major, i amb un ple a vessar, se celebra, com cada any, a la gran sala de la Biblioteca pública, la solemne festa dels Jocs Florals.

La pluja, que tot el dia calgué abundant, no mimmà pas, ni la concurrència, ni la solemnitat, ni l'interès creixent que ha anat adquirint durant les set vegades que ja s'ha anat celebrant la gala festa.

El local era ricament ornamentat com en les grans solemnitats, amb ranyeres catalanes, velluts i escuts que amb l'esplendïda il·luminació feien de la sala un devassall de riquesa.

A les cinc en punt, al so de la marxa del Rei Joan, per l'orquestra, féu l'entrada el Jurat, compost pel distingit alcalde senyor Jacint Laporta; En Josep Lleopard, president; per mossèn Joan Clapés i Corbera, pvre.; En Mel-

Sagol.	1.109	1.458
Llavors de ceba.	240	1.138
Passamaneria llana.	5	1.121
Llegums secs.	421	829
Cigars.	8	713
Opi.	2	698
Llavors per a rogar.		
diu.	36	660
Trips d'animals.	6	568
Gallines.		478
Pells de llebre.	5	413
Fusta per a construcció.	133	320
Formatge (caixcaval).	5	303

Els Estats amb els quals Bulgària ha sostingut relacions mercantils durant aquest any continuen conservant-los i estenent-los. Quant a la importació, el primer lloc pertoca a Itàlia, seguit després Anglaterra, França, Alemanya, Àustria, Txecoslovàquia, Turquia, Romania, Estats Units, Bèlgica i Grècia en les proporcions següents:

	1921 levs	1920 levs
Itàlia.	163.079	141.540
Anglaterra.	119.786	71.265
França.	96.074	14.598
Alemanya.	62.074	514
Àustria.	38.512	1.932
Txecoslovàquia.	27.783	4.565
Turquia.	26.876	77.635
Romania.	26.826	3.264
Estats Units.	21.674	11.430
Bèlgica.	20.944	1.616
Grècia.	15.563	8.115

Quant a l'exportació, durant els primers trimestres de 1920 i 1921 és en levs la següent:

	1921 levs	1920 levs
Txecoslovàquia.	117.203	
Itàlia.	87.233	43.772
Alemanya.	51.379	15.505
Turquia.	38.973	10.247
Polònia.	20.095	1.531
Iugoslàvia.	19.604	345
Àustria.	12.430	
Grècia.	11.933	76
Països Baixos.	10.648	6.860
Anglaterra.	6.028	7.141
França.	4.433	5.677

Del tabac, molt especialment, i de la seva elaboració a Bulgària, cal donar-ne una idea exacta als lectors. Des de 1919 hom hi bastí més de 70 fàbriques que es proposaven la manipulació del tabac i exportar-lo alhora, no ja més en brut, sinó en forma de cigars, tallat, etc. El nombre d'aquestes fàbriques ha augmentat últimament. Però més de 20.000 treballadors, la major part dones, hi són emprades. En cap altra empresa industrial no trobarien ells un treball tan remunerador, compte fagut que només el tabac assegura grans beneficis. La prova més conculcent que els beneficis realitzats són considerables és que el conreu i la fabricació del tabac augmenten cada dia, per bé que els drets del fosc siguin considerables. Una veritable munió de Bancs s'ocupa exclusivament del comerç del tabac.

PERE M. BORDOY-TORRENTS.

dor Font i En Miquel Soldevila, secretari; president la comitiva el tinent d'alcalde senyor Jacint Laporta; En Joan Viñas, En Josep Marià Puig i Coromina, En Josep Cararach, En Valenti Iglesias i el vicari reverend Alabau, pvre., en representació del senyor rector.

Oberta la festa, el president senyor Lleopard digué un bellíssim discurs, parlant de la influència del romanticisme en el nostre modern renaixement, que fou aplaudit entusiàsticament. Degint el secretari del Jurat, que ho era l'exquisit artista senyor Soldevila, la Memòria reglamentària de crítica de les composicions premiades.

Oberta la tarja de la Flor Natural resultà ésser-ne autor l'il·lustre poeta senyor Gassol, el qual nomenà regina de la festa a la bella senyoreta andreuana Na Rosa Guardiola i Prat, qui passà a ocupar la presidència, portada del braç del poeta premiat, el qual li oferí la flor amb una rica llacada catalana, pintada per l'artista senyor Soldevila.

Foren dames d'honor les simpati-

ques senyoretes Prat, Ventura, Bachs i Gallarda, éssent rebudes als acords d'una marxa per l'orquestra i una ovació per part del públic, compost del més escollit de Sant Andreu.

Fet el silenci, el poeta senyor Gassol llegí la composició «Versos a Noemí», éssent molt aplaudida, fent-se'n grans elogis.

Seguidament s'obriren els altres plecs, resultant premiats mossèn J. Puntí, pvre., R. Juncadella, mossèn Lluís Pla, pvre., Joan Minguez, mossèn Lluís Riber, pvre., En Lluís Ramis, M. Carreras, Mercè Vila i Octavi Salter Morlins.

L'organitzador d'aquestes festes a la Biblioteca Pública, mossèn J. Clapés i Corbera, pvre., llegí un poètic discurs de remerament, al final del qual es tocaren i cantaren «Els Segadors» amb gran entusiasme, mentre la Regina, del braç del tinent d'alcalde senyor Laporta, es dirigí a les dependències restants del Casal, on va oferir un «lunch» a la seva Cort, als poetes, a les autoritats, al Jurat i les seves famílies.

Mentre es desfilava el xampany es féu amena l'estona, llegint composicions els poetes Ventura Gassol, Ramon Morlins, Juncadella, Minguez, Font, Lleopard i mossèn Clapés, el qual, a instàncies de la concurrència, llegí uns versos d'una obra seva pròxima a sortir, finalitzant tan formosa vetlla amb unes paraules del doctor Laporta.

Una visita a l'Institut de Reus

Fa uns anys que per parlar d'alguna persona que no servia de gran cosa, un bon dia «és més inútil que no un diputat provincial». Però aquest concepte despectiu ha anat desapareixent, d'ènce de la fundació de la Mancomunitat, d'ènce de la vigoreització d'Enric Prat de la Ribera, les Diputacions provincials, que passaven per ser una nòsa administrativa, burocràtica, la major part de vegades, a casa nostra el «diputat provincial» s'ha convertit en «el diputat de Catalunya», i la seva representació és una representació estimabilíssima i molt honorable.

Catalunya, aquesta cosa viva que vivifica tot allò que toca, dona qualitat i garantia i dona homes capaçs de transformar en florides vergers tarres seques i eixorques. Un d'aquests homes és el doctor En Mateu Garreta, l'illustre director de l'Institut General i Tècnic de Reus. Volem dir que els Instituts Generals i Tècnics són una remora, una nòsa? No! Donc ens en guard d'afirmar una cosa així. Però en l'ànima de tothom està que les institucions d'aquesta mena, oficials, de vida diguem-ne assegurada, d'escalafó, de quadrícula preestablerta i fixada des d'un ministeri o d'una Direcció General, aquestes institucions moltes vegades s'estanquen, s'anquilosen, i llur vida s'escola tranquil·la i mansa, com el corrent d'una canal graduada: no tenen, moltes vegades, el batec de la sang que xarboia.

Una visita feta a l'Institut General i Tècnic de Reus ens diu per manera eloqüent que ell no es troba en aquest cas. Amb la poca simpatia que desgraciadament tenen sovint les institucions «oficials» de l'Estat, un hom surt de la visita d'aquell centre i gairebé automàticament se li acut a flor de llavis aquesta expressió: «Això no sembla pas un centre oficial».

Tanta és la cura, tanta la sollicitud, l'enginy, la sensació de vida i de floriment que un hom rep en veure'l i seguir una mica les seves estances. L'Institut General i Tècnic de Reus no és aquell «centre oficial» a on la gent acut només que per treure'n el títol que ha d'habilitar-lo forçosament per a poder seguir aquella o altra carrera; no és una màquina de fer «batxillers», sinó que és un centre de veritable cultura i fogar d'educació juvenil. En les parets, en la disposició dels objectes, en la netedat dels seus aspectes, en la pulcritud de tantes quantes coses l'omplen, comprenem que per damunt de la màquina i de la burocràcia i de l'«oficialisme» hi ha el númen vigilant i amant d'un esperit superior que li dona gràcia i harmonia.

Sols així pot comprendre's com amb l'escassetat de mitjans de què disposa l'Institut, ha pogut fer-se tanta bella obra: noves instal·lacions d'aules, adquisició de material de primer ordre, museu, laboratoris, biblioteca; és a dir, un centre senyaladíssim de cultura amb totes les exigències de la vida moderna. Qui vegi aquestes sales, decorades amb aquell gust, que fuig de la carrincloneria tan

Del Perú estant

La festa de la Raça

Les festes foren organitzades pel Casino Espanyol de Lima, actualment presidit per un madrileny catalanòfil, el doctor Roda, que ha cursat la Medicina a la nostra Ciutat Comtal, ajudant-lo altres persones entusiastes de l'esmentat Casino i eminents personalitats polítiques i intel·lectuals del Perú.

A les deu del matí hi hagué un gran desfilada escolar, davant de l'estatua de Colom, al passeig del seu nom, passant pel carrer de la Unió cap a la plaça d'Armes, on es dissolien els escolars, havent-hi concorregut una multitud incalculable, amb assistència del president Sr. Leguía, acompanyat dels ministres de la Guerra, Marina i Justícia, i la Casa Militar.

Entre els discursos sobresortiren el del doctor Pérez Santiago, advocat per la conquesta de l'Espanya Americana, i la reconquesta de l'America Espanyola.

A la desfilada hi assistiren tots els col·legis oficials i particulars de Callao i Lima, les escoles militaritzades, escoles religioses d'ambdós sexes, sense faltar-hi ni un, concorrent-hi carros al·legòrics, representant Espanya i les Repúbliques Sud-Americanas.

L'actuació més important fou a la nit, al Teatre Forero, en la qual festa hi prengueren part distingides senyoretes d'allò més granat de l'alta societat de Lima.

El president del Comitè pro-festa de la Raça, actual ministre del Perú al Paraguai, doctor Carlos Rey de Castro, home de vasta cultura, bon amic de la llibertat, va pronunciar un magistral discurs, éssent molt aplaudit, i sentim no disposar de temps per a transcriure els principals paràgrafs.

Va parlar també el ministre de Colòmbia, i seguidament el doctor Roda.

El programa de festes de la funció de la nit, al Teatre Forero, anava a càrrec de dames llimenes, demostrant el gran de cultura adquirida, resultant la festa un èxit enorme.

Fou entusiasta la presentació, per la poesia evocadora de Lima colonial, ideada i interpretada per llimenes clàssiques, no éssent possible er-fina una descripció exacta, puix es necessita veure la dita representació, arranjament literari que ha d'omplir d'orgull la seva autora.

Adquirí un relleu notable la desfilada de marqueses colonials, repre-

sentades per les senyoretes Lluïsa Jrau, Carme-Rosa Leguía, Adela Barrios, Penxita Elguera, Maria Ferrand, Enriqueta Graña Garland, Rosa Moreyra i Violeta Lecasos; evocació perfecta de la bellesa i distinció que caracteritza les avant-passades dames llimenes.

Desfilaren més tard «les tapades», amb vestits autèntics, de gentilesa proverbial, i perfectament encarnades en les senyoretes Clemència Odeña, Maria-Rosa Correa, Alicia Tudela i Natalia Garland, donant un conjunt formós les «mixtureres», «floristes» i «zahumadores», representades per les senyoretes Lucrècia Vargas, Elena Gaffron, donant vida a l'escena amb propietat suggestiva les senyoretes Elguera, Cisneros, Leguía, Odriozola, Sánchez Concha, Rey, Martín i Valera, podent estar satisfetes de la perfecta presentació d'un quadro tan difícil.

Les senyoretes Tizón i Loredó es presentaren de fruiteres, amb maissos ruquets, i el senyor Manuel E. Sánchez Concha es va presentar a escena interpretant «El cavall de pas», lluint un jipi-japa i ponxo nacionals, dominant l'abrivat exemplar criollo que va travessar l'escena entre aplaudiments.

L'escena còmica dels vells fou interpretada pels senyors Porres, Sánchez Concha, Correa, Chaca, Gubbina, Tizón i Sarria.

La nota culminant fou el «Minuet colonial», ballat amb elegància indescriptible, per la part més selecta de les senyoretes llimenes, amb una presentació tan acurada i apropiada, que hom es trobava vivint el temps del colonialisme.

La senyoreta Maria Llona, amb una memòria colossai i un talent admirable, anava il·lustrant als espectadors, en la desfilada dels personatges i dels quadros, anunciant en versos admirablement recitats, el significat de cadascun amb una dicció perfecta.

L'amic de Catalunya, l'ex-cònsol del Perú a Barcelona, doctor Josep Galvez, estigué admirable amb les seves poesies, havent recitat «La vaca cega», del nostre Maragall, de la qual n'ha fet una formosa traducció, de versos llimenes, havent estat aplaudida sorollosament.

El Teatre Forero va resultar petit i estret per a encabir totes les persones que havien adquirit entrades, i el producte íntegre es va destinar als ferits i malalts de la guerra del Marroc.

tiena por única expressió el noble afán de servir-la lealmente. El culto perenne y acendrado a este sentimiento patriótico da por efecto la maravilla de la homogeneidad perfecta dentro de la heterogeneidad de tendencias y aspiraciones de orden político, las cuales, subordinadas como están a la altura de aquel ideal, quedan reducidas en todos los casos a la mera condición de subalternas.

Esa hermosísima institución la víspera de la reunión de cada Congreso tiene estudiado y listo su presupuesto regional y g.

El presupuesto de la Mancomunidad, módico y ajustado a la magna empresa que la corporación viene realizando, resulta sincero, saneado y de una estructura perfecta, sin que el riguroso criterio de economías que lo informa afecte el natural y progresivo desarrollo de las instituciones y servicios mancomunales. Es, en suma, un presupuesto de austeridad patriótica.

Ejerce, pues, la institución catalana una elevada ejemplaridad. Constituye un verdadero Gobierno de opinión. Como pudiéramos decir aquí otro tanto de algunas de las instituciones libres.

Catalunya enfora

LA TASCA DE LA MANCOMUNITAT

Comentant la publicació a Buenos Aires de llibre «Espana no existe», d'Albert Hidalgo, diu «La Prensa», de Lima:

Ya quisieramos aquí, en el Perú tener algo parecido a la Mancomunidad catalana; aquí no se pueden juntar dos hombres para una idea buena. Haga Ud. la prueba.

Para aunar esfuerzos de gentes de todos los credos y de todas las filiaciones, no se ha necesitado sino el amor común a la tierra catalana, que

CAMISERIA

SANS

Boqueria, 32

Gran baratura de preus

LES TERRES CATALANES

LLEIDA

(Conferència de les 9'30 de la nit)

Demà, el primer team de Joventut Republicana anirà a jugar un partit amistós d'entrenament amb el Club de Molinerusa.

— Demà, d'onze a una, tocarà a la Banqueta la Banda d'Albuera.

— S'ha possessionat de son càrrec el nou governador militar, general de brigada, don Joan Gimeno Acosta, el qual ha rebut en audiència als caps i oficials de la guarnició.

— Demà, a la sala de sessions de la Paeria, es tornarà a reunir el Consistori dels Jocs Florals, per a tractar d'assumptes propis de la corporació enaltidora de les nostres lletres.

— Demà marxa cap a Orense, amb llicència de Pasques, el governador civil, senyor Taboada, havent-lo substituït el president de l'Audiència, senyor Grotta.

— Ahir es va reunir el Comitè de la Federació de Clubs de Futbol, sota la presidència del delegat, senyor Sanjuan, acordant que el segon torn del Campionat comenci el dia 8 amb el mateix ordre.

— Anit passada es va calar foc en una finca dels afores de Balaguer, situada al secà, i lluny de població.

Això va ésser causa que el foc prengué molta volada. Les pèrdues es calculen en 10.000 pessetes. No hi ha guenys desgràcies personals.

— Ha estat oberta la matrícula per als ensenyaments per a obrers, començats anys passats amb els diners de la Pia Almoina, els quals començaran el dia 5 de gener, acabades les obres de l'Institut, on les classes estan establertes.

Vallès

SABADELL. — S'ha celebrat amb gran solemnitat a la Puríssima Concepció la festa major de la parròquia.

La bella església sabadellenca era adornada severament i tota il·luminada tal com corresponia a la gran diada.

Al matí s'ha cantat la Missa de "Angels", essent celebrant l'il·lustre conseller de l'Acadèmia Catòlica doctor don Lluís Carreras.

En aquesta Missa hi ha hagut Comunió general de totes les associacions parroquials.

En ella s'hi han associat l'Acadèmia Catòlica, Joventut Catòlica, Congregació Mariana de Lluïsos i Conferències de Sant Vicens de Paul.

Ja no cal dir que el temple era atapeït de fidels.

El doctor Carreras ha pronunciat, amb aquella eloqüència que li és pròpia, una sentida i commovedora plática.

Més tard hi ha hagut Missa major, cantada amb acompanyament d'orquestra.

Ha estat celebrant el senyor rector de la parròquia, i ha fet el sermó el doctre provincial dels PP. Caputxins de Catalunya, P. Frederic de Berga.

Ha constituït el sermó del P. Frederic una nova prova dels seus alts talents.

En lloc de preferència hi havia l'Ajuntament, autoritats locals, Junta d'obra i altres distingides personalitats.

El temple, tal com ho era al matí, també era curull de fidels.

censures, que no s'hagin fet treure, per la part musical d'aquestes festes ha estat dirigida amb la matèria que acostuma a fer-ho, per mossèn Frederic Musset.

— Ha acabat la fira d'hivern.

El firaires marxen satisfets de les vendes efectuades.

Durant els dies de la fira les ramblles s'han vist molt concorregudes.

Ha estat lamentable, i ha meregut censures, que no s'hagi fet treure, per part de qui podia fer-ho, tota una biblioteca de publicacions pornogràfiques d'una barraca dedicada a la venda de romanços i altra literatura de la pitjor mena.

— A la parròquia de la Puríssima Concepció s'hi ha celebrat amb gran solemnitat la festa patronal de les Filles de Maria.

Hi ha hagut trisagi Maria i Rosari cantat pel cor de l'Arxiconfraria, i l'escolania de la parròquia, sota la direcció de mossèn Musset.

Ha estat una festa esplèndida, tant per la gentada que omplienava el temple com per la severitat que ha revestit l'acte.

El sermó ha anat a càrrec del moner caputxi P. Frederic de Berga, provincial dels Caputxins de Catalunya, el qual ha sermonat a les Filles de Maria d'una manera paternal i encisadora.

La festa ha acabat amb un himne a la Immaculada.

TARRAGONA

(Conferència de les 9'45 de la nit)

L'inspector provincial de Sanitat ha recomanat a tots els subsinspectors de districte, perquè ells ho facin a tots els metges, que parin molt de compte amb els individus que tornin del Marroc, puix allí hi ha hagut casos de tifus exantemàtic.

La detenció dels sindicalistes

— Abans d'ahir foren detinguts els sindicalistes Pere López García i Manuel Guinot Herrera. Han dit que havien anat a Reus per a facilitar la fugida de la presó dels detinguts per l'assassinat del comerciant don Felip Gassull. En una visita que al matí feren als presos, convingueren tot el referent a la fugida. En causar sospites i ésser detinguts, el Guinot aconseguí fugir, detenint-lo a Tarragona.

— La setmana entrant l'Ajuntament començarà la venda de carbó, per no haver arribat a un acord amb els carboners, respecte de les garanties de pes i preu que l'Ajuntament els exigia.

— Demà jugaran al Camp d'Esports el Gimnàstic d'aquí i el Club de Reus.

— L'arquebisbe de Tarragona ha firmat els següents nomenaments:

Regent d'Arbeca, don Joan Gàsia. Regent de Vilanova de Prades, don Andreu Prat.

Vicari d'Esplugu de Francolí, don Ernest Gol Marcó.

Vicari de Vilanovella, don Ramon Guix.

La Costa

MASNOU. — Prometen veure's molt concorregudes les festes que se celebraran el vinent diumenge, amb motiu de la inauguració de l'Hospital amb què la generositat del senyor Romà Fabra ha dotat el Masnou.

Al solemne acte hi han promès la seva assistència les primeres autoritats i representacions de totes les forces vives de la nostra vila.

La Casa Benèfica, amb una bella al·locució, firmada pel president del seu Patronat, don Joan Llompallars, han convidat el poble a sumar-se a la festa.

— Ha estat traslladat a l'estació de

Sant Sadurni del Noya el que fins avui havia estat cap de la del Masnou, senyor Zamora.

El traslladat, per la seva amabilitat, s'havia captat les simpaties dels seus subordinats i l'apreci del públic. Haver testat el motiu del seu trasllat l'assoca, el felicitem.

— La festivitat religiosa de la Puríssima s'ha vist enguany molt concorreguda; car es pot dir que en els Divins Oficis amb què l'Associació de les Filles de Maria ha solemnitzat la seva patrona hi ha assistit tot el poble.

— La riera d'Alfella, en un dels últims temporals, s'emportà la paret de la finca d'En Josep Ventura Estip, coneguda vulgarment per can Farga.

— Han estat nomenats jutge municipal don Frederic Gibernau, i suplent don Josep Puigadas.

— Amb motiu d'haver-se casat un vidu, una colla de gent d'aquella que desconeix els costums cultes dels pobles, va organitzar uns «sequellots». Afortunadament, l'autoritat havia pres precaucions i una parella de mossos d'Esquadra fou prou per a evitar el vergonyós espectacle.

— L'Empresa Romeu, que ha adquirit, per aquesta temporada la Societat Teatre La Calandria, posa en el seu programa de cinema pel·lícules com «El ciclón», i alterna les projeccions amb atraccions, com una notable cantatriu i les germanes Pastor.

El públic, que sap apreciar el bon gust de l'empresa, li omple el local.

— Al Gran Casino també s'hi projecten formes pel·lícules, que la diada de la Puríssima, antenaren amb les atraccions integrades per la cantatriu Guillemot i el ventríloc Mirall.

Assoliren un èxit.

ALELLA. — Hem celebrat la festivitat de la Puríssima amb renomada des festes religioses.

Al matí, Ofici solemnisísim a la nostra parròquia; a la tarda, una solemnisíma veïllada al convent de les Mares Carmelites, foren el coronament de la festivitat.

— Enguany, a Alella, la collita del vi ha estat de les més abundoses que mai s'havien vist, havent-se fet vins de 15, 16 i 17 graus.

— Durant aquests dies hem tingut l'honor de saludar el propietari don Antoni Domènech, que ha vingut a passar les festes en la seva Vil·la Emilia, acompanyat del distingit vinticultor d'aquesta comarca En Josep Mayolas i, d'En Joan Valldeu.

GIRONA

(Conferència de les 9 de la nit)

La subscripció per a participar a la de la Reina, a favor dels hospitals militars, puja a 2.357'35 pessetes.

— El governador ha deixat sense efecte les seves disposicions anteriors respecte a la circulació i facturació d'ous.

— Don Salvador Butiñá, president de la Popular Banyolesa, ha demanat permís per a establir un servei d'autos per a persones i mercaderies, els dilluns, de Banyoles a Olot, i els divendres, de Banyoles a La Bisbal.

— Està vacant la plaça d'inspector d'Higiene i Sanitat Pecuària de Camporodó, podent-se demanar dins el termini de 15 dies.

— A Sant Martí de Llémana ha estat trobat dins d'una bassa d'aigua dels afores el cadàver de la noia de 20 anys Carme Martí.

— A Torroella ha estat detingut el veí d'Ullast, Joan Calí Coll, per subtracció d'unes eines del Sindicat Agrícola, les quals foren trobades a casa seva.

— A l'hora de sortir el tren correu de l'estació de França, una màquina que feia maniobres ha mort un home d'uns 35 anys, el qual no ha estat identificat.

— Han estat donats d'alta, marxant als seus pobles, 15 soldats dels que formaven l'expedició de malalts que foren enviats a la nostra ciutat, els quals s'han mostrat molt agraïts a les moltes atencions que se'ls ha tingut.

Pla de Barcelona

BADALONA. — Dies passats va morir la mare del nostre bon amic el tinent d'alcalde En Felip Fonollà.

L'acte de l'enterrament del cadàver va constituir una veritable manifestació de dol, i veïrem l'Ajuntament en pes, nombroses personalitats de la localitat i de fora i variades representacions. Una bona prova de les valuoses simpaties amb què compta la família Fonollà.

A la qual, especialment a l'amic Felip, adreçem la nostra condolència.

— Va per bon camí la constitució d'un Banc de Badalona. Pel bon nom de la ciutat hauria d'ésser un fet ben aviat.

Municipi

NOMENAMENT D'OFICIAL PRIMER

El tribunal de les oposicions entre advocats per a proveir la plaça de cap del Negociat d'Urbanització i Reforma ha acordat proposar a l'Ajuntament el nomenament a favor de l'oficial primer de la secretaria municipal, don Tomás Bertran de Quintana.

ADQUISICIO D'UNA FINCA

En el despatx de l'Alcaldia ha estat signat l'acte de pagament de la finca de donya Montserrat Comas i Masferrer de Marsans, adquirida per l'Ajuntament, per a l'obriment del carrer M., de la barriada de Les Corts fins a la plaça de Catalunya; havent-se pagat la quantitat de 16.000 pessetes.

L'ARBRAT ESTA SA

La direcció de Parcs públics i arbrat ens comunica que s'ha de considerar l'estada de la fulla dels arbres fins a l'últim de novembre com a una satisfactoria mostra de l'estat de l'arbrat.

La miqueta i clerosi dels arbres que, repetitament, han estat objecte de comentari en la premsa, estan desapareixent, i ja, durant aquest any, extremadament sec, ha pogut l'estat de l'arbrat de Barcelona ésser considerat com a bo, en comparació amb el d'altres ciutats europees de gran densitat de població.

NOTES DE F. MONT

La Comissió de Foment ha acordat que, per l'arquitecte i el director de l'Institut municipal d'higiene, es pretiqui una inspecció als safareixos públics per si reuneixen les condicions que va aprovar l'Ajuntament, abans de resoldre a instància presentada

per la Societat d'Industrials arros dels dits safareixos, sol·licitant que es modifiqui el reglament en el sentit de declarar legalitzats els establiments oberts en l'actualitat i que estan en condicions higièniques acceptables.

Ha passat a la ponència d'Ornament la Instància del Comitè Executiu del monument al mestre Granados perquè s'autoritzi el seu emplaçament en el parterre central de la plaça de la Bonanova, i ha aprovat el projecte de les bases per a la provisió d'onze places d'auxiliars pràctics de les oficines facultatives de l'Ajuntament.

Ha pres en consideració les següents mocions:

Dels senyors Marial, Carabén i Anglada: Perquè es formuli un projecte d'explanació i col·locació de vorades en el trajecte de la Travessera, comprès entre el Torrent de Parladé i el carrer M., de la barriada de Les Corts.

Dels senyors Matons: Perquè s'ordeni al propietari que correspongui la construcció de l'acera en el trajecte de la riera de Cassoles que va cedir l'Ajuntament.

Dels senyors Anglada i Carabén: Interessant que es destinin 2.000 pessetes a l'adob de l'aferrat de la carretera de l'Hipòdrom.

Dels senyors Tussell, Gambús i Carrasco: Perquè es destinin 2.000 pessetes a l'adob dels carrers de Modolell i Negrevernía, i a la col·locació de baldoses.

Dels senyors Laporta i Puig i Corominas: Que es col·loquin vorades als carrers de Mascarell i Prats i Roqué, de la barriada de Santa Eulàlia.

Dels senyors Laporta, Gambús i Puig i Corominas: Perquè es destinin 2.000 pessetes per a l'adob del Salt de les Bragues, i que es formuli un projecte d'enllaçament dels carrers de Verdi i Rambla del Carmel.

Dels senyors Tussell i Gambús: In-

teressant que es formuli un projecte de construcció d'un urinari subterrani a la plaça de la Bonanova, en substitució de l'existent.

LA BANDA MUNICIPAL

AL MONTJUICH
Avui, a les onze, la Banda municipal donarà un concert al passeig del Roser del Parc de Montjuich (davant la Font del Gat i Pavelló Balaguer), executant un escollit programa.

DELEGACIO DE L'ALCALDE

L'Alcaldia ha delegat la seva representació en el tinent d'alcalde senyor Coll per a la inauguració de la «Casa» de l'estudiants de Catalunya, situada al carrer Ríos Roxas, núm. 37, que se celebrará avui.

DECOMIS D'OUS

La Direcció del Mercat del Born ha comunicat a l'Alcaldia que en virtut d'ordres rebudes del delegat governatiu, durant el finit mes de novembre foren decomissades algunes partides d'ous que fraudulentament es tractava d'entrar a aquesta ciutat.

Al mateix temps acompanya el total de la meitat de l'import de les vendes d'aquelles partides decomissades, que el senyor alcalde ha destinat a fins benèfics.

L'altra meitat, segons l'ordenat serà destinada a l'apreensor.

L'actualitat social

DETENCIO I REGISTRES

Ha estat detingut el conegut sindicalista Jaume Llanes, trobant-li una pistola Star amb tres carregadors, 400 pessetes i algunes direccions apuntades en diversos trossos de paper. Divendres s'efectuaran registres a

les cases que corresponien a les direccions apuntades.

Jaume Llanes Llarg (a) Llenas, de 28 anys, del Sindicat Unic del ram de l'alguia, formava part dels grups terroristes del Clot, coneguts per «guàrdia roja». Havia treballat de peó als tallers que la companyia de M. S. A. té al Clot, des del juny de 1918 fins al gener de 1919, època en què fou expulsat per la seva mala conducta.

Va ésser detingut el 21 de gener de 1920, amb altres, al Cafè del Centre, del Clot, amb ocasió de celebrar-se una reunió clandestina al soterrani.

Segons confidències rebudes per la policia, ha pres part en alguns atemptats. Es tenen sospites que va ésser un dels agressors de l'avui difunt Pere Salvat. Té molt de prestigi entre els sindicalistes d'acció i és considerat com sumament perillós.

ELS RETIRS OBRERS

Continua la inspecció del Retir Obrer Obligatori, la pràctica de les seves reglamentàries visites d'inspecció, havent aixecat 17 actes per manca d'inscripció i formulat davant del jutjat del districte de la Llotja una denúncia per resistència a la inspecció. Ultra als requeriments oficials dirigits als patrons que encara no han complert amb les prescripcions del règim del retir obrer, els delegats de la inspecció visiten els establiments i centres industrials d'aquesta ciutat i principals poblacions de Catalunya, per a comprovar el compliment de l'esmentada assegurança. Als patrons requerits i, en general, a tots aquells que encara no han inscrit llurs assalariats, se'ls fa avinent que una vegada aixecada l'acta d'inspecció, hauran d'abonar, ultra les quotes endarrerides, els interessos legals del descobert, sense perjudici de l'aplicació de les sancions a què puguin donar lloc les respectives denúncies judicials.

Musicals

La revista «Mundial Música» dedica un notabilíssim nombre extraordinari a la cèlebre artista Wanda Landowska.

Hi ha magnífics treballs literaris de Wanda Landowska, del cèlebre crític musical francès J. C. Prod'homme, d'Adolf Salazar i altres.

També hi figuren obres musicals de la pròpia Landowska i altres inèdites de Purcell, Muffat, Dandrien, Pasquini i Schubert, essent un resum de l'art, del repertori i de la interpretació de l'arxiquisida artista Wanda Landowska.

Ha entrat a formar part del quartet de corda que coopera en els concerts del Sextet Ibèria el distingit professor de viola i eminent concertista de guitarra En Gracià Tarragó.

Avui, l'Associació d'Amics de la Música donarà el segon concert del present curs al Palau de la Música Catalana, a tres quarts de deu del vespre.

Heu's aquí el programa que executarà l'orquestra de l'entitat, sota la direcció del mestre En Francesc Puig:

Primera part: «Simfonia» en fa dies menor (Simfonia de comiat), primera vegada, Haydn.

Segona part: «Mort i Transfiguració», (Poema simfonic), primera vegada, Strauss.

Tercera part: «L'engrèn» (Prejudi), primera vegada, Wagner; «Siegfried Idyll», primera vegada, Wagner; «La Grua de Fingal», (Obertura), primera vegada, Mendelssohn.

VIDA MARÍTIMA I COMERCIAL

Moviment del Port el dia 10

VAIXELLS ENTRATS:

Vapor grec «Archangelos», de Cardiff, amb carbó.
 Vapor espanyol «A. Ceta», de Gandia, amb càrrega general i 8 passatgers.
 Vapor italià cotreu «Príncipe di Udine», de Gènova, amb càrrega general i 6 passatgers.
 Vapor espanyol «Cabo Quejo», de Sevilla, amb càrrega general i 12 passatgers.
 Pallebot espanyol «Joven Paquito», de Palamós, amb càrrega general.
 Llagut espanyol «Rafael Roig», de Castelló, amb garrofes.
 Llagut espanyol «Virgen de los Desamparados», de Castelló, amb garrofes.
 Vapor espanyol «Rey Jaime II», de Palma, amb càrrega general i 62 passatgers.
 Vapor espanyol «Mahón», de Mahón, amb càrrega general i 8 passatgers.
 Pallebot espanyol «Nuevo Corazón», d'Alcúdia, amb porcs.
 Vapor espanyol «Camproa», de Glasgow, amb carbó.
 Vapor espanyol «Antonia», de Gènova, amb càrrega general i 6 passatgers.
 Vapor suès «Gallia», de Götterburg, amb càrrega general.
 Vapor canadenc «T. L. Corche», de Cardiff, amb carbó.
 Vapor anglès «Magde Llewellyn», de Cardiff, amb carbó.
 Goleta espanyola «Piedad», de Sant Carles, amb sal.
 Balandra espanyola «M. Ivern», de Tarragona, en llast.
 Vapor espanyol «Verga», de Gijón, amb carbó.
 Llagut espanyol «Servol», de Vinaroc, de trànsit.
 Vapor espanyol «Iturri-Urdia», de San Esteban de Pravia, amb carbó.

VAIXELLS DESPATXATS:
 Goleta espanyola «Aurelia», amb càrrega general, cap a Castelló.
 Goleta espanyola «Unión», amb càrrega general, cap a Cartagena.
 Pallebot espanyol «Asunción», amb càrrega general, cap a Alacant.
 Vapor noruec «Tormod», de trànsit, cap a Mahón.
 Vapor espanyol «Tirso», amb càrrega general, cap a Cartagena i escales.
 Vapor espanyol «Santiago López», amb càrrega general, cap a Avilés.

Llagut espanyol «Servol», de trànsit, cap a Ceta.
 Pallebot espanyol «Nuevo Corazón», en llast, cap a Alcúdia i Palma.
 Pallebot espanyol «Llobregat», amb càrrega general, cap a Cartagena.
 Vapor espanyol «Cabo Cervera», amb càrrega general, cap a Bilbao i escales.
 Vapor espanyol «Canalejas», amb càrrega general, cap a Palma.
 Vapor espanyol «A. Ceta», amb càrrega general, cap a Gandia i escales.
 Vapor espanyol «Cullera», amb càrrega general, cap a València.
 Vapor espanyol «Vicente La Roda», amb càrrega general, cap a Gandia i escales.
 Vapor espanyol «Torreñero», amb càrrega general, cap a Gènova, Alexandria i Beirut.

VAIXELLS SORTITS:

Vapor espanyol «Sotón», amb càrrega general, cap a Gijón.
 Vapor espanyol «E. Ballesteros», amb càrrega general, cap a Avilés.
 Vapor suès «Sootia», de trànsit, cap a Gènova.
 Vapor noruec «Nordborg», en llast, cap a Elvissa.
 Vapor italià «Príncipe di Udine», amb càrrega general i de trànsit, cap a Buenos Aires i escales.
 Vapor espanyol «P. de Sarratgui», amb càrrega general, cap a Colón i escales.
 Vapor espanyol «C. López y López», amb càrrega general, cap a Fernando Poo i escales.
 Vapor anglès «Cisneros», de trànsit, cap a València.
 Vapor espanyol «Mahón», amb càrrega general, cap a Mahón i escales.
 Vapor espanyol «Rey Jaime II», amb càrrega general, cap a Palma.

LA VENDA I LA DEPENDENCIA

Seguint el curs de conferències d'orientació professional, organitzades pel Gremi d'Escriptors del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria, el proper dia 14, a les deu de la vesprada, al company don Emigdi Fernández i Guillén desenvoluparà la tercera i última part de la seva conferència, sobre el suggeriment tema «El Follon up system», com a mitjà d'augmentar les vendes directes.

BORSA DE BARCELONA

10 desembre de 1921

Cotització única del Col·legi d'Agents de Canvi i Borsa i el Mercat Lliure de Valors

SESSIONS DEL DIA. — Al matí, a la Sala de Contractacions del Casino Mercantil, a fi de mes: Es fa de Nords de 53'70 a 53'85; d'Alacants a 52'80 i a 52'90; i de Plates a 49'60.
 A la tarda, a la Casa Llotja: Es fa de Nords de 53'95, a 54'25 i a 54'05; d'Alacants de 53'10 a 53'15 i a 53'00; d'Andalusos de 43'50 a 43'10 i a 43'20; Cáceres variable a 31'90 i a 31'80, i de Plates a 49'60.

Cotització de valors tractats al comptat i no inscrita encara en el Butlletí Oficial

Barcelona Traction and Light Power 6¹/₂ a 97'00.
 Barcelona Traction and Light Power 7¹/₂ a 102'75.
 Barcelonessa de Navegació 6¹/₂ a 77'00.
 Obligacions Espanyola Colonització 6¹/₂ a 93'00.
 Eléctrica del Cinca 6¹/₂ a 70'00.
 Asfalt i Portland «Asland» 7¹/₂ a 101'50.
 Grans Molins Bascos 8¹/₂ a 90'00.
 Ferrocarrils Catalans 6¹/₂ a 88'50.
 Aceros Sant Martí 7¹/₂ a 97'50.

AL COMPTAT (Reproduït del Butlletí Oficial)

Canvis estrangers		Ajuntaments i Diputacions		Aliments ad.		Bonos E. %	
		Municipi 1909	75 75	• Alm. ad. 1909	58 50	91 25	
		1904	75 75	• Alm. ad. 1904	58 50	77 00	
		1905	75 75	• Alm. ad. 1905	58 50	89 50	
		1906 A.	77 00	• Alm. ad. 1906	58 50	83 50	
		1906 B.	75 75	• Alm. ad. 1907	58 50	82 50	
		1907 D.	75 75	• Alm. ad. 1908	58 50	82 50	
		1908 E.	75 75	• Alm. ad. 1909	58 50	82 50	
		1909 F.	71 00	• Alm. ad. 1910	58 50	82 50	
		1910 G.	75 00	• Alm. ad. 1911	58 50	82 50	
		1911 H.	74 85	• Alm. ad. 1912	58 50	82 50	
		1912 I.	74 85	• Alm. ad. 1913	58 50	82 50	
		1913 J.	74 85	• Alm. ad. 1914	58 50	82 50	
		1914 K.	74 85	• Alm. ad. 1915	58 50	82 50	
		1915 L.	74 85	• Alm. ad. 1916	58 50	82 50	
		1916 M.	74 85	• Alm. ad. 1917	58 50	82 50	
		1917 N.	74 85	• Alm. ad. 1918	58 50	82 50	
		1918 O.	74 85	• Alm. ad. 1919	58 50	82 50	
		1919 P.	74 85	• Alm. ad. 1920	58 50	82 50	
		1920 Q.	74 85	• Alm. ad. 1921	58 50	82 50	
		1921 R.	74 85	• Alm. ad. 1922	58 50	82 50	
		1922 S.	74 85	• Alm. ad. 1923	58 50	82 50	
		1923 T.	74 85	• Alm. ad. 1924	58 50	82 50	
		1924 U.	74 85	• Alm. ad. 1925	58 50	82 50	
		1925 V.	74 85	• Alm. ad. 1926	58 50	82 50	
		1926 W.	74 85	• Alm. ad. 1927	58 50	82 50	
		1927 X.	74 85	• Alm. ad. 1928	58 50	82 50	
		1928 Y.	74 85	• Alm. ad. 1929	58 50	82 50	
		1929 Z.	74 85	• Alm. ad. 1930	58 50	82 50	
		1930 AA.	74 85	• Alm. ad. 1931	58 50	82 50	
		1931 AB.	74 85	• Alm. ad. 1932	58 50	82 50	
		1932 AC.	74 85	• Alm. ad. 1933	58 50	82 50	
		1933 AD.	74 85	• Alm. ad. 1934	58 50	82 50	
		1934 AE.	74 85	• Alm. ad. 1935	58 50	82 50	
		1935 AF.	74 85	• Alm. ad. 1936	58 50	82 50	
		1936 AG.	74 85	• Alm. ad. 1937	58 50	82 50	
		1937 AH.	74 85	• Alm. ad. 1938	58 50	82 50	
		1938 AI.	74 85	• Alm. ad. 1939	58 50	82 50	
		1939 AJ.	74 85	• Alm. ad. 1940	58 50	82 50	
		1940 AK.	74 85	• Alm. ad. 1941	58 50	82 50	
		1941 AL.	74 85	• Alm. ad. 1942	58 50	82 50	
		1942 AM.	74 85	• Alm. ad. 1943	58 50	82 50	
		1943 AN.	74 85	• Alm. ad. 1944	58 50	82 50	
		1944 AO.	74 85	• Alm. ad. 1945	58 50	82 50	
		1945 AP.	74 85	• Alm. ad. 1946	58 50	82 50	
		1946 AQ.	74 85	• Alm. ad. 1947	58 50	82 50	
		1947 AR.	74 85	• Alm. ad. 1948	58 50	82 50	
		1948 AS.	74 85	• Alm. ad. 1949	58 50	82 50	
		1949 AT.	74 85	• Alm. ad. 1950	58 50	82 50	
		1950 AU.	74 85	• Alm. ad. 1951	58 50	82 50	
		1951 AV.	74 85	• Alm. ad. 1952	58 50	82 50	
		1952 AW.	74 85	• Alm. ad. 1953	58 50	82 50	
		1953 AX.	74 85	• Alm. ad. 1954	58 50	82 50	
		1954 AY.	74 85	• Alm. ad. 1955	58 50	82 50	
		1955 AZ.	74 85	• Alm. ad. 1956	58 50	82 50	
		1956 BA.	74 85	• Alm. ad. 1957	58 50	82 50	
		1957 BB.	74 85	• Alm. ad. 1958	58 50	82 50	
		1958 BC.	74 85	• Alm. ad. 1959	58 50	82 50	
		1959 BD.	74 85	• Alm. ad. 1960	58 50	82 50	
		1960 BE.	74 85	• Alm. ad. 1961	58 50	82 50	
		1961 BF.	74 85	• Alm. ad. 1962	58 50	82 50	
		1962 BG.	74 85	• Alm. ad. 1963	58 50	82 50	
		1963 BH.	74 85	• Alm. ad. 1964	58 50	82 50	
		1964 BI.	74 85	• Alm. ad. 1965	58 50	82 50	
		1965 BJ.	74 85	• Alm. ad. 1966	58 50	82 50	
		1966 BK.	74 85	• Alm. ad. 1967	58 50	82 50	
		1967 BL.	74 85	• Alm. ad. 1968	58 50	82 50	
		1968 BM.	74 85	• Alm. ad. 1969	58 50	82 50	
		1969 BN.	74 85	• Alm. ad. 1970	58 50	82 50	
		1970 BO.	74 85	• Alm. ad. 1971	58 50	82 50	
		1971 BP.	74 85	• Alm. ad. 1972	58 50	82 50	
		1972 BQ.	74 85	• Alm. ad. 1973	58 50	82 50	
		1973 BR.	74 85	• Alm. ad. 1974	58 50	82 50	
		1974 BS.	74 85	• Alm. ad. 1975	58 50	82 50	
		1975 BT.	74 85	• Alm. ad. 1976	58 50	82 50	
		1976 BU.	74 85	• Alm. ad. 1977	58 50	82 50	
		1977 BV.	74 85	• Alm. ad. 1978	58 50	82 50	
		1978 BW.	74 85	• Alm. ad. 1979	58 50	82 50	
		1979 BX.	74 85	• Alm. ad. 1980	58 50	82 50	
		1980 BY.	74 85	• Alm. ad. 1981	58 50	82 50	
		1981 BZ.	74 85	• Alm. ad. 1982	58 50	82 50	
		1982 CA.	74 85	• Alm. ad. 1983	58 50	82 50	
		1983 CB.	74 85	• Alm. ad. 1984	58 50	82 50	
		1984 CC.	74 85	• Alm. ad. 1985	58 50	82 50	
		1985 CD.	74 85	• Alm. ad. 1986	58 50	82 50	
		1986 CE.	74 85	• Alm. ad. 1987	58 50	82 50	
		1987 CF.	74 85	• Alm. ad. 1988	58 50	82 50	
		1988 CG.	74 85	• Alm. ad. 1989	58 50	82 50	
		1989 CH.	74 85	• Alm. ad. 1990	58 50	82 50	
		1990 CI.	74 85	• Alm. ad. 1991	58 50	82 50	
		1991 CJ.	74 85	• Alm. ad. 1992	58 50	82 50	
		1992 CK.	74 85	• Alm. ad. 1993	58 50	82 50	
		1993 CL.	74 85	• Alm. ad. 1994	58 50	82 50	
		1994 CM.	74 85	• Alm. ad. 1995	58 50	82 50	
		1995 CN.	74 85	• Alm. ad. 1996	58 50	82 50	
		1996 CO.	74 85	• Alm. ad. 1997	58 50	82 50	
		1997 CP.	74 85	• Alm. ad. 1998	58 50	82 50	
		1998 CQ.	74 85	• Alm. ad. 1999	58 50	82 50	
		1999 CR.	74 85	• Alm. ad. 2000	58 50	82 50	
		2000 CS.	74 85	• Alm. ad. 2001	58 50	82 50	
		2001 CT.	74 85	• Alm. ad. 2002	58 50	82 50	
		2002 CU.	74 85	• Alm. ad. 2003	58 50	82 50	
		2003 CV.	74 85	• Alm. ad. 2004	58 50	82 50	
		2004 CW.	74 85	• Alm. ad. 2005	58 50	82 50	
		2005 CX.	74 85	• Alm. ad. 2006	58 50	82 50	
		2006 CY.	74 85	• Alm. ad. 2007	58 50	82 50	
		2007 CZ.	74 85	• Alm. ad. 2008	58 50	82 50	
		2008 DA.	74 85	• Alm. ad. 2009	58 50	82 50	
		2009 DB.	74 85	• Alm. ad. 2010	58 50	82 50	
		2010 DC.	74 85	• Alm. ad. 2011	58 50	82 50	
		2011 DD.	74 85	• Alm. ad. 2012	58 50	82 50	
		2012 DE.	74 85	• Alm. ad. 2013	58 50	82 50	
		2013 DF.	74 85	• Alm. ad. 2014	58 50	82 50	
		2014 DG.	74 85	• Alm. ad. 2015	58 50	82 50	
		2015 DH.	74 85	• Alm. ad. 2016	58 50	82 50	
		2016 DI.	74 85	• Alm. ad. 2017	58 50	82 50	
		2017 DJ.	74 85	• Alm. ad. 2018	58 50	82 50	
		2018 DK.	74 85	• Alm. ad. 2019	58 50	82 50	
		2019 DL.	74 85	• Alm. ad. 2020	58 50	82 50	
		2020 DM.	74 85	• Alm. ad. 2021	58 50	82 50	
		2021 DN.	74 85	• Alm. ad. 2022	58 50	82 50	
		2022 DO.	74 85	• Alm. ad. 2023	58 50	82 50	
		2023 DP.	74 85	• Alm. ad. 2024	58 50	82 50	
		2024 DQ.	74 85	• Alm. ad. 2025	58 50	82 50	
		2025 DR.	74 85	• Alm. ad. 2026	58 50	82 50	
		2026 DS.	74 85	• Alm. ad. 2027	58 50	82 50	
		2027 DT.	74 85	• Alm. ad. 2028	58 50	82 50	
		2028 DU.	74 85	• Alm. ad. 2029	58 50	82 50	
		2029 DV.	74 85	• Alm. ad. 2030	58 50	82 50	
		2030 DW.	74 85	• Alm. ad. 2031	58 50	82 50	
		2031 DX.	74 85	• Alm. ad. 2032	58 50	82 50	
		2032 DY.	74 85	• Alm. ad. 2033	58 50	82 50	
		2033 DZ.	74 85	• Alm. ad. 2034	58 50	82 50	
		2034 EA.	74 85	• Alm. ad. 2035	58 50	82 50	
		2035 EB.	74 85	• Alm. ad. 2036	58 50	82 50	
		2036 EC.	74 85	• Alm. ad. 2037	58 50	82 50	
		2037 ED.	74 85	• Alm. ad. 2038	58 50	82 50	
		2038 EE.	74 85	• Alm. ad. 2039	58 50	82 50	
		2039 EF.	74 85	• Alm. ad. 2040	58 50	82 50	
		2040 EG.	74 85	• Alm. ad. 2041	58 50	82 50	
		2041 EH.	74 85	• Alm. ad. 2042	58 50	82 50	
		2042 EI.	74 85	• Alm. ad. 2043	58 50	82 50	
		2043 EJ.	74 85	• Alm. ad. 2044	58 50	82 50	
		2044 EK.	74 85	• Alm. ad. 2045	58 50	82 50	
		2045 EL.	74 85	• Alm. ad. 2046	58 50	82 50	
		2046 EM.	74 85	• Alm. ad. 2047	58 50	82 50	
		2047 EN.	74 85	• Alm. ad. 2048	58 50	82 50	
		2048 EO.	74 85	• Alm. ad. 2049	58 50	82 50	
		2049 EP.	74 85	• Alm. ad. 2050	58 50	82 50	
		2050 EQ.	74 85	• Alm. ad. 2051	58 50	82 50	
		2051 ER.	74 85	• Alm. ad. 2052	58 50	82 50	
		2052 ES.	74 85	• Alm. ad. 2053	58 50	82 50	
		2053 ET.	74 85	• Alm. ad. 2054	58 50	82 50	
		2054 EU.	74 85	• Alm. ad. 2055	58 50	82 50	
		2055 EV.	74 85	• Alm. ad. 2056	58 50	82 50	
		2056 EW.	74 85	• Alm. ad. 2057	58 50	82 50	
		2057 EX.	74 85	• Alm. ad. 2058	58 50	82 50	
		2058 EY.	74 85	• Alm. ad. 2059	58 50	82 50	
		2059 EZ.	74 85	• Alm. ad. 2060	58 50	82 50	
		2060 FA.	74 85	• Alm. ad. 2061	58 50	82 50	
		2061 FB.	74 85	• Alm. ad. 2062	58 50	82 50	
		2062 FC.	74 85	• Alm. ad. 2063	58 50	82 50	
		2063 FD.	74 85	• Alm. ad. 2064	58 50	82 50	
		2064 FE.	74 85	• Alm. ad. 2065	58 50	82 50	
		2065 FF.	74 85	• Alm. ad. 2066	58 50	82 50	
		2066 FG.	74 85	• Alm. ad. 2067	58 50	82 50	
		2067 FH.	74 85	• Alm. ad. 2068	58 50	82 50	
		2068 FI.	74 85	• Alm. ad. 2069	58 50	82 50	
		2069 FJ.	74 85	• Alm. ad. 2070	58 50	82 50	
		2070 FK.	74 85	• Alm. ad. 2071	58 50	82 50	
		2071 FL.	74 85	• Alm. ad. 2072	58 50	82 50	
		2072 FM.	74 85	• Alm. ad. 2073	58 50	82 50	
		2073 FN.	74 85	• Alm. ad. 2074	58 50	82 50	
		2074 FO.	74 85	• Alm. ad. 2075	58 50	82 50	
		2075 FP.	74 85	• Alm. ad. 2076	58 50	82 50	
		2076 FQ.	74 85	• Alm. ad. 2077	58 50	82 50	
		2077 FR.	74 85	• Alm. ad. 2078	58 50	82 50	
		2078 FS.	74 85	• Alm. ad. 2079	58 50	82 50	
		2079 FT.	74 85	• Alm. ad. 2080	58 50	82 50	
		2080 FU.	74 85	• Alm. ad.			

preus econòmics. A dos quarts de sis: per única vegada en aquesta sessió, l'èxit més gran del Teatre Català.

LA VENTAFORS

La comèdia de gran broma: SABA-TER DETECTIU. Vespere: L'obra de l'any, l'èxit dels èxits.

L'ADMIRABLE CRICHTON

trionf de l'obra, de la interpretació i presentació. La millor obra del Teatre modern. Demà, tarda, a les cinc. Butaques, a una pesseta i a 0'65. Programa de gran broma: ELS GERMANS FERRERONS I SABATER DETECTIU. Vespere: L'ADMIRABLE CRICHTON. Avisa: L'AUCA DEL SENYOR ESTEVE d'En Santiago Rusiñol.

TEATRE TIVOLI

Gran Companyia d'òpera i sarsuela. Direcció: J. Llimona.

Mestres directors i concertadors: Francesc Palós i Martí Conti.

Avui, diumenge, a dos quarts de quatre de la tarda, colossal programa.

2 MAGNÍFIQUES OBRES, 2 5 ACTES, 5

La popular sarsuela en dos actes, del mestre Milà.

LA DOGARESA

per les senyorettes Farraro, Ferrando, senyores García-Soler, Beut (E.), Aquaviva, Oya, Ruiz, etc. Chor general. La sarsuela en tres actes, del mestre Chapi.

EL REY QUE RABIO

per les senyores Chaffer, Caussadé i Ferrer, i els senyors Beut (E.), Fuentes, Beut M., Oya, Martín, Llimona, Fabregas, Oliva, etc. Chor general. Nit, a dos quarts de deu en punt. La formosa òpera en tres actes, de creixent èxit, llibre de Frutos i música del mestre Amadeu Vives.

EL DUQUISO

O LA CORTE DE VERSALLES

per les senyorettes MARY ISaura Farraro, Huerta, Ferrando, Conti (E.), senyora Ferrer, i els senyors de León, Aquaviva, etc. Chor general. Cos de ball. Decorat nou. Riquíssima sarsuela. Magnífica presentació. ACTE PRIMER de l'èpica dels mateixos autors.

MARUXA

pels eminents cantants

CLARETA PANACH I LLUISA VELA EMILI SAGI-BARBA

MATEU P. GUITART I ENRIC BEUT Chor general.

Demà, tarda, a dos quarts de cinc. Butaques, 2 pessetes. General, 0'50.

LA DOGARESA I EL PAJARO AZUL Nit.

EL DUQUISO

O LA CORTE DE VERSALLES

Es despatxa a Comptaduria.

Gran Cafè Restaurant Tivoli

Gran concert cada dia, tarda i nit, pel renomnat QUINTET VILA. Econòmic i esmerat servei a la carta. Servei d'automòbils, especial de la casa. Preus econòmics.

Teatre Català ROMEA

Avui, a dos quarts de quatre. Darrera, darrera de

LA FILLA DEL MOLINER

A dos quarts de sis: L'èxit dels èxits

LA VENTAFORS

única representació. Vespere: L'obra de l'any

L'ADMIRABLE CRICHTON

Tots els dies
L'ADMIRABLE CRICHTON

Teatre Novetats

Companyia Catalana de l'insigne

ANGEL GUIMERA

dirigida pel primer actor ALEXANDRE NOLLA. Avui, diumenge, tarda, a les quatre, el divertit sainet en un acte, de N'Angel Guimerà.

LA BALDIRONA

i la darrera producció de l'eminent ANGEL GUIMERA.

ALTA BANCA

drama en tres actes, d'èxit meravellos.

Nit, a les deu.

ALTA BANCA

Decorat nou del mestre escenògraf, Ros i Güell. — Demà, tarda, a les cinc, VERMUT POPULAR, el drama en tres actes, de N'ANGEL GUIMERA. «Maria Rosa. Nit, a les deu, «Alta banca». Totes les nits, l'obra d'extraordinari èxit, «Alta banca».

ELDORADO

COLISEU DE VARIETATS

Avui, diumenge, tarda, a dos quarts de quatre, gran sessió especial. Magnífic programa. (CINEMA. OS LUSOS, LOLA ASTOLFI, JULIA GIARD, CORN I NEILL i el gran

SANZ

amb la seva popular col·lecció d'automòbils. Programa especial per a famílies. Tarda, a les sis, i nit, a les deu, sessions extraordinàries de la genial artista

RAQUEL MELLER

Selecta programa de cinema. OS LUSOS, LOLA ASTOLFI, CORN I NEILL, SANZ, SANZ, SANZ

RAQUEL MELLER

en les grans creacions del seu art i nou repertori, figurant-hi el seu últim èxit, «La muller d'En Manel», composició catalana dedicada per llurs autors, a l'insigne dramaturg, ANGEL GUIMERA.

Teatre Victòria

Direcció Vallejo. — Avui, diumenge, dues grandioses funcions. Tarda, a dos quarts de quatre, i nit, a dos quarts de deu: «El monaguillo». «Las estrellas». «Los leones de Castilla» i «La alsaciana». — Demà, dilluns, tarda, homenatge a l'il·lustre sainer don Carlos Arniches. «Las estrellas», «El príncipe Casto» i «La fiesta de San Antón. Nit, «El Otel del barrio», «Los leones de Castilla» i «La alsaciana». Es despatxa a comptaduria.

TEATRE COMIC

CIRCO EQUESTRE

Avui, diumenge, tarda, a les quatre, i nit, a dos quarts de deu, grans èxits dels gladiadors romans LES POMI, del TRIO COLLINS, de l'original malabarista ROWLAND i de tots els altres artistes d'aquesta companyia. — Dilluns, nit, a dos quarts de deu, FUNCIO SELECTA, prenent-hi part totes les ATRACCIONS.

Teatre Poliorama

Companyia comica

GOELL-JUAREZ-ASQUERINO

Avui, tarda, a dos quarts de quatre, primera sessió; a les sis, sessió

especial, i nit, a les deu, gran moda, el grandios èxit «Nit en tres actes, dels senyors Paso i Rosales. «Melchor, Gaspar i Baltasar». — Demà, dilluns, tarda, a les cinc, matinee popular, i nit, a les deu, popular, «Melchor, Gaspar i Baltasar». — Dilluns, nit, funció organitzada per l'ASSOCIACIO BONANOVA. Antics alumnes dels Germans de les EE. CC., COLONIA ESTUENCA. Es despatxa a comptaduria. Pròximament, l'última producció d'Arniches «Es mi hombre» (exclusiva d'aquesta empresa.)

Teatre Català ROMEA

TOTS ELS DIES

L'ADMIRABLE CRICHTON

Tot Barcelona admirarà i aplaudirà

L'ADMIRABLE CRICHTON

una de les millors comèdies és

L'ADMIRABLE CRICHTON

Teatre Círcol de Sans

Companyia dramàtica catalana

ELVIRA FREMONT

Avui, diumenge, dia 11 de desembre:

SENSE SOGRA (un acte, Àulès)

SANG-ELVA (3 actes, J. Pous i Pagès)

Coliseu Pompeia

Travessera, 8-10. Telefon 272-6

Avui, diumenge, dia 11, tarda, a un quart de cinc, i nit, a dos quarts de deu: La llum dels ulls (2 actes) i

«El señor gobernador» (2 actes).

Teatre de Marionettes i Titelles

SALA REIG Consell de Cent, núm. 351

Avui, diumenge, tarda, a dos quarts de quatre, i a les sis, la NADALA amb

cançons populars amb sis quadros

ELS PASTORETS i

EL PESSEBRE DE NADAL

i la titulada en tres quadros

EL CALL DINDI DEL TITELLA

Preus: Butaca, 3'50. Butaca circu-

lar, 2'50.

Diorama

Avui, diumenge, extraordinari pro-

grama. Èxit dels episodis 11 i 12 de

«L'home lleó»: «Radja sanguinari»;

«El 93», primera jornada; «A cops de

puny». Nit, augment de programa.

PALACE CINE

GRAN SALO DE MODA

Avui, diumenge, extraordinària sessió

matinal d'onze a una. Projectió de

formoses pel·lícules. Tarda, de

dos quarts de quatre a sis i de sis a

vuit. Nit, a les deu, interessants pro-

grames de cinema: «Els promesos de

la Quítera»; «Sacrifici per honors»;

per Frank Mayo; «Últimes informa-

cions de Melilla» (Suplement núm. 13),

i la 7 i última jornada de l'obra pos-

tuma de SUSANNA GRANDAIS

LA MEYA ULTIMA AVENTURA

A la sessió de la nit, estrena de la

pel·lícula americana

LA FORMOSA IMPOSTURA

per Carmel Myers

Demà, dilluns programa d'estrenes.

Saló Catalunya

Gran Cine de Moda

Avui, diumenge, gran matinal d'on-

ze a una, Tarda, dues sessions: «Un divorel sensacional», preciosa comèdia; «El més gran poder». Nit, estrena: «Tot un caràcter», comèdia, i l'èxit de broma «Per la seva blanca mà», per Tomaset. — Demà, estrenes: «L'aspirant a autor», Programa Paramount; «Deu ans que tot» i «Alerta amb les viduetes».

Palau de la Música Catalana

CONCERTS DANIEL

Divendres, 16 de novembre, a tres

quarts de deu del vespre, primera au-

dió pública del famós

CHOR UKRANIA

(capella Nacional d'Ucraïna)

Únic concert a Barcelona. — Progra-

ma: a's magatzems de música. Des-

patxa de localitats a l'Administració del

Palau, de tres a vuit de la tarda.

AMICS DE LA MUSICA

Avui, diumenge, dia 11 a la nit,

II CONCERT DEL CURS 1930-31 per la

ORQUESTRA DE L'ASSOCIACIO

Programa: SIMFONIA en fa diesi-

menor (Simfonia de combat), HAYDN.

— MORT I TRANSFIGURACIO (po-

ma simfònica), STRAUSS. — LOHEN-

GRIN (preludi), WAGNER. — SIEG-

FRIED, idyll, WAGNER. — LA GRU-

TA DEL FINGAL (Obertura), Men-

DELSSON.

Direcció. Mestre FRANCESC PUJOL.

Exclusivament per als socis. In-

scripcions: Unió Musical Espanyola, i

3, Portal de l'Angel.

ELDORADO

Associació Musical de Barcelona

Matinées Liriques Populares de l'Or-

questra Simfònica de Barcelona.

Mestre Lamote de Grignon. Avui,

diumenge, dia 11, a les onze del

matí. Primer concert. Mercè Planta-

da (sopran). — Localitats: Magatzem

de Vendes de Chassaigne freres, Cra-

ris, 43.

Casa Beethoven

Tenim un gran assortit d'òperes an-

tiques i modernes, d'ocasió, que rea-

litzem a preus sumament econòmics.

ASSOCIACIO INTIMA DE CONCERTS

Maragda, 27 i 29 (Orfeó Gracienc)

Avui, diumenge, dia 11, a les

cinc de la tarda,

presentació del notable

TRIO HISPANIA

Ll. Bonaterra, piano; Ll. Pichot,

violí; R. Pichot, violoncel. Exclusiva-

ment per als socis.

Frontó Principal Palace

Avui, tarda, a dos quarts de cinc,

dos extraordinaris partits a 40 punts:

Primer partit:

Vermells: GURUCEAGA i VEGA.

Blaus: GARATE i BERRONDO gran.

Segon partit:

Vermells: IRIGOYEN i SORONDO.

Blaus: GOITIA i SAN JUAN

Nit, no hi ha partit.

FUTBOL

Avui, diumenge, a les tres en punt

INTERESSANT PARTIT

RACING CLUB

de Madrid, contra

BARCELONA

campió de Catalunya

Camp del Barcelona. Despatx d'entra-

des i localitats a les oficines del Club,

Aribau, 21, de set a nou de la nit, i els

dies de partit de nou a una del matí,

i també al camp de joc.

FUTBOL

GRANS PARTITS INTER-REGIONALS

per a avui, diumenge

Reial Societat de Sant Sebastià

contra

C. D. Europa

2'45 tarda, Camp EUROPA

EDEN CONCERT

Assit, mín. 12 Cada dia

Margot Palma

A les 2 matinala TABARIN AMERICA

DIVERSIONS PARTICULARS

Centre Autonomista de Dependents

del Comerç i de la Indústria

Avui, diumenge, tarda, a les quatre,

El drama en tres actes de l'eminent

dramaturg

IGNASI IGLESIAS

i estrena de la comèdia en un acte,

d'En J. Ventura Rodríguez

EL JARDINER

Festes populars del Montjuich

organitzades per avui, diumenge, dia 11, per la Junta de la

EXPOSICIO de BARCELONA

Internacional d'Indústries Elèctriques i General Espanyola

Al poble de Barcelona:

Celebrada ja la magna Assemblea de les Corporacions de Barcelona, que el dia 20 haguereu de pronunciar-se, amb patriòtic entusiasme, per la celebració de l'Exposició, i realitzada la visita dels Parlamentaris i Premsa de Madrid a les obres de la dita Exposició, queda per complir del programa acordat, la Festa Popular, que hagué de suspendre's per la inclemència del temps.

Del dit programa, la Festa Popular és, sens dubte, aquella que més ha de respondre als desigs i anhels dels seus organitzadors, que s'han proposat que el poble de Barcelona pugui prendre possessió del magnífic Parc de Montjuich, que si ha de constituir una de les més esplèndides bel·leses de la Ciutat, ha d'ésser ensem amb el jardí ofert al seu recreu i expansió, encomanant a la seva cura i consagrat a ser el magnífic solar on s'instal·li el gran Certamen propulsor de les grandeses ciutadanes i dels prestigis patris.

Per a celebrar aquella festa s'ha fixat el dia d'avui, mantenint-se el programa anunciat i que a continuació es detalla.

Consagrada solemnement la idea de l'Exposició per l'Assemblea a què abans s'ha al·ludit, coneguda en els seus treballs i línies generals per la brillant representació de les forces parlamentàries espanyoles, que no cessaren de manifestar l'admiració que els produïa, en termes tan alts i entusiastes com els que els tributà la representació de la Premsa de Madrid; avanguarda de tota l'espanyola, resta ara tan sols que el Parlament espanyol, amb els seus acords, decideixi en definitiva si l'Exposició ha de celebrar-se, facilitant els mitjans econòmics sol·licitats, única i exclusivament per als sis mesos de duració del Certamen, o si ha de renunciar-se a la patriòtica empresa per negativa d'ells.

Però, independentment d'aquella sobirana expressió, cal que es compleixi la voluntat de la Junta de què en terminar el primer període de l'honor encàrrec que li fou conferit, pugui el veïnat de Barcelona afirmar a l'obra projectada, concurrent, com abans ho havia fet a les ja celebrades, a la formosa festa preparada en honor i obsequi seu per a possessionar-se del Parc de Montjuich, del qual sols resta per terminar el prodigiós balcó de Miramar, des d'on podrà gaudir-se de la deliciosa visió del Mediterrani, el mar blau que humilia les seves bel·leses als pens de la comtal Ciutat.

Que, avui, diumenge, dia 11, doncs, corroborant l'afirmat solemnement per les Corporacions, quedi consagrada la voluntat popular de què l'Exposició sigui un fet; que tot el veïnat, sense distinció de classes, acudi a la muntanya de Montjuich i envaeixi el seu parc i gaudeixi amb el recreu dels seus prodigiosos jardins.

BARCELONINS: Per la ciutat, per Catalunya, per Espanya! Honoreu amb la vostra presència la gran festa preparada en honor i obsequi vostre!

PROGRAMA DE LES FESTES

SALVES. — A les deu del matí, sorolloses salves de morterets en diversos indrets de la muntanya anunciaran el començament de les festes.

FESTES ESPORTIVES A L'ESTADI. — A les onze, grans festes esportives a l'Estadi a càrrec de renomats atletes: carreres pedestres, llençament de disc, prova de força, etc., concedint-se importants premis.

BANDES DE MUSICA, RONDALLES I COBLES. — Al matí i a la tarda, en diferents indrets, places i jardins de la muntanya, bandes de música donaran concerts i tocaran ballables; cobles empordaneses tocaran sardanes i els Esbarts dansaran ballets populars catalans. Les rondalles valenciana i aragonesa tocaran llurs balls regionals.

GRANDIOSA FESTA INFANTIL dedicada als nois recollits als Asils de Beneficència i als alumnes de les Escoles Nacionals. — A les dues de la tarda desfilada dels 8.000 nois dels Asils i Escoles Nacionals. — Repartimen. de joguines i berenars

ELS NENS DELS ASILS. — Es reuniran a la gran plaça Artés, els nens de tots els Asils i altres cases de Beneficència. Hi haurà taules en les quals se serviran un berenar i joguines. Els pails indicaran el lloc de cada Asil. Una Comissió de Germanes de la Caritat i demés personal dels Asils tindran cura de l'organització.

ELS NENS DE LES ESCOLES NACIONALS. — Es reuniran a la gran plaça Internacional. Amb pails i rètols s'indicaran els deu districtes de Barcelona. Els nens hauran de situar-se, respectivament, al districte on radica llur escola. Hi haurà taules on els distribuïran berenar i joguines. Comissions de professors tindran cura de l'organització.

En ambdues seccions hi haurà plataformes en les quals els més divertits clowns de Barcelona executaran pantomimes, s'engegaran focs japonesos i s'enlairaran a milers de globos de colors, grotescos, etc.

CONCURS DE FOTOGRAFIA. — Es concediran premis a les millors col·leccions de vistes fotogràfiques d'aquestes festes populars.

de confetti, serpentines, boles de neu, etc., destinant-se una part dels beneficis als soldats d'Àfrica.

LA TOMBOLA DELS SOMETENTS PER ALS MUTILATS D'AFRICA. — Organitzada per la Comandància general dels Sometents de Catalunya i amb la cooperació de prestigioses entitats i renomades cases comercials, a l'explanada superior de les Escalinates se celebrarà una kermesse i tombola a benefici dels mutilats de la guerra d'Àfrica.

VERMUT D'ANTANT. — Al Pavelló Balaguer de l'artístic jardí El Roser, prop de la Font del Gat, a les onze del matí, es donarà un distingit vermut dansant per una aplaudida orquestra de tzigans.

Nombroses, distingides i elegants senyoretes de les Associacions benèfiques i d'altres entitats s'han ofert amb la més lleable abnegació patriòtica per a vendre en tots els llocs de concurrència de la muntanya números de la tombola, que seran afavorits amb rics i variats objectes.

BARS I FONTS PÚBLIQUES. — En diversos indrets de la muntanya i places de l'Esplanada, Sota el Mirador Central, Polvorí, Bòbila, Artés, Internacional, enfront escala Vega, enfront Parc Laribal, Torreforta, Brollador de la Font del Gat s'instal·laran bars, en els quals se serviran tota mena de begudes i comestibles en conserva. A la vista del públic tindran exposada la tarifa de preus.

ARISTOCRÀTIC PASSEIG DE COTXES. — Des de les onze del matí a les quatre de la tarda actuarà un servei d'ordre (per les guàrdies Urbana i Municipal), per a regular la grandiosa concurrència d'automòbils, cotxes i altres carruatges de luxe, que és de suposar circularan en gran nombre per la grandiosa via central de l'Exposició.

Per a major comoditat del públic, en diversos indrets de la muntanya hi haurà fonts d'aigua, públiques i gratuïtes.

En diversos llocs del Passeig Central hi haurà taules per a la venda

EPOTEGICA FESTA FINAL. — A les quatre de la tarda, a la grandiosa plaça de les Columnes bandes de música donaran un concert que acabarà amb el disparament de sorolloses salves de morterets i amb profusió de focs de bengala de diversos colors i stixes que il·luminaran fantàsticament aquella grandiosa plaça.